National Library
Bibliothèque Nationale
JAN 12 1977
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

S/03/A/40/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the

Latvija Amerika Publishing Limited

Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466; Chicago—Editor Mr. A. Lamberts, P. O. Box 1890, Chicago, Illinois. 60690, U.S.A.; California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 1 SESTDIENA, 1977. GADA 8. JANVĀRIS, 27. GADS

SATURDAY, JANUARY 8, 1977

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centu

Pad. savienība gatavojas karam

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

No vēstures skatuves padzītais 1976. gads bija daudziem lieliem politiskiem notikumiem bagāts laika periods. Līdzšinējā ASV prezidenta Džeralda Forda zaudējums „par purna tiesu" pret pašreiz tikpat kā nepazīstamo Džordžijas gubernātoru Džimiju Kārteru laika tecējumā var izrādīties par daudz svarīgāku notikumu nekā tas pagaidām ir novērtēts. Nav jāaizmirst, ka uz Džordžijas politisko „evaņģēlistu" Džimiju Kārteru priekšvēlēšanu kampaņā neraudzījās nopietni arī demokratu partijas „politbirojs" — šīs partijas piedzīvojušākie un prominentākie politiķi. Un tomēr pretrunām pilnais Džimijs Kārters pieveica republikāņu partijas pretkandidātu, lai gan Fordam kā amatā esošam prezidentam bija daudz lielākas priekšrocības šajā politiskajā duēlī.

Atlikušas tikai nedaudz dienas, kad Džimijs Kārters ar savu jauno maiņu stāsies pie ASV politiskā kuģa stūres rata.. Ar 20. janvāri Kārteram būs dota izdevība pierādīt, vai viņš patiesi būs tas brīnumdaris, dziedinātājs, pazemīgais tautas kalps un tālredzīgais politiķis, par kādu viņš spēja sevi iztēlot pagājušā gadā tautas acīs. Kārtera pēdējā deklarācija, ka visas administrācijas galvenais pārraugs būšot viņa viceprezidents Mondēls, jau radījusi vērā ņemamu atbalsi. No vienas puses tas nozīmē, ka Kārters viceprezidentam piešķirtu vēl daudz atbildīgākas un svarīgākas funkcijas nekā tas Mondēlam konstitūcijas ietvaros pienākas. No otras puses, uzveļot Mondēlam pārraudzību, Kārters Mondēlu varēs izmantot par grēkāzi jebkurā nesekmīgā politiskā gājienā.

Kārters vēl nav paspējis ievākties Baltajā namā, kad jau viņa preses sekretārs zina pavēstīt par jaunā prezidenta iecerētām politiskām ekskursijām ārpus ASV robežām. Satikšanās ar Meksikas un Kanadas valdības galvām vēl nav īsti norunāta, bet ir zināms, ka Kārters vēl šinī pavasarī apspriedīsies ar Ēģiptes prezidentu Sadatu un arī Izraēlas ministru prezidentu Iciku Rabīnu. Rudenī Džimijs Kārters paredzējis „atklāti un godīgi" pārrunāt problēmas ar Pad. savienības kompartijas ģenerālsekretāru — sarkanās imperijas caru Brežņevu. Šīs apspriedes mērķis esot panākt abu valstu bruņošanās ierobežošanu. Kā zināms, Kārters priekšvēlēšanu kampaņā solījās, nekaitējot amerikāņu drošības interesēm — apcirpt ASV militāro budžetu par 5 vai 7 biljoniem dolaru. Līdz rudenim Kārters varbūt savu nostāju mainīs.

Tieši aizvadītajā nedēļā prezidents Fords negaidītā intervijā brīdināja amerikāņus no ASV militārā potenciāla vājināšanas. Viņš apgalvoja, ka pēc amerikāņu izlūkošanas dienesta ziņām Maskava negribot samierināties ar ASV un Pad. savienības militāro spēku līdzsvara pakāpes sasniegšanu. Kremļa jaunajā politikā paredzēts aizsteigties priekšā ASV ikvienā militārā sektorā. Fords norādīja, ja amerikāņi neņemsot to vērā un attiecīgi nereaģēšot, tad nākamo piecu gadu laikā varot rasties ļoti bīstama situācija.

Aizvadītajā nedēļā savu posteni atstāja ASV gaisa spēku izlūkošanas dienesta līdzšinējais šefs ģenerālmaj. Džordžs Kīgans. Oficiāli ģenerālmajora Kīgana aiziešanu izskaidroja par normālu notikuma — aiziešanu pelnītā atpūtā. Varbūt ka tiešām tā ir, bet Kīgans kā civīlists tagad var lietot atklātāku valodu. Tas, ko viņš šīs nedēļas sākumā amerikāņu preses pārstāvjiem norādīja, būtu pirmkārt jāņem vērā nevienam citam kā nākamajam ASV prezidentam Džimijam Kārteram. Ģenerālmajora Kīgana autentiskā vēstījuma smagākais fakts bija tas, ka Pad. savienība necenšas tikai panākt amerikāņus visās ieroču katēgorijās, bet jau tagad plānveidīgi gatavojas agresīvam karam. Civīlās aizsardzības ierīču izbūve notiekot trieciena tempā. Tanī pašā laikā amerikāņi šajā nozarē nav darījuši tikpat kā nekā. Pārtikas un labības krājumu rezervju radīšana, atraujot tos ikdienas patēriņiem, ir izskaidrojama ar gatavošanos karam. Kremlis patlaban izveidojot pāri par 20 jauna veida uzbrukuma un atvaires raķetes. Ja ASV turpināšot žonglēt ar savu aizsardzības budžetu un ignorēšot Pad. savienības bruņošanās un civīlās aizsardzības plānus, varēšot rasties stāvoklis, ka kara gadījumā amerikāņu prettrieciens palikšot bez izšķirīgām sekām.

Tieši aizvadītajā nedēļā Forda aizsardzības ministrs Rumsfilds arī no savas puses norādīja, ka desmit vai piecpadsmit gadu laikā Pad. savienība, turpinot bruņoties, var izvērsties par lielāko militāro varu pasaulē. Rumsfilda un ģenerāļa Kīgana brīdinājumiem pievienojās arī CIA šefs Buš, norādot, ka amerikāņu pretizlūkošanas dienesta rokās esot tūkstošiem nepārprotamu pierādījumu par Pad. savienības bruņošanos, kas tālu pārsniedzot šīs valsts normālās aizsardzības prasības.

Jaungada dienā Pad. savienības komūnistu partijas oficiozs Pravda asi uzbruka tiem Maskavā akreditētiem žurnālistiem, kas fabricējot maldinošu informāciju par Pad. savienību. Detante vēl vienmēr plaukstot, bet ideoloģiskā cīņa turpinājoties. Tā esot nožēlojama parādība, ka rietumi tagad saindējot gaisu ar nacistiem līdzīgu pretpadomju propagandu. Gandrīz neviens rietumu periodiskais izdevums neatturoties no žutainiem melu izvirdumiem, vērstiem pret Pad. savienību.

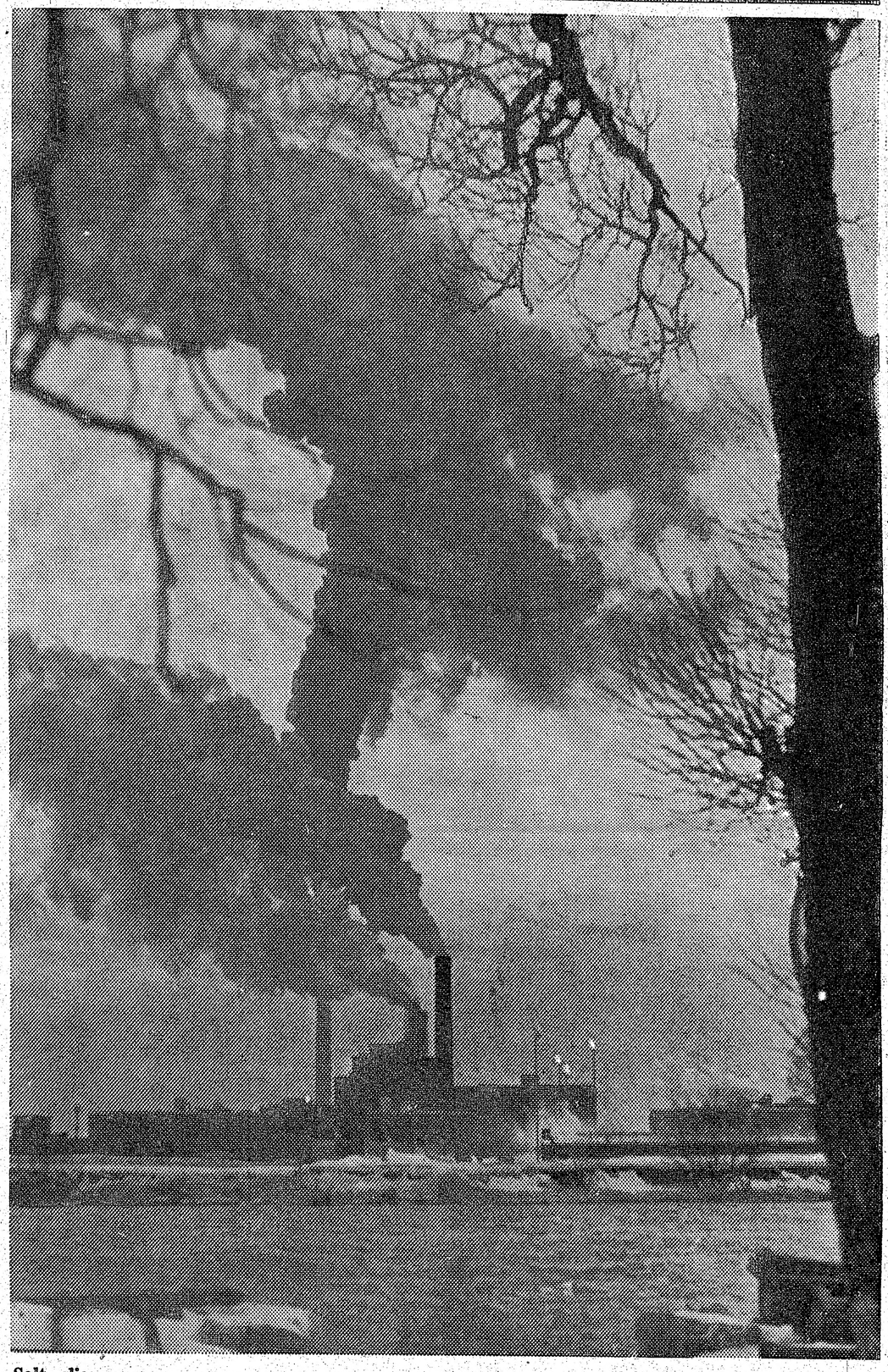

Salta diena — Aleksandra Kalniņa uzņēmums

Jauns palīdzības sauciens

Padomju disidentu grupa, 18 cilvēku, aicina rietumniekus noorganizēt starptautisku kampaņu pret jaunprātīgu psichiatriju Pad. savienībā. Ziemsvētku laikā arestēts un ievietots psichiatriskā slimnīcā 33 g. v. Vladimirs Borisovs, kas gandrīz jau 9 gadus pavadījis vājprātīgo slimnīcās par pretpadomju aktīvitātēm. Viņš apcietināts par jaunu un ieslodzīts vājprātīgo slimnīcā Ļeņingradā.

Lūgumā, kas 28. decembrī iesniegts rietumu korespondentiem Maskavā, disidentu grupa it īpaši griežas pie Vladimira Bukovska, Leonīda Pluša, Viktora Fainberga un Natalijas Gorbaņevskajas, kuŗi savā laikā arī bijuši ieslodzīti padomju psichiatriskās slimnīcās un kuŗiem beidzot atļāva atstāt Pad. savienību. Lūgumā mudināts, lai šie 4 trimdinieki un psichiatri ārzemēs organizētu plašu starptautisku kampaņu par noziedzīgo padomju psichiatrisko slimnīcu likvidēšanu, ko viņi nosauc par „Staļina laiku diktatūras despotisku un murgainu iestādījumu".

Disidenti aicina likvidēt vājprātīgo mājas, ko izmanto intellektuāļu apspiešanai. Lūgumu parakstījis arī ģenerālis Pjotrs Grigorenko, kas arī bijis ievietots vairākās vājprātīgo iestādēs. Ieslodzītā Barisova sieva Irina runājusi ar ārstiem vājprātīgo slimnīcā, kuŗā ievietots viņas vīrs, un ārsti izteikušies, ka viņam tur vēl jāpaliek „ārstēties."

Jauns politisks smaguma punkts sāk veidoties Indijā. Indīras Gandijas medus mēnesis ar indiešu komūnistu partiju tuvojas beigām. Komūnisti pār-

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1977. G. 8. JANVĀRIS, 1. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave. Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. Čikagas redakcijas vad. A. Lamberts, P. O. Box 1890, Chicago, Illinois 60690, U.S.A.. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.00, tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

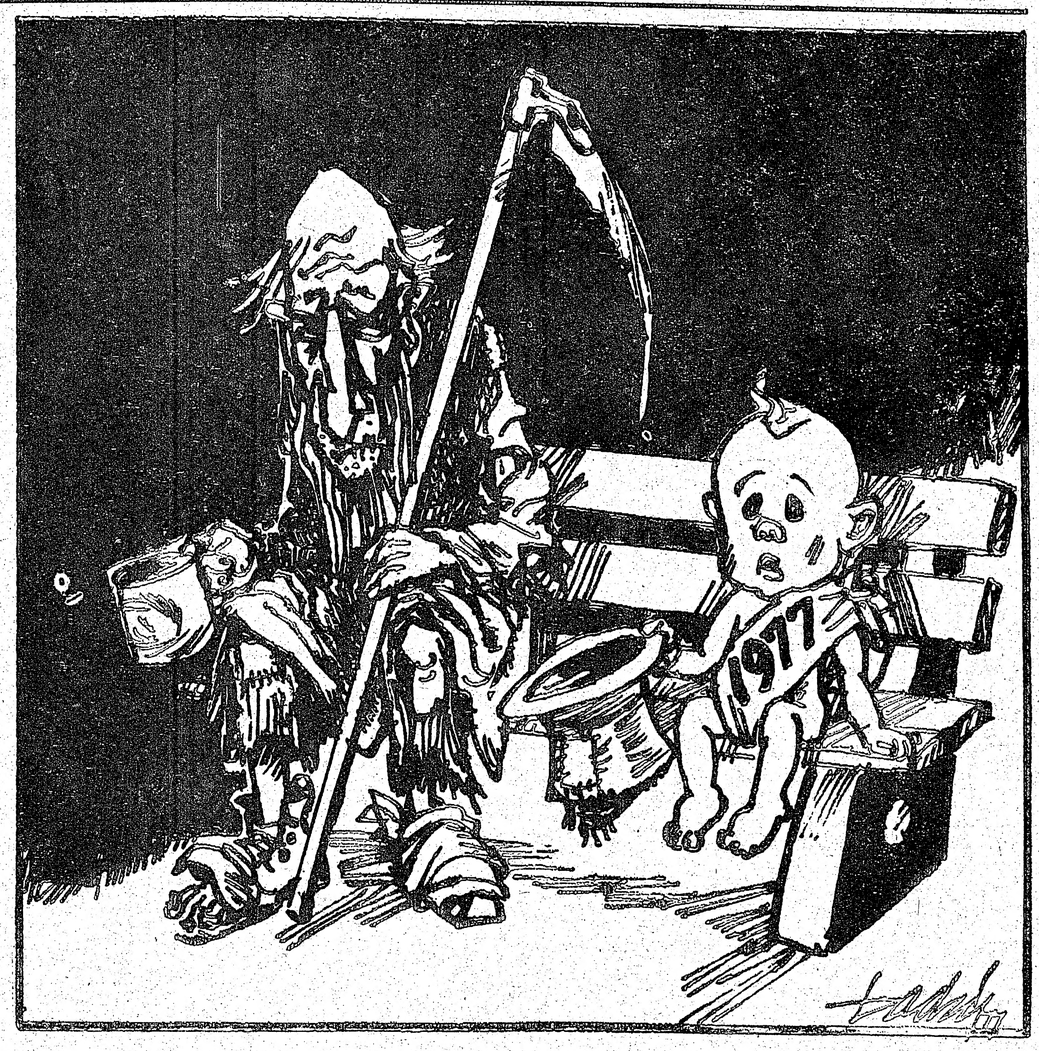

Vai Jaunais gads būs labāks par Veco? Dadža zīmējums

A. Vilks

Strēlnieku dienās

Jau kuŗo reizi ziemas puteņi pāršalc Latvijas āres, triekdami salu vissīkākās dzīvības šūnās. Šķiet, visu dzīvo radību pievarējis ledains stingums. Pat mazais putniņš, pārlidojot uz siltāku meža cekulu, apsalējis spārnus vai zaudējis savu sīko balstiņu. Meža cirtēji no koku zariem sakuŗ uguni, lai apsildītu cirvju pieres un sasildītos paši. Upēs un ezeros ar dobju dunēšanu veŗas ledus plaisas. Virs ēkām kā sastindzis tikko lokās dūmu stabs, bet logus aizvilcis vizuļains leduspuķu raksts. Saltā mēnesnīcas naktī mirdzēdamas dreb zvaigznes.

Tāds ir Latvijas janvāris, pa atmiņu taku mums līdzi nācis uz svešumu. Te mēs viņu nojaužam vēl skaidrāk, zinādami, ka jau ilgs laika posms noliecis ceļos tēvzemi, kas dienu un nakti cieš, mokās un elso barga ienaidnieka skāvienos. Liekas, tur ir tikai viens vienīgs gada ilaks — mūžīgs sals, ar brūcēm, elpas aizciršanu, bailēm un bezcerību. Mūsu tēvzeme kļuvusi par plašās vergu zemes Sibirijas satelītu.

Bet šai niknā sala laikā mēs varam ieraudzīt arī kādu karstu liesmošanu, zinādami, ka zem sniega un ledus kārtas, kaut apspiesta, elpo dzīvā zeme, briedināda kādu caurlaušanās spēku, kam ticības spožums.

Janvāŗa dienas, kad sniegputeņu virpuļos uzraušas kāda tāla pagātne, mūs vedina pārdomām par savu spēku, varēšanu un iecerēm. Ar nebeidzamu spožumu mums atkal piestājas gadi un laiks, kad latviešu karotājs, likdams lietā un vietā savu sirdi, pierādīja, ka viņš ir spējīgs izlauzties no tērauda loka, iekarst varonībā un drosmē par savas tautas un zemes brīvību.

Šis laiks, iemūžināts vēsturē un tautas paaudzēs, vienmēr uzmirdz no jauna, lai mums atvērtu acis un sirdis, iedrošinātu prātu, ka viss vēl nav zaudēts, pēc kā allaž ilgojusies mūsu tauta, kaut tā ir vismelnākā verdzības tumsā. Šodien mēs skatām ap sevi un dažkārt iztēlojam nākotni drūmās krāsās, ar bezcerības piejaukumu. Ja mēs to tā darām, esam atmetuši visas iespējas par to, ka mēs varētu arī atrast zeudētās brīvības gaismu, kuŗai noteicējs būs nezināma ilguma laiks vai kādi citi, bieži arī neaplēšami apstākļi.

Kaut divgalvains ērglis plēta spārnus pār mūsu zemi, mēs vēl arām Baltijas jūras krastā, tīksminājāmies ar zemes smaržu pavasaŗa rītos, kad tā izvirmoja no uzplēstās velēnas. Fabriku dūmeņi meta vijīgus kūleņus. Mūsu augumi, sev labumu sagādādami, kustējās ap mašīnām un ierīcēm, sagadājot iztiku dzīvei gan pašiem, gan ģimenei. Zemnieku mājās mita svētība. Tie tolaik neizjuta bardzību, kāda tagad izaugusi līdz pamatiem un nejēdzībai pārvērstajā dzimtenes sejā. Mēs tolaik neizjutām tādus dzīves asumus, nebrīvību un pretstatus cilvēku attieksmēs, kādās tagad nogremdēta tēvzeme. Mums šodien nav pat pielīdzinājuma tai dzīvei, kuŗā tolaik aizritēja mūsu mūži. Kāds aizvien ir vēlējies mūs noturēt grožos, bet tagad tautas paaudzēm dzimtenē ir kaklā uzmesta cilpa, kas ar katru verdzības gadu pievelkas un apgrūtina elpu.

Bija sācies Pirmais pasaules kaŗš. Sākumā neizjutām tā uzraustō trauksmi. Bet kad ugunīgās dienas tuvojās tēvzemes robežām un ienaidnieks izstiepa savus varas kārīgos taustekļus, nolūkā sagrābt to, kas ir mūsu, ūdeņi sakustējās arī pār latvju zemes pilsētām un laukiem. Slējās vīri un jaunekļi, lai ar tautiskas apziņas spēku celtu aizsprostu ienaidnieka nolūkiem.

Šodien tam ir tālas atblāzmas spožums, taču joprojām liels un vienreizējs, ka to nedz drīkstam, nedz varam neredzēt, jo

(Turpinājums 4. lp.)

Lasītāju vēstules

LATVISKA MENTĀLITĀTE

Ar interesi lasu Gunta Salāta stāstu „Debesis nav tālu", kuŗā zīmīgi tverta latviešu sabiedrības mentālitāte. Īpaši tuva bija mākslas izstādes aina. Veiklajā stāstījumā bieži pavīd humora dzirksts. Liekas, ka aiz Gunta Salāta vārda slēpjas kāds ierakstījies autors.

Egils Kalme Ņujorkā

JAUNIEŠU MULSINĀTĀJI

Pievienojos O. Ieviņa ieskatam, ka komūnistiskā propaganda, kuŗu veicina daži trimdas izdevumi, mulsina mūsu jauniešus, kuŗiem nav skaidra priekšstata par apstākļiem Latvijā zem okupācijas varas un komūnismu kā sistēmu vispār. Jo vairāk mulsina šādu izdevumu negātīvā un vispār naidīgā nostāja pret trimdas nacionālo sabiedrību. No šādiem izdevumiem ikvienam latvietim būtu jānovēršas.

Jānis Bērziņš Mančestrā, ASV

SKAISTA UN VĒRTĪGA GRĀMATA

Latvija Amerikā lasītāji atcerēsies Jāņa Zariņa atmiņu stāstījumu Cepure ar zelta vārpu. Tagad latviešu spiestuves sabiedrība Amber Printers Kanadā izdevusi šo darbu grāmatā. Lai gan šo darbu biju izlasījis laikrakstā, to vēlreiz ar lielu interesi izlasīju arī grāmatā. Priecājos par skaistajām atmiņām no skolas gaitām. Ieteicu šo glīto grāmatu ikvienam iegādāties, jo tā būs skaista atmiņa ne tikai tiem, kas mācījušies grāmatā notēlotā Smiltenes lauksaimn. skolā, bet visiem, kam mīļas savas skolas atmiņas. Šo grāmatu ar lielu interesi varēs lasīt kā mūsu vecā, tā jaunā paaudze. Izdevumu illustrē vairāki foto attēli no Smiltenes un tās apkārtnes. Derīga dāvana ne tikai svētkos, bet visam gadam.

Aleksandrs Zaube Čikagā

KĀDĒĻ BIJA AICINĀTI VIESI KOMŪNISTI?

Kā jau agrāk lasījām LA par Latviešu tehnisko zinātņu kongresu Montrealā, kurā piedalījušies arī viesi no okupētās Latvijas, kas par „komūnistu lietu" apbalvoti ar Ļeņina un Sarkanā karoga ordeņiem. Šie emisāri lasīja referātus. Ko viņi runāja savos referātos? Vai pamieloja ar komūnisma „saldumiem?" Kādēļ LNAK nav nākusi ar savu nostāju? Cik noprotams, dažās mūsu organizācijās pamazām iefiltrējās kāda draudīga doma uzturēt sakarus ar okupētās Latvijas augsta ranga pārstāvjiem.

Valdis Šteinmillers Toronto

KĀ VAR ZINĀT, KĀ AUSKARS IR DĀMU?

Izlasīju Toronto ziņu nodaļā (LA 37. nov. nr.), ka Latvijas valstssvētku sarīkojumā Ītona auditorijā atrasti brūnas krāsas dāmu cimdi un viens dāmu auskars.

Vai mīļā redakcija nevarētu paskaidrot, kā iespējams noteikt, ka atrastais auskars ir dāmu? **Oskars Perro**
Toronto

Redakcijas piezīme: Kā tas jau minēts aizrādījumā Toronto ziņas, zvanīt: 463-8246. Tur, droši vien, zinās arī pareizo atbildi.

VIVANT PROFESSORES!

Jaunu gadu sākot, sūtu šo mūžseno sveicienu vislem plašajā pasaulē izkaisītiem latviešu akadēmiskajiem mācībspēkiem. Kaut arī šogad īstenotos mūsu akadēmiskās ieceres, tā arī vēlēšanās pēc gara spraiguma un darba prieka gan mums pašiem, gan mūsu studentiem! Ka tas tā ir noticis un bijis aizgājušajos gados, to liecina ziņojumi gan mūsu, gan cittautu periodikā, bet vēl jo vairāk latviešu autori zinātniskajā literātūrā. Diemžēl, šādā veidā patiesas ainas iegūšana par mūsu mācībspēkiem un viņu darbu nav iespjama, jo neviens nevar šiem ziņojumiem izsekot un tos sakopot; bet pat šāds kopojums būtu nepilnīgs, jo sporadiskie ziņojumi un publicētie pētījumi dokumentē atsevišķu sasniegumu, ne ikdienas darbu.

Jau 25 gadus Latviešu akadēmisko mācības spēku apvienība (LAMSA) ir centusies apzināt mūsu mācībspēkus, bet atsaucība nav bijusi liela, tāpēc LAMSA valdes vislielākā vēlēšanās ir, lai ikviens mācibspēks, kas apzinās esam latvietis, šinī gadā pievienotos organizācijai LAMSA un aicinātu arī kollēgas darīt to pašu. Protams, ir dabiski, ka ikviens aicinātais jautātu: „Kāpēc man jākļūst LAMSA biedram, jo savas akadēmiskās ieceres un vēlmes varu vislabāk sasniegt, darbodamies savas nozares profesionālajās organizācijās." Tā tas ir un tā tam jābūt, bet LAMSA vēlas būt sakaru centrs, kā arī iestādījums, kas dokumentētu, un tā spētu parādīt latviešu akadēmisko mācībspēku pienesumu gan pētniecībā, gan mācīšanā.

Informāciju par LAMSA varat iegūt no ikviena tās biedra, valdes locekļa vai amatpersonas. Ja kāda iemesla dēļ negribat vai nevarat pašlaik pievienoties LAMSA saimei, mēs tomēr būtu ļoti pateicīgi zināt par jūsu iemesliem vai ieskatiem.

V. Osvalds,
LAMSA valdes priekšsēdis,
P.O.B. 3818 University Station,
Charlottesville, Virginia,
U.S.A. 22903.

SARKANĀ PUTRA

Solžeņicina grāmatā Gulaga Archipelaga 338. lappusē, starp citu, lasāms: „Politika — tas taču ir kaut kas daudz grūtāks un augstāks nekā kaut kāda metallu mācība vai turbīnu būve — Te tev nepalīdzēs nedz galva, nedz izglītība."

Ka cilvēki politiskā ziņā ir aptuveni 90 proc. neprašas, to rāda mūsu pašu tautas piedzīvojumi. Pirmajā pasaules kaŗā latviešu strēlnieki apbrīnojami varonīgi cīnījās pret vāciešiem, bet revolūcijas laikā, no Ļeņina aģitācijas saukļiem apmulsināti, viena daļa padevās Daniševska aģitācijai un kļuva par Ļeņina miesassargiem, uzticamiem komūnistu varas kalpiem. Komūnistu niecīgais daudzums ar saviem spēkiem vien varu nebūtu ieguvuši, ja viņiem nebūtu palīdzējuši politiski naīvie. Ļeņins teicis, ka viens politiskais muļķis esot

(Turpinājums 6. lp.)

Mirušie apsūdz

LIECĪBAS PAR DZĪVI PADOMJU JŪGĀ LATVIJĀ, SAKĀRTOJIS UN REDIĢĒJIS ARTURS PLAUDIS, 100 lp., LATVIEŠU NACIONĀLĀ FONDA IZDEVUMS, 1976.

Latviešu Nacionālajam fondam Zviedrijā ik gadus parādās vairāki izdevumi, kas raksturo latviešu tautas dzīvi zem komūnisma režīma Latvijā. Nesen iznācis daudzkārt interesants un raksturīgs izdevums — Mirušie apsūdz. Šajā 108 lappušu biezajā glītajā sējumā Arturs Plaudis sakārtojis no mātes un citiem radiem saņemtām vēstulēm (ap 400) divus simtus, tās iekļaujot īstā apsūdzības stāstā par padomju vardarbību, dzīves neģēlībām un notikumiem vispār, gan tikai par vienīgu Latvijas nostūri — Cēsu apriņķa Kosu un Rāmuļiem.

Grāmatas 7. lp. ievietotā schēma norāda vietu, kur dzīvojuši grāmatas sakārtotāja radi un vecāki. Autora māte bijusi liela rakstītāja, un tā šo laiku raksturo vēstulēs no 1944. gada līdz 1973. gadam. A. Plaudis savas piezīmes devis vēl 1975. gadā. Tātad notikumi notēlo visu dzīvi padomju varas apstākļos līdz pat pēdējam laikam.

Ievadā autors raksta, ka „tajās (vēstulēs) atklājas laikmets un vide, tāpēc šīs personiskās vēstules ir arī sava laika dokuments, kas apliecina patiesību un apsūdz netaisnību... Šīs vēstules rakstījuši vienkārši veci lauku cilvēki saviem bērniem svešumā, dažkārt ar pārāk pilnu sirdi . . . Viņi stāsta par sīko ikdienu, kā tā atkārtojas un mainās gadalaiku ritmā, stāsta par mūsu laukiem, izpostītiem, iekļautiem krievu uzspiestajās valsts muižās. Redzam, ka tautas pamatvienības — ģimenes un dzimtas — ‚kas izturēja gadsimtus cauri visai feodālo laiku verdzībai, nu izputinātas nedaudz gados, un ka tauta, no zemes atrauta, padzīta fabrikās un muižās, tiek pārpūļota. Vērojam tipiskās sairuma pazīmes: morālu pagrimumu, strauji kāpjošu kriminālitāti, pavīd arī veneriskas slimības un narkotika. Redzam, cik smagi klājas baznīcai, cik zemā līmenī medicīniskā palīdzība, ka lejup slīd jaunatne, bet visam pāri izceļas sociālā netaisnība. Valsts vara parādās izspiedēja lomā pret katru, kas vēl kust, īpaši pret veciem un nevarīgiem, tā atsedz padomju iekārtas barbarismu un melus."

A. Plaudis savu māti raksturo par vecu un gudru, sak' — vai nu man kāds pievērsīs vērību. Bez tam mātes rokraksts ir samocīts, un laikam cenzoriem nav bijis laika vai uzņēmības vēstuļu saturu izsekot. Un beidzot vecā māte ir bijusi kalpa cilvēks, tātad piederīga pie t. s. „padomju pamatšķiras", kas tai devis arī zināmu drošību, jo neviens viņai nav spējis pierādīt „buržuāzisku izcelsmi". Vairākas vēstules ir rakstītas ar neiedomājamu atklātību un lielu drosmi un atbildības sajūtu. Grāmatas autors var būt ļoti lepns ar savu māti!

No sakārtotajām vēstulēm, kaut vairumam no tām ir tīri personisks raksturs, pavīd ievadvārdos minētais. Vēstules apliecina, cik nozīmīga ir bijusi (un vēl tagad ir) mūsu palīdzība piederīgiem no rietumiem: medicīnas sūtījumi, apģērbu saiņi, pat bārdas skujamie asmeņīši, katrs sūtītais sīkums ir bijis ne vien kails tuvības apliecinājums, bet neatsveramas atbalsts. Daudzreiz ar to pat izglābta tuvinieku dzīvība un palīdzēts tiem saglabāt veselību. Visām vēstulēm cauri vijas arī tie netaisnības un bezkaunības virpuļi, kuŗus pilsētās un uz laukiem rada komūnistiskās partijas vadītāji, visas latviešu tautas dzīves pārkārtotāji un sovjetizētāji. Gandrīz katra vēstule ir apsūdzība pret latviešu tautas dzīves postītājiem. Lai visam tam izsekotu, grāmata jāizlasa katram, kam vien mīļa mūsu tēvu zeme un tauta un kas domā par bīstamo posta novēršanu Latvijā. Mātes vēstules nedaudz papildina arī autora sievastēva un tēvoča Jāņa īsās ziņas. Visi minētie šajās vēstulēs miruši, bet vēl dzīvi palikušos autors saucis neērtos vārdos.

Grāmatas galavārdā autors pauž stipri pesimistiskas domas. Viņš saka, ka „drīz izmirs visi vecie, kas vēl atceras brīvības gadus un kvern, aizķērušies viensētu pajumtēs, un kad arī viņus noraks zemē un nebūs vairs neviena, kas paglābtu ēkas no sakrišanas, nāks buldozers un nolīdzinās līdz ar zemi vēl atlikušās viensētas un aizars ceļus uz tām, kā jau aizaris uz daudzām. Tīrumi un pļavas aizaugs krūmiem... Šis viļņotais un skaistais Latvijas novads sāk atgādināt taigu ar retām cilvēku mītnēm šur un tur un mežiem to starpā... It kā manam dzimtajam novadam būtu pāri gājis mēris...

Cilvēki, kas senču paaudžu paaudzēs cauri gadu simteņiem te laiduši saknes, ir izdeldēti: aizvesti, nogalināti, kaŗā krituši, bet atlikušie kustēt spējīgie aizbēguši, apmetoties vai nu pašu zemes pilsētās vai arī svešumā. Lauku jaunatne ir pārvērsta fabriku strādniekos, bet par mūsu zemes īpašniekiem kļuvušas krievu muižas, kuŗās strādā nu jau par nomadu pataisītais latvietis (vai krievs), kam ar novadu vairs nav ciešu sakaru, kas klīst tur, kur labāka izpeļņa un kur izdevīgāki dzīves apstākļi...

Atraujot zemkopi no zemes, izpostot viņa ligzdu — viensētu, tika izjaukta visas tautas dabīgā ar vietu cieši saistītā ģimeņu un dzimtu struktūra. Sadzenot šos savrupos ļaudis pūļos, nonievājot senos tikumus, tradicijas, tautas svētumus, to vietā piedāvājot lētas izpriecas, tauta tiek pārpūļota, pārvērsta par bezidejas, bezrakstura, viegli pārvaldāmu amorfu masu, kur tie, kas nelaimīgi, savas bēdas var slīcināt vodkā."

Visu šo brutālo notikumu secību arī apliecina autora mātes vēstules. Tās apliecina gan tikai viena, kādreiz lepna novada bojā eju. Bet mēs visi, kas sarakstāmies ar saviem piederīgiem dzimtenē vai esam bijuši tur apciemojumos, tīri labi zinām, ka visu šajā grāmatā teikto var tikpat labi attiecināt uz katru mūsu dzimtenes novadu.

Padomju posts iet savu ceļu. Šī grāmata raksturo notikumus, kuŗu norises mēs, rietumos patvērušies, lielā mērā varam grozīt vai vismaz ietekmēt. Arī to mēs varam atrast gudrās latviešu sievas vēstulēs.

Šī grāmata būtu jāizlasa katram latvietim, kas šodien vēl mīl runāt vai iedomājas par iespējamu padomju varas liberālizēšanos Latvijā. Tad tam atvērsies acis, kas var notikt jau tuvākos gados mūsu tēvu zemē.

Paldies Arturam Plaudim par lielo darbu un it sevišķi LNF par šīs grāmatas izdošanu. Tā dabūjama katrā latviešu grāmatu veikalā. Iegādāsimies to, izlasīsim un mēģināsim glābt, kas vēl glābjams latviešu tautas dzīves apstākļos mūsu dzimtenē.

Vilis Hāzners

Latviešu čelliste Linda Alļe no ASV raksturīgā pozē ar savu lielo instrumentu. Toronto viņa spēlēja 18. novembŗa sarīkojumā Ītona auditorijā. Foto: J. Ligers

Ņ. Jurševskas un A. Krūmiņas izstādē

Aplūkojot gleznu izstādes komerciālās galerijās, gandrīz vienmēr redzam vispirms rutīnu, glezniecīskus risinājumus, kas jau mēģināti un lietāti gadiem. Izstādēm bibliotēku telpās ir lielā priekšrocība rādīt mākslinieku, kas vēl nav ieslīdējuši tāpatības ērtībās, bet kuŗu galvenā vērtība ir ideju svaigums, drosme riskēt un intuitīva pieeja problēmai.

Nesenajā kārtējā apmeklējumā Islingtonas bibliotēkā biju patīkami pārsteigts, redzot divu latviešu mākslinieču vārdus: Agnese Krūmiņa un Ņina Jurševska. Viņu darbi nekonkurē, bet viens otru patīkami papildina. Arī pieeja mākslinieciskiem risinājumiem pilnīgi pretēja. Diemžēl, darbu nosaukumi tikai angļu valodā.

Agnese Krūmiņa reprezentējas ar sešiem liela izmēra darbiem, bez logatiem. Siltos oranža toņos ieturētais „She is still with me" acij šķiet vispatīkamākais. Arī pelēcīgais „Fleeting moments" sagādā skatītājam patīkamus brīžus. Šai grupai vēl var pieskaitīt „Passing of two spheres". Šais darbos māksliniece operē ar koptoņa gammām, kas mākslīgā elektriskā apgaismojumā vēl vairāk tiek apvienotas. Silti aukstos kontrastos gleznotie darbi, proti, „Glimpses of Love Nr. 2", „Lapse of blue" un „The final cry", nesaņemot šo apgaismojumu, pārliecina mazāk. Šķiet, ka darbi arī ir darināti dienas gaismā. Mazliet traucē arī skopi lietotie grafiskie elementi: matēmatikā no visām bezgalībām vislielākā taču ir formu dažādības bezgalība, lielāka nekā skaitļu rindas bezgalība.

Abām mākslinieciem nevar noliegt krāsu harmonijas izjūtu un spēju to konkrēti parādīt. Ja izstādītās Krūmiņas gleznas var techniski kvalificēt kā variācijas par koptoņa temu, tad Ņina Jurševska savos darbos tīši izvairījusies no risinājuma radniecības. Būdams nespeciālists, nepieskaršos audumu techniskai vērtībai — optiski acij patīkamākie ir tie, kas bazēti uz koptoņa principa. „Sunburst" un „Relief" ļoti spēcīgi siltajās gammās. Ja izstādīts būtu tikai „Pebbles", tad to redzēt vien būtu vērts braukt tālo ceļu. Necilie pelēki zaļie toņi ir ārkārtīgi laimīga izvēle, kas kopā ar trim dimensiālo formu uzsvērumu tiešām sagādā novērotājam baudu un ilgi neaizmirstamu pārdzīvojumu.

Darbi, kas bazēti uz koptoņa principa, liekas, mākslinieciei tuvāki. Krāsu triangulācijas risinājums ar dominances principu, šķiet, autorei interesē mazāk. Tāpēc arī „Girls", „High Park" un „Nude" nesniedz to optisko pārdzīvojuma pakāpi kā piemēram „Pebbles".

Te varētu kā kuriozitāti pieminēt, ka pirmo krāsu kompozicijas grāmatu saraksīja gobelēnu aušanas fabrikas inženieris vai turpat pirms 150 gadiem. Grāmata stipri ietekmēja ne tikvien franču impresionistus, bet pat Latvijas mākslas akadēmijas audzēkņi šo grāmatu uzskatīja gandrīz par bībeli, ko studēja un pārrunāja, un tās idejas eksperimentēja vai visās gleznieciības darbnīcās.

Jānis Kuga

Cilvēks cilvēkos

Apgāds AKA izdevis Kārļa Oša grāmatu Cilvēks cilvēkos, ko autors nosaucis par vērojumiem, vērtējumiem un atziņām.

Latviešu literātūrā tagad iecienītas atmiņas, ko sarakstījuši sabiedriski un kultūras darbinieki. Tā ir interesanta lasāmviela lasītājiem un autoriem iemīļots temats. Autori nereti gan apskata tikai pašam interesējošus jautājumus. Kārļa Oša grāmata rakstīta pēc citiem principiem. Te autors plašāk vērojis dzīves notikumus, tos izvērtējis pēc savām atziņām un par to stāsta lasītājiem. Šajos vērojumos dažreiz saskatāma īpatnēja uztvere vai dzīves gudrība. Ne katrreiz lasītājs bez iebildumiem visas izteiktās domas pieņems. Dažkārt liekas, ka tagadējā modernā un trauksmainajā laikā uzskati veidojušies citādi nekā tos izteicis autors, kas domā, ka katrs pats ir savas laimes kalējs tikai tik ilgi, kamēr „kalšana" atkarīga no paša spēkiem. Cilvēces neveiksmes meklējamas pašos cilvēkos.

Ievadā autors norāda, ka tikai pieaudzis cilvēks ir sabiedrības dzīves veidotājs un darba veicējs, kam ir pienākumi pret sabiedrību un ar tiem saistītās tiesības. Skaidrības labā autors nepieaugušos apzīmē par „cilvēcēniem". Viņš arī aizrāda uz atšķirībām starp mīlestību un mīlu. Mīla varot būt tikai vīrieša un sievietes starpā, bet mīlestība — vecākiem

(Turpinājums 6. lp.)

Ziemsvētku kaujas Kurzemē

OSVALDA KĻAVENIEKA ATMIŅAS

Paplakas apmācības pulka 3. bataljona cīnītāju rindās palikusi varbūt tikai trešā daļa kaujinieku. Kopš jūlija beigām bataljons jau atradās cīņu saskarē ar krieviem, kad tie ielauzās Dobelē, dzenot ķīli tālāk Tukuma un Auces virzienā. Cīņu laikā bataljonam pievienojās arī vieglā lauku lielgabalu baterija ar komandieri vltn. Liepiņu, kas pēc iepriekšējā bataljona komandiera, drošsirdīgā kaujinieka ltn. Jeliņevska ievainošanas un ltn. Dumpja aizbraukšanas uz Vāciju, pārņēma bataljona vadību. Tas notika oktobra sākumā, kad drīz krita mūsu dzimtenes sirds — Rīga un 19. divīzijas latviešu kaujas vienības pārvietojās uz Kurzemi, turpmākās cīņās gūstot leģendāru slavu, aizstāvot pret lielo pretinieka pārspēku pēdējo Latvijas zemes novadu.

Trešā bataljona leģionāri pa lielākai daļai bija jauni puiši, piekomandēti kādam vāciešu pulkam. Mainot frontes līniju, nereti pārvietošanos izdara dienā, un tā esam īpaši labs mērķis ienaidnieka aviācijai. Sāpīgākais ir nepilnīgais apbruņojums. Rezultātā zēni sāk pazust, aizejot pie tai laikā daudzinātiem kureliešiem un meklēdami izdevību tikt uz Zviedriju. Deviņpadsmitās divīzijas ierašanās Kurzemē ir zēnu ikdienas sarunu temats, un katrā izdevīgā brīdī bombardējām vadības vīrus rast iespēju pievienoties 19-tai.

Starplaikā kaujās zaudējam arī daudzus cīņu biedrus vācu vadības izrīcības dēļ, un rezultātā vēl no vācu SD lodēm krīt 10 mūsu bataljona leģionāri... No šiem nelaimīgajiem atceros slaidu jaunekli kapr. Zuti no Auces, dižkareivi Jāni Rumbu no Misas, rīdzinieku Krasovki. Viņu vidū bijis arī 10. rotas komandieris ltn. Salna un kapr. Sils ar noplēstiem uzplečiem un nozīmēm. Pēc neģēlīgā notikuma novembra pirmajās dienās apm. trešā daļa no bataljona pamatsastāva ierindā palikušiem pulcējamies saietā. Plkv. ltn. Veiss uzrunā norāda uz „nedisciplinēto" leģionāru sodīšanu, jo ieroču un municijas trūkums nedrīkstot būt iemesls pagurumam. Latviešiem sava zeme esot jāaizstāvot pašiem, kaut cīnoties ar lāpstām. Viņš paziņoja mums vienīgo prieka vēsti — pārskaitīšanu 19. divīzijā.

Vēl tagad atceros, ir 7. novembra diena, kad nonākam Džūkstes sektorā. Mūs iedala jaunformētajā 106. grenadieru pulkā, kas pakļauts kādai vācu divīzijai, bet tālākos kauju notikumos pievienojamies 19 tai. Pulka organizēšanas sākumā to komandē braša auguma vīrs plkv. ltn. Jansons. Viņu likteņīgi savaino krievu bumbu šķembas vēderā, un pulkvedis aizvadās uz mūžu no saviem cīņu biedriem Saldus slimnīcā. Viņa vietā stājas mazāka auguma, bet kustīgs vīrs, jau vairāku Krievijas kauju lauku pieredzējušais, ar vācu krustu apbalvotais Edvards Stīpnieks.

Pirms pieminu Kurzemes Ziemsvētku kauju notikumus, nevaru aizmirst nekad vēl nepublicētu pēdējā 18. novembra atgadījumu Džūkstes cīņu sektorā. Šai laikā fronte ir samērā klusa. Tās darbība galvenokārt aprobežojas ar izlūku gājieniem un gadījuma rakstura saskari ar ienaidnieku. Ir pus apmākusies rīta stunda, kad otrā bataljona pirmo grāvju sektorā saskatu kādu jātnieku. Skats aizraujošs, bet gandrīz neticams, liekas kāda pārdroša izdarība. Neatskan arī šāvieni. Iedarbojas sakarnieku tālrunis. Otrā bataljona komandieris majors Ozols saka, ka saskata to pašu no bunkura. Pēc mazas vilcināšanās seko atbilde: drošsirdīgais jātnieks ir pulka komandieris Stīpnieks, jo šodien ir 18. novembris. Ar lepnuma sajūtu pārdomāju redzēto kā kādu simbolisku notikumu savvā kaŗavīra dzīves posmā. Pēc ilgiem gadiem uzzināju, ka drošsirdīgais jātnieks toreiz izmantojis populārā un vēlāk komūnistu nomocītā latviešu ekipas jātnieka vltn. Ozola ķēvi. Tā vēlāk pārvesta uz Vāciju un bijusi arī tur noderīga sacīkstēm.

Latvijas dibināšanas 26. gada atceres dienas pēcpusdienā no dienesta norīkojuma brīvie esam pulcināti smagā bataljona komandpunktā „Viļņos". Neaizmirstams palicis pēdējais 18. novembra atceres brīdis uz Latvijas zemes ielenktajā Kurzemes cietoksnī. Nelielā telpa piepulcināta cīņas vīriem. Pie Latvijas karoga stāv Latvijas smiltīm noputējuši kaŗavīri, nākot tieši no ierakumiem. Māc. A. Voitkus dedzīgā svētrunā aizlūdz par brīvības cīņu vīriem Kurzemē un citās kauju vietās. Atmiņā kavējos pie mācītāja svētrunas vārdiem: „Kungs, palīdzi mūsu kaŗavīriem tēvzemes brīvības cīņā." Vēl runā bataljona komandieris kapt. Ķīsis. Sparīgus vārdus teic majors Stīpnieks. Atmiņā ataust viņa uzmundrinājums cīnītājiem: ja nebūtu 18. novembris, arī mēs nebūtu šeit. Lai tas ir mūsu nacionālās stājas simbols, aizstāvot Latvijas zemes pēdējo brīvības salu. Nevaru atcerēties, ka kaŗavīri kādreiz būtu dziedājuši tik izjustu mūsu valsts himnu un Svēts mantojums. Šinī vienreizējā atceres brīdī jutāmies neizsakāmi stiprināti rītdienu cīņām. Toreiz neapzinājāmies, ka bijām pēdējā 18. novembŗa aktā dzimtenē.

Esam saviļņoti. Ar Nīcas mežsarga dēlu Miķeli piesakāmies apciemot kājnieku lielgabalnieku bunkuru. „Salauziet krūmos avenāju zarus, lai varam uzvārīt tēju," nosaka lādzīgais lielgabalnieku kaprālis, valmierietis Ernests Eglītis (krita Ziemsvētku kaujās). Bet izveicīgais kaujinieks Arvids no Krapes piekodina, lai paņemam līdz kādu lāsīti no nesen saņemtās kantīnes. Punkurā raisās valodas par šīs dienas atceri. Atdzīvojas arī baterijas komandieris ltn. Kr., kas „uzlēca" vāciešiem, kas atkāpjoties gatavojušies uzspridzināt Īles sanatoriju, ko krievi varēja izmantot par novērošanas punktu. Arī seržants stelpietis Sekis ieiaucās sarunās ar drosmīgu valodu. Bet mani māca drūma nojauta un domās iezagās Latvijas valstsvīra Ādolfa Klīves teiktie vārdi īsi pēc krievu iebrukuma Latvijā 1940. g. pavasarī. Viņš toreiz, atgriezies no Rīgas savās lauku mājās, dārzā zem ābeles bija skumji noliecis galvu un teicis: „Jaunekli, Latvijai ir beigas!" Šie vārdi man nākuši līdz, īpaši, kad svaru kausos bija „būt vai nebūt" un kad runājām par Latvijas rītdienu. Mūsu dziesmas bija klusas, bet bijām atkal pārcilājuši domas, atcerējušies krītušos draugus, lai ietu pretī nezinas pilnai rītdienai.

Mums apkārt ir krievi un jūra... Bet, varbūt, mums vēl laimējas atkaŗot zaudēto. Nāks palīgā angļi...

Tuvojas Ziemsvētki. Arī mēs paklusām tiem gatavojamies. Dažā bunkurā jau kaut kas rūgst. Zēni gudro par kādu cepati. Paplakas zēniem pa to laiku sāpīga ziņa — izlūku gājienā krītis ltn. Salna. Vēlam viņam saldu dusu. Frontē klusums, bet naktīs ienaidnieku aizmugurē jūtama aizdomīga kustība. Tā pienācis 23. decembris, leģendārās Ziemsvētku kaujas, nežēlīgākās, kādas jebkad piedzīvotas uz Latvijas zemes.

Toronto studenšu korporāciju kopas prezidijs. No kreisās: ekonome Māra Kundrāte (Gundega), viceseniores Guna Blūma (Gundega), seniore Inta Malēja (Daugaviete), sekretāre Silvija Plīse-Argue (Dzintra) un audzinātāja — Ruta Altraka (Daugaviete). Foto: J. Liģers

Latviešu strēlnieku 60 gadu atcere

Šī gadsimta vecākais notikums latviešu tautas un valsts dzīvē, ja neskaita 1905. gada revolūcionāro kustību, ir latviešu strēlnieku Ziemas svētku kaujas, kuŗas izcīnīja 1917. g. 5. un 6. janvārī (pēc vecā kalendāra 1916. g. 23. un 24. decembrī). Tās turpinājās vēl visu janvāri. Toreiz latvieši cīnījās cariskās Krievijas armijas rindās pret vāciešiem. Šīs kaujas norisinājās pie Rīgas — Tīreļa purvā, Ložmetēju kalnā un Nāves salā.

Latvijas neatkarības laikā strēlnieku cīņas atzīmēja 6. janvārī ar dievkalpojumiem baznīcās un veco strēlnieku sanāksmēm. Pēc 2. pasaules kaŗa šo notikumu plašāk atzīmēja 1947. gadā Vācijas bēgļu nometnēs ar 30 gadu atceres sarīkojumu. Vircburgas nometnes sarīkojumā referēja viens no latviešu strēlnieku bataljonu dibinātājiem Jānis Goldmanis. Starp citu viņš teica:

„Šodien paiet 30 gadi, kad latvieši pie Rīgas pārrāva vācu fronti. Niknas cīņas toreiz risinājās arī Eiropas rietumos pie Verdenas. Tur abām pusēm bija vajadzīgs un dārgs katrs kaŗavīrs, bet pārrāvums austrumu frontē Vācijai bija tik bīstams, ka tai vajadzēja no vakara frontes pārvest uz austrumiem ievērojamus spēkus. Bija noticis neticamais: visu laiku par neuzvaramiem izdaudzinātos vācu ķeizara lepnos karapulkus sakāva arklu atstājušie zemnieku dēli, latviešu strēlnieki."

Par latviešu strēlnieku Ziemas svētku cīņām ir daudz aprakstu kā latviešu, tā cittautu literātūrā. Īsumā šo kauju norise bijusi šāda:

Krievijas 12. armijas vadība, kuŗā ietilpa latviešu strēlnieki, kopā ar strēlnieku vadību bija izplānojuši vācu frontes pārrāvumu bez artilerijas sagatavošanas uguns, lai izmantotu pārsteiguma momentu, ar gala mērķi — Jelgavas atgūšanu. Lai ienaidnieks uzbrucējus nepamanītu, tie bija ietērpti baltos mēteļu pārvalkos un tādās pašās cepurēs, jo kaujas lauks bija sniega pārklāts, un uzbrukuma sākumā, kas bija nolikts pl. 5 no rīta, bija sniega vētra.

Pārsteiguma moments bija izdevies. Visas 5. janvāŗa dienas cīņās strēlnieki bija dziļi ietriekušies pārrāvumā un turpināja ar pārcilvēcīgiem spēkiem noturēt ieguvumu, virzoties tālāk arī nākošā dienā. Krievu armijas vadība bija solījusi dot rezerves, lai atvieglotu iebrucēju stāvokli, bet lat

(Turpinājums 18. lp.)

Strēlnieku . . .

(Turpinājums no 2. lp.)

šai gaismā varam ieraudzīt savas tautas pašaizsargāšanās spēka lielumu.

No kurienes nāca šie cīnītāji? Vai mums bija kāda sevišķa kaŗot kāra izlase? Nē. Tā bija latviešu tauta savā kopumā, kas apzinājās brīža nopietnību, sakala sevi kopējā gatavībā un apņēmībā — aizstāvēt zemes robežas.

Ziemas dienās, kā laukos, tā pilsētās, uz palodzēm dienvidu pusē izliktās zaļās mirtes mirdzēja ar savādu spožumu. Varbūt tām nekad nebija tik daudz starojošas dzīvības gaismas kā šoreiz. Bet kadēļ gan tieši viņām? Bija taču arī cita, salā ziedētāja dzīvība, ar krāsu dažādību un smaržu.

Mazais mirtes zariņš atplauka pie strēlnieka cepures, kad viņš atvadījās no savējiem un mājām. Lielāka apmēra strēlnieku pulcēšanās vietās mazais mirtes zariņš uzbūra it kā dzīvu un kustīgu dārzu. Strēlnieki bija lepni uz savām pušķotajām cepurēm. Zaļais, sīkais pašu audzētais zariņš simbolizēja dzīvību sev un tautas brīvībai.

Lai kā vērtējam strēlnieku gaitas, kas sākās uz Latvijas zemes, bet nežēlīgā un neaplēšamā laika maiņā saira tālu prom no dzimtenes, neviens šodien, pēc sešiem gadu desmitiem, nespēj apšaubīt latviešu kaŗotāja slavu, kas pirmo reizi uzliesmoja Latvijas zemē, viešot tālu gaismu pāri zemes robežām. Patriotisms, ar varonīgu cīņu apliecināta tēvzemes mīlestība un pašaizliedzīga ziedošanās savu zemi sargājot — tās bija strēlnieku izslietās bruņas. Tāda paša kaluma tās mums bija vajadzīgas atbrīvošanas cīņu laikā un vēlāk, izmisīgi aizstāvot savu zemi pret austrumu lavīnām.

Šīs bruņas mums nepieciešamas arī tagad, kad cīņas un centieni pēc brīvības ir ierobežoti laikā un telpā. Mums jāsaredz savas ceļa zīmes, kas rāda pareizo virzienu.

Laika plūdumā sadilst cīnītāju pulks. Kā milzu līdumā, kas atkal klājies ar baltu sniegu, zvaigznēm mirdzot saltajās ziemas naktīs, vēl saskatāmi, kaut vairs nedaudzi, sīksti celmi. Veco strēlnieku rindās aizvien biežāk laužas visu izlīdzinātāja nāve, kuŗu reiz šie zaļokšņie kaŗotāji nicināja kaujas laukos, kaisdami drosmē un varonībā par savas zemes robežām.

Janvāŗa salā šo vīru pēdās atkal iedzirkstas uguns, kas karsē prātus un jaunu dara mūsu apņemšanos: nerimt, iekām brīvība atkal atgriežas paša Dieva mums nolemtajā zemē.

JOHN G. DIEFENBAKER
THOSE THINGS WE TREASURE

MacMillan of Canada apgādā Toronto iznākusi agrākā Kanadas ministru prezidenta Džona Difenbēkera runu izlase: Those Things We Treasure, ar B. T. Ričardsona ievadvārdiem. Grāmata maksā $1.50 un iegādājama attiecīgos veikalos.

Pie mums Anglijā

VĒSTULE NO LONDONAS

Vecajam teicienam: — uz savu nelaimi saraujies, uz citu izplēties, ir nenoliedzama taisnība, ja paraugās un paklausās Londonas un citu lielo britu salu pilsētu ielās. Tur dzird visas pasaules valodas, arī angļu — bet visdažādākās izrunās. Anglija kļuvusi par visas pasaules, galvenokārt citu Eiropas zemju, iepirkšanās vietu. Angļu mārciņa saraujas, bet citu zemju valūta izplešas. Un tā nu beļģi, franči, vācieši, holandieši, zviedri, pat amerikāni un kanadieši priecīgu prātu tērē savas markas, frankus, guldeņus un dolarus Londonas dārgākajos veikalos, kamēr paši londonieši un citi briti lēš savus penijus un mārciņas, lai izšķirtos, ko svētkos likt galdā un kādas dāvanas iegādāties. Bads un galīga nabadzība gan vēl ir ļoti tālu, bet aizvien grūtāk ir no pārticības un ērtībām pāriet uz mazliet, ierobežotāku dzīves veidu; piem. telpās mazliet zemāku temperātūru, dārgāk jāmaksā par kurpju pāri un svētku galdā būs jāliek mazliet lētāks dzēriens.

Kaut arī parādās brīdinājumi taupīt elektrību, ielās un veikalos tāpat spoži laistās svētku egles, un lielāko no tām — Trafalgara laukumā — nupat aizdedzināja Norvēģijas princese Sonja, jo šāda egle kopš kara beigām ir norvēģu tautas dāvana pateicībā par palīdzību kara laikā.

Arī latviešu saimē sācies svētku laiks. Skolās notiek Ziemas svētku sarīkojumi; bērni mācās ludziņas, dzejolus, tautas dejas un dziesmas. Mātes rūpējas par svētku tērpiem lieliem un maziem, seviški tiem, kam jāuiedalās uzvedumos. Londonas latviešu skolas bērnu mātēm jāgādā budēļu tērpi — lācim, kazai, stārķim, skursteņslaucim, čigānietei un daudziem citiem. Darba pilnas rokas visiem. Bet svētku sarīkojumā, kad deg īstās svecītes (mēs te vēl drīkstam tās dedzināt!), aizkūp skuju smarža un atskan senā Ziemas svētku vēsts, visas rūpes aizmirstam un gribas ticēt dzejnieces Elzas Ķezberes vārdiem: „Būs kādreiz Ziemassvētki, Sirds tic; Gans Labais, Tu Mūs visus aizvedīsi Uz sapņu Latviju."

Kādā pasakā lasīju, ka izrunājot zināmus burvju vārdus, varonis nokļuvis jau sen aizgājušo laiku apstākļos. Šī pasaka nāca prātā, kad kādā rudens pievakarē ērtā autobusā kopā ar dažiem draugiem devos braucienā pie Viņas Mapetātās Anglijas karaļa Indriķa VIII, jā, pie tā paša, kam bija sešas sievas. Brauciens nebija ilgs. Apmēram stundu pēc tam, kad bijām atstājuši aiz sevis spožās lielpilsētas ugunis, apstājāmies Hetfildas mājas — patiesībā pils — pagalmā. Mūsu modernais satiksmes līdzeklis nemaz nederas šajā veclaicīgajā apkārtnē. Labi vien ir, ka šofiris to veikli aizvada prom, jo diezin ko teiktu Indriķis VIII par šādu „velna ratu"?

Mūs sagaida un ievada pils lielajā zālē sulaiņi 16. gadsimta galma tērpos. Telpas apgaismo sveces un lāpas. Lielajā zālē, kuŗas griesti darināti no kastaņu koka un ozola balķiem, stiepjas gaŗu galdu rindas ar bezatzveltņu soliem. Tāda nu bija Anglijas karaļa ēdamistaba. Galdi neapklāti, uz tiem tikai alus kausi un viras blodiņas. Kad esam sasēdināti pie galdiem, atskan fanfaras un durvīs parādās pats majestātiskais Indriķis visā savā godībā. Ap viņu drūzmējas galminieki, un ar dziļu „galma kniksi" viņu apsveic „tā laika mīļākā," kas pavada karalisko viesi pie galda. Mums, laikam dzīvojot līdz, bija jāpieceļas. Ar plašu žestu karalis mums atļauj atsēsties.

Sākas mielasts. Visiem izdalītas sēviškas maltītes „kartes" ar karaliskām emblēmām un katra ēdiena aprakstu. Sīkam ar sīpolu viru, kuŗu karalis žēlīgi atļauj ēst ar jaunajiem ēšanas rīkiem, kaŗotēm. Seko lasis citrona mērcē, cepts cālis ar mandelēm un — ak retums!,— kartupeliem un sviestā sutinātām zaļām pupiņām. Saldā ēdienā veclaiku angļu „silabubs" — baltais vīns, cukurs, krējums, kopā sakults, tad sieri un nobeigumā „turku kafija" — maz pazīstams dzēriens Indrika laika Anglijā, kas uzturot sejas ādu „baltu un tīru".

Ik ēdienu pasniedz meičas, viena par otru mīlīgāka un smaidīgāka, neaizmirstot arī piepildīt kausus ar medus alu „Meade". Karalis ar savu svītu vakariņo pie atsevišķa galda uz paaugstinājuma, skaļi smejot un runājot. Galma nerrs kūleņo un dzen jokus ar ciemiņiem; parādās galma mūzikanti ar veclaicīgajem instrumentiem. Tie dzied un spēlē, pa laikam aicinot visus dziedāt līdzi. Tā mielasts turpinās labu stundu; ciemiņus tik čakli apgādā ar dzērieniem, ka viens otrs skaļumā sacenšas ar pašu karali. Tas pieceļas un sāk apstaigāt galdus.

„Ak, tu no tās dumpīgas kolonijas?" viņš noprasa kādam amerikanim. „Nu, pagaidi vien, gan vēl mēs tur savu vārdu teiksim."

Pienāk arī pie mums: „Latvija? Ak tā zeme, kur lāči pa ielām staigā?" karališkais viszinis nosaka.

Paspējam tomēr atbildēt, ka Latvijā lāči sākuši pa ielām staigāt tikai pēc otrā pasaules kaŗa, ko viņš vēl nav piedzīvojis.

Uz brīdi parādās arī „karaliskie bērni" — Mērija, Edvards un Elizabete, kas vēlāk kļuva par Elizabeti I. Līdzība tik liela, visa apkārtne tik veclaicīga, ka, nudien, jākniebj plaukstā, lai pārliecinātos, ka nesapņoju. Tad Indriķis paziņo, ka paēdis un ka arī citi var beigt ēst.

Atskan dejas mūzika, un visiem, vai grib vai nē — jāieslēdzas tādā kā mūsu „līkumu dejā". Apkārt galdiem, pāri soliem, aizvien ātrāk un straujāk. Tad pēkšņi — beigas, un katrs var iet uz savu vietu un — turpināt ēst un dzert. Tā esot veclaicīgā gremošanas veicināšanas metode, mums paskaidro viena no meičām. Tad galma ceremonijmeistara piesitiens ar zizli, karalis saka sirsnīgus atvadu vārdus un mielasts beidzies. Vēl brīdi pasēžam, lai pamazām atkal iedzīvotos 20. gadu simtenī.

Šādi mielasti vēsturiskajā Hetfildas pilī notiek pāris reizes nedēļā un izrādījušies ļoti pievilcīgi ārzemju tūristiem. Dažas organizācijas tur rīko savu konferenču nobeigumu vakariņas, citas tur aizved savus pārjūras ciemiņus. Indriķa VIII paskatā un tērpā ciemiņus sagaida kādas drāmas kopas aktieris; viņa biedri tēlo galmiekus, kalpotājus, mūzikantus un galma nerru, jāatzīst, ar lielu prasmi un veiklību. Hetfildas pils saistās ar Indriķi VIII un viņa meitas karaliene Elizabetes I. vārdu. Tās vecākā daļa celta jau 15. gadu simtenī kā Elijas bīskapa rezidence. Indriķis VIII to atpircis un savu daudzo un traģisko laulību laikā izvēlējies par savu trīs bērnu dzīves vietu. Tur tos audzinājusi kāda dižciltīga dāma, kas arī Indriķim pašam labi patikusi. Šīs pils parkā vēl tagad rāda ozolu, zem kuŗa Elizabete esot sēdējusi brīdī, kad tai paziņota karalienes Merijas nāve un viņa pati kļuvusi par karalieni. Karalis Džons I. uzdāvājis Hetfildu 1607. g. savam uzticīgajam ministram lordam Solsberijam (Salisbury), kuŗa pēcteči vēl tagad dzīvo Hetfildas pils jaunajā daļā. Arī šo daļu rāda skatītājiem, jo tās iekārtā vēl skaitāmi seno laiku gobelēni, paklāji, mēbeles un citas vēsturiskas lietas.

Pēc pēdējām ziņām karaliene Elizabete I esot aizsūtījusi Indriķi VIIII atpūtā un tagad pati sagaidot un ciemojoties ar viesiem, starp kuŗiem vienmēr vēl gadoties „dumpīgo koloniju" pārstāvji.

Autobuss pietur zem spilgtas neona reklāmas. Esam atpakaļ tagadnē, kur nevaram vakariņot karaliskā sabiedrībā, bet drīkstam lietot karotes un dzert kafiju pēc sirds patikas. Varbūt kā arī nākamās vasaras „dumpīgo koloniju" ciemiņi, kas apmeklēs Eiropas latviešu dziesmu svētkus Londonā, vēlēsies pagriezt vēstures ratu atpakaļ un iedzert kausu medus alus karaļa Indriķa VIII pilī un sabiedrībā.

Par karaļiem runājot, jāpiemetina, ka uz Skotijas karaļa godu pieteicies Ugandas melnais diktātors Idi Amins. Lai gan pagaidām Skotija vēl nav sacēlusies pret karalieni Elizabeti II un nav arī dzirdēts, ka Amins būtu aicināts kāpt Edinburgas tronī, 175 havajieši jau pasteigušies Idi Aminu uzaicināt arī par Havajas karali, lai tiem palīdzētu atbrīvoties no Amerikas kolonizātoru žnaugiem: Amins esot jau tikpat kā panācis Skotijas un Velsas neatkarības atgūšanu no angļu jūga. Tā kā šī informācija nāk no Ugandas radiostacijas, tad tai var ticēt vai neticēt — kā nu katrs vēlas. Fakts ir tas, ka pašlaik Vestminsteres pilī britu parlaments runā un strīdas par zināmas pašvaldības tiesību piešķiršanu kā Skotijai, tā Velsai. Vai likumu izdosies pieņemt, vēl ir atklāts jautājums, jo likuma projekts neapmierina ne skotus, ne velšus, ne leiboristu partiju, ne arī konsevātīvos. Varbūt ka tomēr Aminam būs jānāk palīgā ievest kārtību kā Anglijā, tā Skotijā un Velsā?

Mums, latviešiem, Anglijā ir pašu vēlētais „parlaments" Mums nav jānodarbojas ar Skotijas un Velsas neatkarības problēmām.

Svētīgu Jauno gadu „dumpīgās kolonijas" tautiešiem vēlot.

LONDONIETE

Toronto studenšu korporāciju kopas eglītes vakars ar priekšnesumiem notika Sv. Barnaba baznīcā. Svētbrīdi vadīja māc. I. Gaide. Attēlā korporācijas Spīdola meitenes kopīgi skandē dzeju svečiku ieskaņai. No kreisās: Sandra Leimane, Vizma Maksiņa, Rita Berķe, Valda Mackara, Ilze Andžāne, Sandra Cicurska-Allena un Sīlvija Nāgele. Foto: J. Liģers

LNJAK rīko

svētdien, 16. janv., no pl. 12 — 5 pēcpusdienā

HARBOURFRONT TELPĀS

235 Queens Quay West

„JŪRAS PERLES KAFEJNĪCA"

Izrādīs „Iestāde O.C.78.7" filmu, slepeni uzņemtu un izvestu no Latvijas un „My Latvia"; abas filmas angļu valodā. Sekos kafejnīca ar vieglu programmu: balets, dziesmas, deklamācijas un tautas dejas.

Pilna bufete — bārs. Saviesīga dzīve.

Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

Nav uzlabojumu ģimeņu apvienošanā

No Otavas ziņo, ka nav sasniegts nekāds progress ģimeņu apvienošanā. Kanadas ārlietu ministrs Džēmsons nebija izmeklējis piemērotu laiku savam pirmajam Māskavas apmeklējumam, jo tajā laikā notika komūnistu partijas centrālās komitejas un padomju augstākās padomes sanāksmes. Savā apmeklējumā Maskavā Kanadas ārlietu ministrs satikās ar padomju ārlietu ministru Andreju Gromiko un ārlietu tirdzniecības ministru Nikolaju Patoličevu. Par tikšanos ar ārlietu ministru Gromiko Džēmsons ziņoja, ka attieksmē uz ģimeņu apvienošanos Gromiko „nav neko uzsācis". Kanadā ir ap 3000 ģimeņu, kas gaida uz savu ģimeņu locekļu iebraukšanos, bet tie nespēj iegūt izceļošanas atļaujas no Pad. savienības. Pēc parakstītās Helsinku vienošanās par austrumu un rietumu sabiedrošanos, bija paredzēts paātrināt ģimeņu apvienošanos, bet līdz šim nav norādījumu, ka šī vienošanās būtu ko palīdzējusi problēmas atrisināšanā. Īstenībā padomju nostāja kļuvusi nelokāma, un Džēmsona apmeklējums, liekas, nav neko mainījis šai lietā.

Sarunu laikā Gromiko nācis ar jaun ziņu, ka Pad. savienība vēlētos redzēt Kanadu par starpnieci valsti pasaules lietās. Ministru prezidenta Trudo valdības sākuma gados padomju vadītāji cerēja, ka Kanada atraisīsies no rietumu alianses. Pad. savienības cerību pamatā pa daļai bija Kanadas lēmums samazināt savu kontribūciju Ziemeļamerikas aizsardzības organizācijai (NATO) un pa daļai Trudo centieni nodibināt speciālas attieksmes ar Kremļa vadītājiem. Bet Kanadas ģeografiskā un saimnieciskā stāvokļa un būtiskās rietumu orientācijas dēļ Maskavai zuda illūzijas. Pagājušā gadā Kanada atgriezās pie ciešākām saistībām ar NATO, un ievērojami palielināja savus aizsardzības izdevumus. Lai darbotos par vidinieci pasaules jautājumos, nozīmē būt neitrāliem. Maskava nevēlas, lai Kanada atbalstītu Pad. savienības nostāju atbruņošanās un Vidē-

(Turpinājums 18. lp.)

Trīs gadi garīgās aprūpes darbā

SV. PĒTERSBURGAS UN APKĀRTNES EV. LUT. LATVIEŠU DRAUDZES DARBS FLORIDĀ

(Vēstule no Floridas)

Latviešu draudžu saimē, ja ne pati jaunākā, tad katrā ziņā viena no jaunākām ir Sv. Pētersburgas un apkārtnes ev. lut. latviešu draudze, kas dibināta 1973. gada 11. oktobrī. Līdz tam vietējo latviešu garīgo aprūpi, ieskaitot dievkalpojumu organizēšanu, kārtoja Latviešu biedrība kā vienīgā latviešu organizācija. Straujais latviešu skaita pieaugums radīja domu un loģisku pamatojumu pastāvīgas draudzes dibināšanai, ko veica iniciātoru grupa Ērika Vīksnas un Rasmas Kalniņas ierosmē.

Jaundibinātās draudzes darbs tomēr ievērojami atšķiras no pārējo draudžu darba, jo Sv. Pētersburgas latviešu centrs veidojas galvenokārt tikai no pensionāriem, kas šeit apmetušies uz pastāvīgu dzīvi vai arī tikai ierodas pavadīt ziemas mēnešus. Līdz ar to ierobežotas vai nenotiek dažas garīgās dzīves un baznīcas norises, kā iesvētības, kristības, laulības, svētdienas skola un līdzīgas jaunatnes nodarbības kristīgā audzināšanā. Daļēji tas, kā arī nelielās draudzes locekļu skaits (pagaidām nepilns 100) kavējis pastāvīga mācītāja piesaistīšanu, kas savukārt ietekmē draudzes skaitlisko augšanu. Tā draudzes dievkalpojumos un citos sarīkojumos apmeklētāju skaits ir daudzkārt lielāks par faktisko draudzes locekļu skaitu. Citās draudzēs tas būtu ļoti neparasts stāvoklis.

Ar Baznīcas virsvaldes atbalstu par draudzes ganu līdz šim darbojies prāv. K. Birznieks. Vairākos gadījumos izmantoti arī viesu mācītāji, it sevišķi atvaļinājumu un līdzīgos gadījumos. Tā līdz šim draudze noturējusi 7 līdz 8 dievkalpojumus gadā, kam caurmēra beznīcēnu skaits pārsniedz 100. Noturēti arī vairāki evaņģelizācijas vakari, referāti, draudzes vakari un baznīcas svinamo dienu atceres sarīkojumi. Iespēju robežās veikts arī palīdzības darbs, līdz šim izdodot ap 500 dol. Draudze iegādājusi arī 64 kapu vietas Royal Palm kapsētā, tā veidojot atsevišķu latviešu nodalījumu. No tām 31 jau ir atpirkta vai aizrunāta, kaut gan līdz šim apglabāti tikai divi mirušie. Mirušo draudzes locekļu skaits, protams, ir daudz lielāks, bet daudzi vēlējušies savu apbedīšanu vecajās dzīves vietās vai arī izvēlējušies pārpelnošanu. Tā 1976. gadā mirušo draudzes locekļu un atbalstītāju skaits sasniedz septiņus, no tiem divas sievietes un pieci vīrieši, ar caurmēra vecumu 77 gadi.

Draudzes dievkalpojumi un sarīkojumi notiek vietējās amerikāņu ev. lut. draudzes Mūsu Pestītāja baznīcā, ar kuru latviešu draudzei izveidojušās draudzīgas attieksmes. Draudzes locekļi maksā 12 dol. nodevu gadā, bet draudzes locekļi galvenokārt sastādās no dievkalpojumu kollektēm, sarīkojumu ieņēmumiem un dāmu komitejas rīkotām loterijām.

Draudzes darbību kopš dibināšanas vada Ēriks Vīksne, dāmu komiteju Tamāra Čaure un revizijas komisiju Feliks Elksnītis.

Sevišķi labi apmeklēts bija draudzes rīkotais Ziemsvētku dievkalpojums, pulcinot ap 250 baznīcēnu. To 18. dec. Mūsu Pestītāja baznīcā vadīja prāv. K. Birznieks, aizlūdzot arī par mirušajiem draudzes locekļiem. Dievkalpojumu ar dziesmām kuplināja soliste Izolde Pulciņa-Baumane un atjaunotais Sv. Pētersburgas latviešu biedrības sieviešu koris diriģenta V. Grīnberga vadībā, Katrīnei Svānei spēlējot ērģeļu pavadījumus.

Pēc dievkalpojuma baznīcas blakus telpās notika Ziemsvētku eglītes sarīkojums, ko atklāja draudzes priekšnieks Ē. Vīksne un dāmu komitejas priekšniece T. Čaure. Programmas daļā rakstniece Lūcija Bārene lasīja Ziemsvētku stāstu, deklamēja Erīna Liepiņa un feļetonu „ventiņu mēlē" lasīja Krišs Ķepals no Toronto. Vairākas Ziemsvētku dziesmas atskaņoja kokļu ansamblis Feliksa Elksniša vadībā, pie kam divas Ilmāra Vilmaņa aranžējumā nācās atkārtot.

Dāmu komiteja bija rūpējusies ne tikai par piemēroti dekorētiem un bagātīgi klātiem kafijas galdiem, bet arī par labi organizētu loteriju, tā gūstot teicamus ienākumus, kas šoreiz bija paredzēti latviešu kapu nodalījuma izdaiļošanai.

R. Norītis

Ar lūgšanām jaunajā gadā. No kreisās: Otavas Miera draudzes mācītājs E. Lange, archibīskaps A. Lūsis un LELBA Kanadas apgabala garīgais vadītājs prāv. A. Voitkus. Uzņēmums izdarīts LELBA draudžu konferences laikā 6. novembŗa dievkalpojumā Sv. Andreja baznīcā Toronto.

Foto: J. Ligers

Cilvēks cilvēkos

(Turpinājums no 3. lp.)

pret bērniem un citu ģimenes locekļu starpā.

Domu, ka visi cilvēki piedzimst ar līdzīgām īpašībām, autors atzīst tikai daļēji. Svarīgākā īpašībā — dziņa dzīvot. Egoisms vai patmīlība esot dvēseles īpašība pašam sevi likt pirmajā vietā. Tas notiekot arī tad, ja cilvēks dzenoties pēc goda, slavas vai varas. Apstākļu spiests, cilvēks apvienojas cīņā pret ienaidniekiem. Autors novērojis arī dažādas citas cilvēku īpašības. Viņš apskata arī dažādus darbus un salīdzina to atalgojumus, brīnās par dažu darbu augstajiem atalgojumiem, lai gan to veikšanai nevajagot lielas zināšanas.

Grāmatā apskatīta arī Latvijas saeima un citu zemju demokratiskās iekārtas. Atsevišķa nodaļa veltīta zemei un tās izmantošanai, plašāk apskatot Latvijas saimniecību. Savs ieskats autoram ir arī par tiesām un taisnību. Plaša nodaļa ir par audzināšanu un izglītību. Grāmatas beigu daļā aprakstīts valsts jēdziens un Apvienotās Nācijas, to uzdevums un darbība.

Autors savus vērojumus aprakstījis 227 lappusēs, teikumi nav komplicēti, doma skaidri izteikta. Vietām tomēr lietoti mazāk pazīstami vārdi vai pat amerikānismi, piem. „plumbers". Visumā grāmata lasāma raiti un ar interesi, jūtamas labas novērotāja spējas.

V. Irbe

LASĪTĀJU VĒSTULES

(Turpinājums no 2. lp.)

vairāk vērts nekā 10 partijas biedru. Šos cilvēkus tas nosaucis par „politiskiem idiotiem".

Neapmierināta ar līdzšinējo slepeno aģentu panākumiem trimdinieku saimē, Maskava vēl nodibinājusi organizāciju — Roģina (Dzimtene), kuŗas padomes priekšsēdis ir Vsevolods Stoļetovs. Šīs organizācijas mērķis esot — ar draudzīgiem pakalpojumiem un „kultūras sakariem" pievērst sev politiski neitrālos, apatiskos un jaunatni, lai panāktu „draudzīgas attieksmes" ar Pad. savienību un neitrālizētu pretkomūnistiskās organizācijas. Pēdējā laikā „Roģinas" atsūtītie čekisti ar šejienes „sakarniekiem" savārījuši tādu sarkano putru, ka daži vairs nesaredz, kuŗš sarkans, kuŗš balts. Tiem, kas arī nākotnē būtu nodomājuši satikties ar atbraukušajiem čekistiem, labāk vajadzētu braukt pie sava „priekšnieka" Stoļetova un paziņot, ka mēs nepieņemam „kultūru", ko cenzē Latvijas okupācijas vara, kas iznīcina un apspiež mūsu tautu.

Pēdējā laikā amerikāņu presē parādījušies raksti, kuŗos emigranti apvainoti par kaŗa noziedzniekiem. Nav šaubu, kas ir šo rakstu inspirētāji, lai savus kaŗa noziegumus uzveltu nevainīgām tautām. Vislielākos kaŗa noziegumus Latvijā izdarījuši padomju okupanti, kas noslepkavojuši un deportējuši ap 150.000 latviešu. Tādus pašus kaŗa noziegumus Pad. savienība izdarījusi arī citās Eiropas valstīs. Lai minam tikai poļu virsnieku noslepkavošanu Katinas mežā. Vācijas kaŗa noziedzniekus tiesāja Nirnbergā, bet Pad. savienības kaŗa noziedznieki vēl nav tiesāti.

Lai mūsu tautas tiesībniekiem un Patiesības fonda darbiniekiem labi veiktos aizstāvēt patiesību. Ziedosim Patiesības fondam!

I. Ozoliņš

Konektikatā, ASV

Vīzentāls kritis Maskavas nežēlastībā

KO SAKA IZDEVUMS SOVETSKAJA KULTURA PAR „CILVĒKU MEDNIEKU" SIMONU VĪZENTĀLU.

Pagājušā gada otrā pusē gandrīz visā rietumu pasaulē sākās tā saucamo kaŗa noziedznieku meklēšana. Nav šaubu, ka šo akciju, it sevišķi vērstu pret trimdas pretkomūnistiski aktīvākām grupām — kā baltiešiem ukraiņiem un citiem, vada padomju čeka, šoreiz sadarbībā ar žīdu organizācijām vai šīs tautības atsevišķām personām. Bez kritikas tiek izmantoti Rīgā savā laikā izdotie apmelojumi un denunciāciju pilnie pamfleti un brošūras. Tāpat uz šiem „dokumentiem" dibinās t. s. Vīzentāla organizācijas „avoti". Interesanti, ka arī pats Vīzentāls kritis komūnistu nežēlastībā un tā, piemēram, pagājušā gada sākumā žurnālā Sovetskaja Kultura parādījās kāds raksts, kuŗu pēc tam pārspieda gandrīz visi padomju izdevumi. Rīgā iznākošā Cīņā šis raksts ar virsrakstu „Vīzentāla kunga firma" iespiests pagājušā gada 120. numurā. Šo rakstu bez komentāriem sniedzam arī mūsu lasītājiem. Red.

Cilvēku mednieks Simons Vīzentāls

11. maijā ASV vēstniecībai Maskavā tika iesniegta PSRS Ārlietu ministrijas nota sakarā ar cionistisko elementu draudu un naidīgas darbības kampaņu pret padomju iestādēm un to personālu Savienotajās Valstīs.

Dažus mēnešus pirms šiem notikumiem Rietumu propaganda televīzijā, avīzēs un ēterā sacēla brēku par ANO Ģenerālās Asamblejas rezolūciju, kurā bija nosodīts cionisms kā viena no rasisma izpausmēm. Skanēja frāzes par „ebreju apspiešanu", par „ANO necienīgām akcijām", tika pat atgādināti hitlerisma laiki. Nē, protams, nacistus neviens neaizstāv. Bet cionisms? Tas esot tikai kājām mīdītas reliģijas simbols.

Reliģijas?

Tad kāpēc tās aizstāvji izliekas neredzam nodedzinātos arābu ciemus, izraēliešu militāristu zvēriski noslepkavotos bērnus un sirmgalvjus, cionistu neskaitāmos fašistiskos izlēcienus pret demokratisko valstu pārstāvjiem, diplomātiem, kultūras darbiniekiem? Kāpēc neviens no šīs „reliģijas" aizstāvjiem ne ar vienu vārdu nepieminētos ANO dokumentus, kuri liecina, ka tajos pašos „Hitlera laikos", kad miljoniem poļu, ebreju, krievu un ukraiņu gāja bojā gāzes kamerās, cionisti darbojās zem viena jumta ar gestapo?

Iespējams, ka tamlīdzīgu faktu būtu ievērojami vairāk, ja Izraēla nebūtu attiecīgi rīkojusies, kā tas bija, piemēram, neparasti steidzīgi pabeigtajā Eihmaņa lietā. Izraēlas izlūkdienests, it kā atriebjot bojā gājušo ebreju nāvi, novāca galvenokārt vienu liecinieku, kas varētu pastāstīt par pasaules cionisma darījumiem ar gestapo.

Te jāpiezīmē, ka operācijas autors bija kāds Simons Vīzentāls, inženieris, kura biografijā mums būs jāielūkojas.

Sešdesmito gadu beigās Rietumi uzsāka kārtējo krusta karu par kapitālisma atjaunošanu dažās Eiropas sociālistiskajās valstīs. Polijā un Čehoslovakijā tika nelegāli nodibinātas un sāka darboties cionistu organizācijas, izveidotas ideoloģisko diversiju grupas.

Kā rakstīja „Rude Pravo", kāds Kašpars, bijušais Čehoslovakijas nedēļas izdevums „Signal" galvenais redaktors, būdams cionistiskās militārās pagrīdes organizācijas līdzstrādnieks Čehoslovakijā, ar pseidonīmu „Jerohimels" jau 1948.—1950. gadā organizēja Slovakijā cionistu vienību apmācību terora akciju rīkošanā. Kašpara tuvs draugs, Izraēlas izlūkdienesta kapteinis Vilems Kahans 1968. gadā enerģiski centās panākt Čehoslovakijas attiecību saraušanu ar Padomju Savienību un citām sociālistiskajām valstīm. Aizbēdzis no ČSR, Kahans nokļuva Vīzentāla apkampienos — tas savam kolēģim sagādāja vietiņu Holandē. Pa to laiku kāds Čehoslovakijas „žurnālists" Kulka-Šēns

(Turpinājums 9. lp.)

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5

T. L. Kred. sab.
HAMILTONAS NODAĻA
16 Queen Street North,
Hamilton, Ont.
L8R 2Z8

MAKSĀ
9% par 3 gadu ilgtermiņa noguldījumiem (% saņemot termiņa beigās).

Minimālais ilgtermiņa noguldījums ir $2000.00. Visi naudas noguldījumi apdrošināti. Dzīvības apdrošinājums līdz $2000.00 procentuāli atkarībā no biedra vecuma iemaksāšanas brīdī.

9,5% par 1 gada termiņa noguldījumiem ne mazāk par $5.000.00 (bez dzīvības apdrošinājuma). Noguldījumu var izņemt tikai pēc gada.

IZSNIEDZ
apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10.000.00,
māju oblibācijas līdz $75.000

Toronto BIROJS atvērts:
no pirmdienas — ceturtd.
no 10 rītā — 7.30 vakarā,
piektdienās no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp.. Vasaras brīvlaikā no 15. jūnija līdz 15. septembrim. Birojs sestdienās slēgts.

Tālrunis 922-2551

Hamiltonas birojs
atvērts otrd un ceturtdien
no 6.30 vak — 9 vakarā

Tālrunis 529-7939

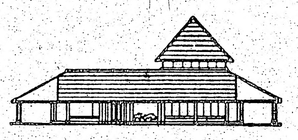

PEEL CHAPEL
2180 Hurontario St., 279-7663

RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORKE CHAPEL
2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJI

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

(85. turpinājums)

„Laima par mums lemi — izskan daudzbalsu atkārtojumā tik kvēlā jūsmā, spītīgā protestā, cīnas gatavībā, cerību nesalaužamā spēkā. Viss ir mūsu, viss mūsos pašos. Mēs ņemsim, ļauj, Laima, tik mums augt. Un tūdaļ tai pašā elpā, krasts krastā, balss balsī sadejas vienā nepārtrauktā: Līgo! Mūsu zeme, mūsu dziesma, mēs — savas zemes tauta. Un dziesmu laivas līgo ezerā, nebeigdamas gavilēt.

Liekas, ka pārgalvīgais izaicinājums būtu piebēris nakti ar spožām dzirkstelēm. Vārdi saviļņo, un karstajās sirdīs ir tikai viens alkatīgs sauciens: prom krievus! Izskanot pēdējam izaicinātājam motīvam, tai pašā elpas vilcienā turpinās līgošana, visnevainīgākā savstarpējā apdziedāšanās. Tā, itin kā nekas nebūtu noticis, un viss ir tikai apburtas nakts mistika, par ko te nevienam nav daļas. Ţikai visu acis vairāk apreibušās un no nesavaldāmām mutēm skaļāk skan līgo, iekrizdams tik dziļi naktī un ar tādu kvēli, ka debess malai sāk sārtoties spārngali, sirdīm nerimstot dzirksteļot.

Sajūta ir tāda, ka visi tie, no laivas laivā, stāvētu rokās sadevušies kā liels, dzīvs vainags, apstiprinot: mēs esam un mēs būsim, lai kādas varas nāk un iet. Kur radies, no saujas saujā ieripo sudraba pieclatnieks kā Latvijas brīvības simbols. Tas ir vārdos neteikts, bet kluss zvērests: mēs esam savas zemes bērni. Mēs esam viens, mēs saderam kopā, vienā brālībā. Un iz tumsas iegavilējas jaunradīts pants! un liekas, ka pat dzejnieki šai naktī dzimst.

„Kamēr pie mums Jāņi dzims, līgo, līgo,
Jāņu dziesmas nenorims —

un kā izslāpušas bites, jauno cilvēku balsis sildās dziesmās. Līgo!

Mēs vēl neesam tik bāri un mēmām sirdīm. Līgo, ir prieks, sen senis dziedāts. Šai vārdā vairāk kā nevienā apstiprinās prieks. Prieks dzīvot un būt. Šai vārdā ir pati dzīvība un līksme. Tie esam mēs paši un tas reibums, kas smeļams Jāņu naktī, tas ir ne tikai mūsos pašos, bet zālē un zemē zem mūsu soļiem, pat jāņtārpiņa mirdzēšanā. Tas šūpojas katrā dzīvā zarā, to elpo gaisā un tas pa saulrietiem uzkāpj pašās debesīs. Tā šis reibums ir visā Latvijas zemē, ko ieelpojam, uzņemam sevī atpakaļ, lai, gadu daudzēs krājies, izlauztos atkal jaunā, nevaldāmā līksmē — līgo!

Un tad, kur radies, kur ne:

„Jānim nav nekāda vaina, līgo, līgo,
Tikai Pelše jānomaina, līgo!

Rūta jūt biklu drebēšanu pieskaroties plecam. Kur tik nesavaldāma pārgalvība! Liekas pat, ka matu galiņi krūzotos, tik liela labsajūta to pārņem. Laivas nakts zilumā zīmējas tumšas. Lāpas izdzēstas. Vilnis tik tikko kust. Laivai mazliet sazvārojoties, ūdens klunkst ar maigu guldzienu. Fredis uzvelk sērkociņu aizdedzināt papirosu. Meldros iesnaudušies odi gaismas strēlē pamostas ar sīku iesīkšanos. Kāda kabatas laterna lēkdama no viļņa vilnī, iesit ūdenī spožu robu. Laiva pie laivas ievilktiem airiem, kā putni sakļautiem spārniem. Nakts zilā, ezera tapsūbējušajā sudrabā gulstot laivai melnajām ēnām.

Rūtai gribētos visu šo dziedātāju baru kopā piespiest pie elsu pilnajām krūtīm un raudāt, raudāt. Par pagētni, tagadni un to nezināmo nākotnes cerību dienu, kuŗai jāatnes gaidītās pārmaiņas. Sirds elsojot klausās, pārtop un solās. Ir tikai viena zeme, kuŗa mūs aicina kopā. Ir tikai viena lūgšana, kuru tagad aizliegts skaitīt: Dievs — svētī — no sirds dziļumiem nākdami vārdi apgaismo un piepilda visu būti. Tu nu jūties kā pilns dārga dzēriena, kas saudzīgi nesams. Nākotnei, tai nākotnei, kas ar brīva cilvēka tiesībām prasīs un sauks to daļu, kas pēc likumiem tai pienākas. Dziesma vēl skan. Dziesma, kuŗā visskaidrāk izteicās latviešu dvēsele. Bēda ietinusies dziesmu kamolā un negrauž tik asi. Mums tikai jāaizslauka naida gruzis, jāpārspiež uzpūtības tulzna. Rūtu skaidri zina, šī nakts viņai nozīmē ļoti daudz.

* * *

Vēlāk pie ugunskura skan citas, laikmetīgas dziesmas, ko Rūta dzird pirmo reizi. Tur vairs necildina saimnieci — Jāņu māti, bet kolchozniecei, kas sien sieru savu kolchoza govju baru ganīdama. Un tad atkal cita:

Pāri plašām latvju ārēm, līgo,
atskan senais latvju līgo, līgo.
Lai dzird krievi, lai tatāri, līgo,
Kā līgoja senlatvieši —
Tie līgoja upes līčos, līgo, līgo,
Jāņu spuldzes dedzinoti, līgo.
Tie līgoja mežu pļavās, līgo, līgo,
Papardīti meklēdami, līgo.
Papardīte, zeltziedīte, līgo, līgo,
Tā zied tikai latviešiem, līgo.

ja slims, it sevišķi, ja pirmajai ekoja arī otra diena.

Rūtai pēkšņi notirpst pleci: vai nakts ir kurla? Vai visur esošais nezināmais netup krastā kārklos, meldros, blakus aizmigušajam odam un ūdens zirneklim? Kur šie vīri ņem drosmi spītēt un izaicināt? Bet kad prieks sasaucas visaugstākajā manifestācijā, pārgalvībai nonākot kulminācijas punktā, dziļa nicinājuma pilnā, skaļi dārdošā basā skan vīru balsis: — Mēs sitīsim — Lai kur tie būtu, lai ko darītu, arvien un arvien šī nepabeigtā cīņa uzbango latvieša asinīs. No paaudzes paaudzē tā dungo asinīs un nebeidz protestēt. Neizdzēdzis naids arvien vēl gruzd pieveikto vīru sirdīs. Tā ir tā pati vecā kanaku dziesma, neapnikusi, krūtīs aizturēta, neapslāpējama degusi visus protesta gadus. Tā tagad pati nāk mutē, gruzd lūpās neizrunāta, slāpēta, līdz elpas lūzumam krūtīs. Tā atkārtojas nebeidzamos laikos daudzās variācijās. Tā mudina un stauc: ak jaunie, ko jūs zināt no cīņas sīvuma, zaudējumu smaguma. Atgūt! Atprasīt! Esiet garā lieli, nelūztiet, rūdaities! Pat latviešu komūnisti labvēlīgi noklausās šo protestu himnu, jo visiem krievi ir līdz acīm. Un viss bars kā aizdedzies, skaļumā cits citu pārspēdami, rauj līdz — utainos — kā sasitām tos pelēkos — un tad variējas kāds jauns piedziedājums: — kritīs, kritīs, nekritīs.

Dziesma iekļaujas nakts zilajā samtā, tinas un staigā kā dzīvu tēlu pulks, meklējot taisnību, nolaupīto īpašumu. Un tad mūžvecās, nesaliektās priedes, kas laiku laikos ir bijusi protesta un nemiera sauciens.. Tā izskan tik spītpilnā, jūsmīgā izpildījumā, kā kad vīri ietu kaujā uz dzīvību un nāvi.

Vai ir tā, ka šiem ļaudīm laiku pa laikam jāizkliedz savs nemiers, jāizplosās savā nevarībā, lai tad dienā atkal klusi turpinātu savu neizbēgamo smagumu. Jo mēness un zvaigznes klausās ar vienaldzīgu, bezjūtīgu smīnu.

Kad ar sauli satikdamies izplēn pēdējais ugunskurs, kāds vēl pašūpo balsis, paauklē atbalsis un nogremdē klusēšanai. Jaunā diena nakts dziedātājos nesaskata ne vaibsta no pagājušās nakts jūsmas. Vai pagājušais ir tikai sapnis? Halucinācija? Veļu nakts?

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Lielākais svētku eglītes sarīkojums bija Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolas eglīte 2. janvārī Lietuviešu namā, College ielā, kur plašo zāli piepildīja 480 apmeklētāju, no tiem ap 200 bērnu. Svētbrīdi vadīja archibīskaps A. Lūsis, skubinot staigāt mīlestības gaismā, jo Ziemsvētki ir mīlestības svētki. Kristus ir mācījis radīt gaismu ap sevi, un tas ir skaistākais aicinājums, kas pārveido cilvēku sirdis, liek būt labiem un darīt labus darbus. Skolēnu priekšnesumu centrā bija A. Richteres pasaku luga Pelēkās pils mantinieki ar 6. kl. un vairāku 7. kl. audzēkņu piedalīšanos 6. kl. audzinātājas Alīses Cēberes un Maijas Ķuzes iestudējumā. Dekorācijas bija sakārtojušas Rita Robežniece un Aija Pāvelsone; tērpus Natālijas Tannes vadībā bija gatavojuši vecāki, tautas dejas iestudējusi Judīte Vāgnere un dziesmas — Vera Slavieša; klavieru pavadījumus spēlēja Irma Ķeniņa. Apgaismotājs bija V. Briedis, grimētājas skolotājas Zane Jansone un Spodra Pogule, suflieres Irēne Ezergaile un Velta Matusēvica, bet vecāki veica skatuves meistaru pienākumus. Iestudējumu publika uzņēma ar lielu atsaucību, un aplausus izpelnījās arī atsevišķas dejas. Pārējos priekšnesumos bija Betlemes skats 2. klases audzēkņu izpildījumā, 4. klases audzēkņu kopdeklamācijas, 2., 3. un abu 5. klašu skolēnu koriņa dziesmas M. Rengartes vadībā. Pēc priekšnesumiem vecāku padome bija gādājusi cienastu skolēniem blakus zālē, ko pārzināja I. Veinberga un R. Brante, bet lielo bufeti vadīja vecāku padomes pārstāves M. Māliņa un S. Birkhāne. Izlozi ar 8 laimestiem vadīja R. Jēkabsone. Vecāku komitejas priekšsēdis R. Preisbergs pasniedza skolotājiem un pārzinim J. Ozolam aploksnes. Galvenajā zālē notika tautas dejas un rotaļas. Mantu loterijā neizņemto laimestu, tautisko spilvenu (baltā loze 257. nr.) var saņemt sestdienās mācību laikā Jesse Ketchum pamatskolā. Sarīkojums deva skolai 610 dol. atlikumu.

● DV Toronto nodaļas rīkotajā Jaungada sagaidīšanā piedalījās pāri par 100 apmeklētāju. Par dejas mūziku gādāja H. Arro deju kapella. Pusnaktī apmeklētājus sveica DV Toronto nodaļas priekšnieks V. Plūdons, visiem kopīgi nodziedot Nevis slinkojot... Vanadzes L. Sāmas vadībā pacienāja ar siltām un aukstām uzkodām. Bāru vadīja A. Šterns ar palīgiem. Aina Selga vadīja loteriju: Jēkaba Miškina žāvēto zuti laimēja viesis no ASV, Z. Akota vīna pudeli — A. Selga, šampanieša pudeli — E. Briede, bez tam laimestos vēl bija O. Indzera žāvētā dūmu desa, tautiskais spilvens, torte un augļu kurvis. Jaungada sagaidītāji bija apmierināti ar sarīkojuma draudzīgo atmosfairu. Nākošais Toronto nodaļas sarīkojums būs gadskārtējā masku balle „Kanaks brūti dancināja" 5. februārī pl. DV namā. Zāli dekorēs gleznotājs Alfreds Jaunzems.

● Ap 250 viesu Jaungadu sagaidīja Latviešu namā, ko bija noorganizējusi Latviešu nama valde un dāmu komiteja. Deju mūziku spēlēja Runči. Balles viesus pusnaktī apsveica nama valdes priekšsēdis E. Baumanis, novēlot Jaungada laimes un „nemeklēt iemeslus, kas mūs šķir, bet vieno", jaunajā gadā darīt visu iespējamo latviskuma saglabāšanā un būt krietniem latviešiem. Visi kopīgi nodziedāja Daugav's abas malas... Dāmu komiteja S. Zaķes vadībā rūpējās par silto un auksto ēdienu bufeti un loteriju. Divas šampanieša pudeles laimēja Irēne Robežniece un Olga Dzirnekle, torti — Kārlis Ozoliņš un cepumu kasti — Hilda Šerencele. No Latviešu nama bija pa šampanieša pudelei pusnaktī uz katra zāles galda. Bāru vadīja saimniecības daļas vadītājs E. Koks. Pēc saņemtām atsauksmēm apmeklētāji bijuši īpaši apmierināti ar sarīkojuma vispārējo atmosfairu. Nākošais Latviešu nama sarīkojums būs tradicionālā pankūku balle 26. februārī pl. 7 vak. Latviešu namā. Ieeja brīva.

● Austrumu draudzes dāmu komitejas 25 dāmas 2. janvārī pulcējās savā eglītes sarīkojumā Irēnes Sostes mājā. Draudzes māc. A. Briedis vadīja svētbrīdi, padomes priekšnieks Arvīds Bērziņš novēlēja sekmes dāmām jaunajā gadā, bet dāmu komitejas priekšniece O. Jeckalēja pateicās dāmām par darbu un I. Sostei par uzņemšanu. Notika arī pašapdāvināšanās.

Pīlēns gatavs skatuvei. Draudzīgā aicinājuma sarīkojumam Toronto Latviešu tautas augstskolas ģimnazijas drāmatiskais pulciņš stāsies skatītāju priekšā ar V. Richtera komēdiju — Pīlēns. Attēlā izrādes dalībnieki. No kreisās: Ēriks Kleperis, Zinta Briede, Jānis Rudzītis un Jānis Tikiņš; aizmugurē nokreisās — Aija Auziņa, ArnisKorolkēvičs, Juris Brammanis (režisora palīgs), Inese Briede, Pauls Legzdiņš un drāmatiskās kopas vadītājs režisors Hugo Miķelsons.
Foto: J. Liģers

Māc. J. Cālītis salaulājis Sv. Jāņa baznīcā Toronto latviešu kreditsabiedrības pārvaldnieku Jāni Reinbergu ar grāmatvedi Valdu Gailīti.
Foto: J. Tannis

● Tēlnieka Augusta Kopmaņa piemiņas izrādi rīko Sissler galerija Toronto no 16. janvāra līdz 14. februārim. Izstādei darbus 22 skulptūras un vēl citus nelaika darbu kārto atraitne Alma Kopmane.

● Kanadas vanadžu valde un DV jaunatne jau piekto gadu rīko 15. janvārī pl. 7.30 vak. DV namā gadskārtējo balli Romas pagrabiņu, šoreiz bavāriešu gaisotnē. Deju mūziku spēlēs Runči. Bavāriešu priekšnesumos dejos Hamiltonas deju kopas Vainadziņš meitenes. Izloze notiks vācu stilā. Bāru un galdiņus apkalpos vanadzes ar speciāliem 12 dažādiem kokteiļiem. Uzkodas un atspirdzinājumus servēs pie galdiņiem. Ieejas maksa 4 dol., jauniešiem 2 dol.

● Studenšu korporāciju kopas gadskārtējais slēgtais tējas vakars 22. janvārī pl. 7.30 vak. Tartū kolledžā, 310 Bloor St. W. Priekšnesumu daļā ar arpas duetu piedalīsies Nora Būmane un kanadiešu māksliniece. Deju mūziku spēlēs Runči. Izlozē gleznotāju Vijas Frances (Gaujmaliete) un Otto Grebžes dāvātās gleznas. Tējas vakara atlikums paredzēts kopas stipendiju fondam.

● Sv. Jāņa draudzes darbinieku eglītes sarīkojums 8. janvārī pl. 7 vak. ar svētbrīdi Sv. Jāņa baznīcā, pēc tam baznīcas zālē cienasts un priekšnesumi E. Pētersona vadībā. Maija Gaike skandēs dzejoļus un 14 g. v. Ēriks Tučs piedalīsies ar klavieru solo.

● Mūsu laikraksta iepriekšējā numurā ziņojumā par LNJAK lēmumu atbalstīt Dr. Valdi Muižnieku ir ieviesusies kļūda LNJAK valdes priekšsēdes Maijas Barušas amata apzīmējumā, „pārvēršot" viņu par LNAK valdes priekšsēdi.

● Kurzemes cietokšņa Ziemsvētku kauju 32 gadu atceres svētbrīdis 15. janvārī pl. 6 vak. pie Kritušo karavīru pieminekļa Saulainē. Sekos draudzības vakars ar līdzņemtiem groziņiem Saulaines sabiedriskajās telpās.

Kalvim jubileja

Jau pagājuši 25 gadi, kopš Toronto darbojas pazīstamais vīru ansamblis Kalvis. Jubilejas koncerts paredzēts 29. janvārī pl. 7.30 vak. Lietuviešu namā, 1021 College St., ar jubilejas balli, kuŗā spēlēs Hamiltonas Runči. Darbosies bārs un bufete.

Koncerta programmā komponista Jāņa Norviļa jaundarba pirmatskaņojums Tēvzeme ar Andreja Eglīša tekstu, „kā arī daudz dzirdētas iemīļotās Kalvja dziesmas, reti dzirdētas un nemaz nedzirdētas", kā izteicās šī ansambļa visu šo ilgo gadu mūzikālais vadītājs Juris Dzeguze. Kalvja dibinātājs un pirmais priekšnieks bija Edgars Kraujiņš, kas ir arī tagadējais ansambļa priekšnieks.

Kalvis devies daudzās koncertturnejās ASV un rīkojis koncertus Kanadā, iepriecinādams ar dziesmām arī citus latviešu sarīkojumus. Kalvja repertuārā ieskaitāms arī populārais uzvedums „Kad mūsu vectēvi vēl jauni bija", kas vairākas reizes ar papildinājumiem ilgu laiku bija Toronto Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas visvairāk apmeklētais sarīkojums.

—ls—

DV Toronto nod. gada sapulce - 20. februāri

DV Toronto nodaļas paplašinātā valdes sēdē 29. decembrī DV namā priekšsēdis V. Plūdons informēja, ka saņemtas pateicības vēstules no invalidiem un slimiem par svētku veltēm. Vanadžu kopas priekšniece Margrieta Dumpe savukārt ziņoja, ka svētku laikā Newmarket slimnīcā apciemojusi LKOK Antonu Salzemnieku. Vanadzes Ziemsvētkos ar veltēm sveikušas tautiešus slimnīcās un veco ļaužu mītnēs, kā arī apciemoti slimnieki mājās.

Ziemsvētku tirdziņš devis vanadzēm 2.142 dol. Tirdziņa rīcības komitejas priekšsēdis A. Šterns izteica pateicību vanadzēm, pārējiem nodaļas biedriem un visiem tirdziņa sekmētājiem.

Kasiere Aina Selga informēja, ka Ziemsvētku līdzekļu vāksanas akcijā līdz šim ienākuši 2.296 dol. Akcija vēl turpinās.

Nodaļas gadskārtējā masku balle notiks 5. februārī pl. 8 vak. DV namā: „Kanaks brūtes dancināja." Dekorācijas zīmē gleznotājs Alfreds Jaunzems.

Nodaļas biedru gada sapulci nolēma sasaukt 20. februārī, pl. 12 dienā DV namā. Darba sekā galvenokārt darbības pārskatu pieņemšana un amatpersonu vēlēšanas.

Nodaļas sekretārs un šacha kluba vadītājs N. Brasliņš ziņoja par aizvadītām LNAK padomes vēlēšanām. Viņš darbojies kā DV pārstāvis vēlēšanu komisijā, aizstājot negadījumā cietušo O. Kļavenieku. Balsu skaitīšanā palīdzējuši DV nodaļas 17 dalībnieki. No DV saraksta 11 kandidātiem LNAK padomā ievēlēti: O. Ieviņš, V. Plūdons, Ilga Breikša un Dr. V. Gulēns.

Ar 75 dzīves gadiem apsveikts Jānis Jansons, ar 70 gadiem — Edvards Stiprais un bij. nodaļas valdes loceklis Rūdolfs Zīriņš. N. Brasliņš vēl ziņoja par vispārējās klases šacha meistarsacīkstēm, kas beidzās 12. decembrī. Tajās pirmo vietu izcīnījis J. Āboltiņš (7½ p.), 2. v. Ed. Liepājnieks 4½ p.), 3. v. A. Jaunzemis (4 p.). Piedalījušies 6 spēlētāji. Jauniešu meistarībā (6 jaunieši) vienādu punktu skaitu (9 p.) ieguvuši Jānis Grāvītis un Ivars Melnbārdis. Pārspēlē uzvarējis J. Grāvītis. Vienādu punktu dēļ (5 p.) bijis jāpārspēlē arī 3. vietas ieguvējam Jānim Ondrim, 4. v. paliekot Ivaram Blūmam, 5. un 6. vietu ieguvuši Ēriks Blūms un G. Arass. Pirmie trīs uzvarētāji ieguva balvas, bet pārējie trīs atzinību par centību.

Sēdes ievadījumā ar klusuma brīdi godināja 2. decembrī mūžībā aizsaukto vanadzi Astrīdu Veisu.

O. K.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurs
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.
kā arī spiestuvē
125 Broadview Ave.

Vienā no kārtējiem pensionāru saietiem Latviešu namā Toronto runāja arī LNAK padomes priekšsēdis Viktors Upeslācis (pie runātāju pults pa kreisi). LNAK padomes vēlēšanās viņš balsu skaita ziņā ar vairāk nekā 2000 balsīm ierindojās otrā vietā tūliņ pēc T. Kronberga. Pēc Ziemsvētku pārtraukuma pensionāri savus saietus atkal atsāks 6. janvārī.

Foto: J. Kreilis

Vizentāls kritis Maskavas . . .

(Turpinājums no 6. lp.)

izzaga no Parīzes arhīviem Kahanu kompromitējošus dokumentus un par lielu naudu pārdeva tos Vizentālam.

Taču pievērsīsimies mūsdienu notikumiem. Pēdējā laikā daudz ebreju emigrantu bija nokļuvuši Austrijā. Šie cilvēki, izbaudījuši apsolīto „paradīzes dzīvi", aizbēguši no Izraēlas. Tūkstošiem bēgļu gaidīja izšķiramies savu likteni Austrijas pārsūtīšanas nometnē Šēnavā, kur Izraēlas izlūkdienests, kā stāsta paši emigranti, izvērsa drudžainu aģentūras vervēšanu, lai izmantotu to zemēs, uz kurām šie cilvēki izbrauks. Šajās akcijās tam palīdzēja „Ebreju dokumentācijas centrs", kas dūmu aizsegam palaida paziņojumu, ka Austrija, lūk, esot „patvēruma vieta . . . antisemītiem un kara noziedzniekiem". Tai pašā laikā pret dažiem Austrijas valsts darbiniekiem tika sarīkotas provokācijas, lai piespiestu viņus atstāt savus amatus.

Nav īpaši jāpaskaidro, ka arī šīs akcijas vadīja Vizentāls.

Austrijas kanclers B. Kreiskis preses konferencē paziņoja, ka Simons Vizentāls, kas otrā pasaules kara laikā bija gestapo aģents, tagad, būdams Izraēlas dienestā, lieto politiskās mafijas metodes. „Ebreju dokumentācijas centrs", sacīja kanclers „jau vairākus gadus realizē politiku, kas kaitē Austrijas reputācijai aiz robežām."

Nekavējoties sekoja Vizentāla pretuzbrukums. Viņš izvirzīja pret Kreiki apsūdzību par „antisemītiskām tendencēm".

Kas īsti ir šis Simons Vizentāls?

Šī cilvēka īsto seju gadsimta ceturksni sedza necaurredzams noslēpuma plīvurs. Tūliņ pēc kara Vizentāls pasludināja, ka viņš „medī nacistus", nodibināja šajā nolūkā solīdu firmu un kļuva par tās šefu.

Tomēr 1969. gadā Austrijas izmeklēšanas orgāni nedaudz pacēla priekškaru, aiz kura rosījās nenogurdināmais „mednieks". Tika publicēti daži dokumenti. Tie pierādīja, ka Vizentāla kantoris ar „Ebreju dokumentācijas centra" izkārtni Vinē, Rūdolfa laukumā 7, īstenībā ir Izraēlas izlūkdienesta filiāle, kas darbojas pret sociālistiskās sadraudzības valstīm.

Šis atklājums sacēla rietumvalstīs troksni un apjukumu. Izraēlas valdība pasteidzās pasludināt Austrijas paziņojumu par „nejēdzīgu", taču speciāla ekspertīze pierādīja, ka tā līdzstrādnieki viltojuši daudzus „centra" dokumentus. Tie atklāja Vizentāla taktiku „piešūt nacistisku pagātni" katram, kas nepiekrīt Izraēlas valsts politikai un tās cionistiskajai ideoloģijai, kā arī tam, ko Vizentāls uzskata par saviem ienaidniekiem.

Skandāls izvērtās plašs. Izraēla veica enerģiskus diplomātiskus pasākumus, lai paglābtu no ķezas savu rezidentu, un ar lielām pūlēm panāca, ka izmeklēšana Vizentāla lietā tika pārtraukta. „Ebreju dokumentācijas centrs" turpināja darboties. Pats Vizentāls izdeva jaunu autobiografisku grāmatu „Ienaidnieki vēl ir dzīvi", kurā it nemaz neslēpj savas simpātijas pret hitleriskās Vācijas „apmetņa un dunča bruņiniekiem", lai gan grāmata formāli stāsta par fašistu noziedznieku meklēšanu.

„Nacistu mednieka" pagātne ir miglā tīta. Pašam viņam nepatīk to atcerēties, taču dažreiz viņš paziņām stāstījis, ka esot studējis inženierzinātņu fakultātē Prāgā un Lodzā. Nesen šo pilsētu universitāšu arhīvos tika izdarīti enerģiski meklējumi, taču nekādu ziņu par Simona Vizentāla diplomu neatradās. „Mednieka" biografijā ir arī citas neskaidras vietas, piemēram, laiks, kad Vizentāls uzturējās okupētajā Polijā. Viņš šajā sakarā cenšas uzdoties par cīnītāju antifašistu un pat par koncentrācijas nometņu ieslodzīto. Minētajā grāmatā Vizentāls raksta, ka 1941. gada jūlijā viņš kopā ar citiem 39 ebreju inteliģences pārstāvjiem esot Ļvovā arestēts un ieslodzīts cietumā. Fakts nav apšaubāms. Taču ir zināms vēl kas cits: visus šos arestētos 6. jūlijā hitlerieši nošāva. Bet Vizentāls raksta, ka „naktī no 6. uz 7. jūliju mani kā antifašistu nacisti pratināja.

Šī leģenda ir neloģiska pirmām kārtām tāpēc, ka Vizentālam hitlerieši saglabāja dzīvību. Saglabāja, neraugoties uz to, ka Simons Vizentāls, ja tic tam, ko viņš raksta, četras reizes bēdzis no gestapo cietumiem, lai pēc piektās reizes vēl iepazītos ar divpadsmit koncentrācijas nometnēm.

Tāpēc nav jābrīnās, ja poļu publicists Luckis savā darbā „Vizentāls uz spiegošanas un nodevības ceļa" raksta, ka Vizentāls kopā ar kādu kapteini darbojies ar hitleriešiem, būdams viņu aģents ebreju vidū.

Tūliņ pēc kara Vizentālu uzaicināja darbā tā sauktais „Nacistisko kara noziedznieku meklēšanas Amerikas birojs". Taču zem šī solīdā jumta viņš nevis atmaskoja nacistu kara noziedzniekus, bet gan centās pārvilkt tos jauno saimnieku dienestā.

Nonācis amerikāņu izlūkošanas centrā Lincā (Austrijā), Vizentāls kopā ar kādu kapteini O'Miru izvērsa spiegošanu pret sociālistiskajām valstīm. 1954. gadā viņš pārgāja Izraēlas valsts dienestā un ar jauno šefu svētību sāka uzstāties radiostacijas „Brīvā Eiropa" pretpadomju un cionistiskos raidījumos.

1961. gads. Vizentāls parādās Vinē, kur sava „apkalpošanas rajona" tiešā tuvumā rada izdaudzināto „Ebreju dokumentācijas centru". Dažus gadus vēlāk viņš kļūst par viņa paša nodibinātās „Nacistu režīma laikā vajāto ebreju apvienības priekšsēdētāju. Šīs organizācijas oficiāli nodarbojās ar nacistu noziedznieku meklēšanu, taču īstenībā vervēja aģentūru Izraēlas izlūkdienestam. Pats Vizentāls, meklēdams bijušos nacistus, vispirmām kārtām interesējās par noguldījumiem uz viņu vārdiem, ko hitleriešu iestādes izvietojušas Šveices un Dienvidamerikas bankās.

Sodītos nacistu noziedzniekus, ko atklājusi „Vizentāla firma", var saskaitīt uz pirkstiem. Interesanti, ka neviens no tiem, kas savus noguldījumus pārskaitījuši „firmas" rēķinā, nav stājies tiesas priekšā. Tomēr rietumvalstu prese neatlaidīgi izplatīja legendu par „neuzpērkamo mednieku". Tās autors bija pats Vizentāls. Viņš piegādāja žurnālistiem informāciju par „atentātiem", ko pret viņu, Vizentālu, it kā organizējot nacistiskā pagrīde. Šo notikumu sižets atgādina amerikāņu „vesternu", kur uz filmas varoni šauj ik uz soļa, bet viņš vienmēr paliek neskarts.

Neraugoties uz skandalozajiem atmaskojumiem, Vizentāls nepārtrauca savu darbību. 1971. gadā ar draugu un sekotāju atbalstu paša organizētajā „ebreju apvienībā" viņš nodibināja tā saukto „komiteju Padomju Savienības ebreju jautājumos", ko sastādīja no Austrijas VFR un Izraēlas cionistiem. Šī „komiteja" bez kādiem sirdsapziņas pārmetumiem piesavinājās tiesības uzstāties ebreju tautības padomju pilsoņu vārdā un uzsāka kārtējo cionistisko pretpadomju kampaņu . . .

Nesen Vizentālam sabiedrības spiediena rezultātā vajadzēja atstāt Austriju. Taču viņa „Ebreju dokumentācijas centra" kartotēkas atkal noderējušas. Pēc tam, kad no ANO tribīnes bija nosodīts cionisms — ebreju valsts ideoloģiskais pamats, — Izraēlā sapulcējās visas pasaules cionistu līderi, lai izstrādātu kopīgu rīcības platformu. Cionistu forums sāka meklēt jaunus paņēmienus, kā nostiprināt Izraēlas sakarus ar ebrējiem ārzemēs, ar „Ebreju aizsardzības līgas" teroristiskajām organizācijām Savienotajās Valstīs, ar visiem cionistu ultra.

Šie „dieva izredzētie" savā laikā sadarbojās ar gestapo. Tagad viņiem ir sava speciāla trieciennieku skola Vidbornā (Ņujorkas štāts). Viņi organizē politiskas slepkavības, nolaupa diplomātus un valsts darbiniekus, rīko bandītiskas provokācijas pie vēstniecībām. Viņu cilvēki ir tieši saistīti ar Eiropas un Amerikas noziedznieku pasauli, ar narkotisko vielu tirgotājiem, ar mafiju. Šie un līdzīgi fakti, kas sakopoti amerikāņu publicista Everesta Džonsona grāmatā, veido satriecošu uzskatāmu cionisma portretu. Visa cionistisko organizāciju darbība Tuvajos Austrumos, Savienoto Valstu un dažu Eiropas valstu teritorijā, kā tagad noskaidrojies, tiek plānota un realizēta Izraēlas izlūkdienesta kadru darbinieku vadībā. Viņu arsenālā ir cionistiskā ideoloģija, ko finansiāli atbalsta imperiālistiskās aprindas, viņu rīcībā ir sazarota starptautiska aģentūra desmitās valstīs.

Tāda ir cionisma īstā seja, tāda ir šī „dieva izredzētās rases reliģija" savā nepievilcīgajā būtībā.

B. Kozlovs

(No „Sovetskaja Kultura")

Polijas biskapi protestē

Cerība, ka reliģijas apspiešana samazinātos komūnistiskās valstīs pēc Helsinku līguma parakstīšanas 1975. gada 1. augustā, nav piepildījusies. Tik stiprā katoliskā zemē kā Polijā reliģijas apspiešana vēl pastiprinās. Polijas bīskapi kardināļa Višinska vadībā parakstījuši ganu rakstu, kas pasludināts visas Polijas katoļu baznīcās un pārraidīts Vatikāna raidītājā vairākās valodās; tanī norādīts uz pastiprināto propagandas kampaņu pret katoļu baznīcu — diskreditēta ticība Dievam. Ticīgie Polijā, stājoties amatos valsts iestādēs, ir spiesti oficiāli sevi pasludināt par ateistiem.

Rakstā uzsvērts, ka visi poļi ir ticīgi katoļi, tādēļ cīņa pret reliģiju ir arī cīņa pret visu poļu tautu, un arī norādīts, ka oficiālo pretreliģisko kampaņu, kurā iesaistīti visi informācijas līdzekļi, financē ar baznīcas nodokļu līdzekļiem, kas atvilkti ticīgiem poļu pilsoņiem.

Polijas bīskapi norāda, ka oficiālā pretreliģiskā kampaņa runā pretim Polijas valsts konstitūcijai un visiem starptautiskiem līgumiem par reliģijas un cilvēku brīvību. Ganu rakstā Polijas bīskapi aicina poļu katoļus, ievērojot valsts likumus, vienmēr un atklāti paklauties ticīgo cilvēku pienākumiem — nepielaist vecāku tiesību apspiešanu ar aizliegumu sūtīt savus bērnus ticības mācībā. Bīskapi aicina uzturēt stipru ticību Dievam ar sirsnīgām lūgšanām.

Nesen Vatikāna raidītājs pārraidīja ziņu, ka Čechoslovakijā priesteŗiem aizliegts veikt savus amata pienākumus. Daudzi garīdznieki norīkoti smagos fiziskos darbos, bet citi par pienākumu pildīšanu ievietoti ieslodzījumā.

Šo Vatikāna raidītāja paziņojumu iespieda savās slejās Itālijas komūnistiskās partijas organs — laikraksts Unita: Čechoslovakijas komūnistiskās partijas organs Rude Pravo izteica asus pārmetumus itaļiešu komūnistu laikrakstam par ziņu izplatīšanu, kā bija teikts, „no Vatikana virtuves". Čechoslovakijas laikraksts uzsvēra, ka „tas ir vēl nedzirdēts gadījums, kad komūnistiskā prese publicē propagandu, vērstu pret sevi. Laikraksts ieteic laikraksta Unita redakcijas kolēģijai apmeklēt Čechoslovakiju un tur pārliecināties par patiesiem apstākļiem.

J. B.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

8. janvārī pl. 7 vak. Latviešu nama augšējā zālē Latviešu kara veterānu strēlnieku b-ba rīko Ziemas svētku kauju atceri augšējā zālē.

13. janv. pl. 2 pēcp. Latviešu namā pensionāru kārtējā sanāksme.

15. janvārī pl. 7.30 vak. Latviešu namā TLMM kluba Zaķu balle ar medījumu un zivju izlozi. Spēlēs Runči.

15. janvārī pl. 19.30 DV namā Romas pagrabiņš bavāriešu gaisotnē. Spēlēs Runči.

16. janv. pl. 11 Daugavas Vanagu namā LSKA gadskārtējais kongress.

22. janv. pl. 7.30 vak., Tartū kolledžā 310 Bloor St. W., Studenšu korporāciju kopas slēgts tējas vakars Biļetes iepriekšpārdošanā (ne rezervējamas) pie seniores Intas Malēja, 419 Markham Rd., Apt. 106, Scarboro, Ont. M1J 3E1, līdz 15. janv., pēc tam sarīkojuma vakarā pie kases.

29. janvārī Lietuviešu namā 1021, College ielā, Kalvis 25 gadu atceres koncerts, balle.

29. janvārī pl. 6. un 30. janv. pl. 5 Latviešu namā TLTA ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma sarīkojums ar Drāmas pulciņa izrādi — V Richtera komēdiju „Pīlēns".

1976. / 1977. GADA TORONTO KONCERTAPVIENĪBAS KONCERTI

5. februārī, sestdien, Filadelfijas ansamblis „Melodija", mūzikālā vadītāja Gunta Plostniece.

21. aprīlī soprāns Rita Dzilna-Zaprauska, pie klavierēm Edite Timermane.
Visi koncerti notiks Sv. Lorenca Taunhallē.

5. februārī Daugavas Vanagu namā DV Toronto nodaļas masku balle „Kanaks brūtes dancināja."

12. febr. pl. 7 Lietuviešu zālē, 1573 Bloor St. W., vīru koŗa Viesturs gadskārtējais koncerts.

20. febr. pl. 5 pēcp. Sv. Andreja baznīcā garīgs koncerts, veltīts Marisa Vētras stipendiju fondam. Piedalās Marta Makvīkare — soprāns, Ingeborga Birne-Veinberga — soprāns, Juris Ciruls — baritons, Edite Timermane — ērģeles.

20. febr. pl. 12.30 DV namā DV Toronto nodaļas biedru pilnsapulce.

26. febr. Seneka kolledžā Daugaviņas rīkotais Baltiešu vakars.

3. — 6. martam LNJAK rīko Šī māksla ir jauna Harbourfront telpās 235 Queens Quay West.

12. martā DV vīru koŗa 10 gadu atceres sarīkojums 1021 College St.., Lietuviešu namā.

26. martā Lietuviešu namā, 1021 College St., Dainas koŗa koncerts.

3. aprīlī Sv. Andreja draudzes koŗa 25. gadskārtējais koncerts.

16. aprīlī pl. 7 vak. Lietuviešu zālē 1021 College ielā, Toronto, vanadžu koŗa Zīle gadskārtējais koncerta.

Jauna komūnistu propagandas migla

Čechoslovakijas okupācija 1968. gadā radīja dziļu plaisu vispasaules komūnistiskā kustībā. Rumānija arvien vairāk sāka oficiāli pasvītrāt katras komūnistiskās partijas tiesības savus ceļus komūnisma uzbūvei veidot pašiem un neiejaukties citu valstu iekšējās lietās. Līdzīgu ceļu Dienvidslavija izvēlējās jau 1948. gadā. Rietumvalstu komūnistiskās partijas, sevišķi Itālijas un Francijas, bet arī Anglijas un Beļģijas, negrib vairs atzīt Pad. savienības komūnistiskās partijas virsvadības tiesības.

Pēc Helsinku konferences beigām Pad. savienībā un citās komūnistiskās valstīs pilsoņi kļuva daudz aktīvāki — viņi arvien drošāk pieprasīja brīvību, norādot uz dokumentu, ko parakstījuši viņu valstu pārstāvji Helsinkos 1975. gada augustā. Rezultātā Pad. savienība bija spiesta atzīt, ka pašreizējā situācijā intervenciju Rumānijā, Dienvidslavijā vai Polijā, kur ļoti stipra baznīca, bet nesen nodibināta strādnieku aizsardzības komiteja, izplata Varšavā skrejlapas ar uzsaukumu sadarbībai aktīvizēt pretestību; vietās, kur neviens nevar būt drošs no jauniem nemieru izvirdumiem, jaunu intervenciju nevar riskēt. Padomju vadība zina, ka tāda intervencija jau tā sairušo pasaules komūnistisko kustību sadrumstalotu daudz sīkākos strāvojumos.

Vispārējo situāciju ievērojami pasliktina ekonomiskais stāvoklis — pārtikas vielu trūkums kā Pad. savienībā, tā arī citās sociālistiskās valstīs, un sevišķi Polijā.

Katrā ziņā šie apstākļi izraisa lielu nemieru padomju vadībā. Pēdējā laikā manāma jo sevišķi dzīva, varētu teikt, izmisīga padomju diplomātiskā aktīvitāte: Maskavā notikušas daudzu sociālistisko valstu un partiju vadītāju apspriedes, Brežņeva ceļojums uz savrupejošo Dienvidslaviju un Rumāniju, Varšavas pakta valstu aizsardzības un ārlietu ministru apspriede tieši Rumānijas galvaspilsētā, piedaloties Brežņevam, sarunu atjaunošana ar Ķīnu strīdus jautājuma par Usuri un Amuras robežas izkārtošanai. Tas liecina, ka Pad. savienība dara visu komūnistiskās kustības un savas eksistences labā.

Īsi pirms apspriedēm Bukarestā novembrī padomju raidītājs Volga pārraidīja sarunu ar vēstures zinātņu doktoru Borisu Lejbzonu par tematu „Komūnistisko partiju patstāvība un vienotība." Vēstures zinātnieks Lejbzons atzīst gan, ka komūnistiskā kustība attīstās uz nacionāliem pamatiem, bet tā nevar arī apiet ļoti atšķirīgās īpatnības atsevišķās nacionālās komūnistiskās partijās. Galvenais faktors, kas kompartijas savā starpā saista ar internacionālās vienības saitēm, pēc Lejbzona uzskatiem ir komūnistiskā partija kā revolūcionāro strādnieku šķira. Tā jau izpaudusies visā komūnistiskās kustības vēstures laikā. Šis komūnistiskās kustības šķiru revolūcionārais raksturs par jaunu tika apliecināts Eiropas komūnistisko un strādnieku partiju konferencē pagājušā gada jūnijā Berlīnē. Ar visām balsīm pieņemtajā konferences deklarācijā teikts: „Konferences dalībnieki atkal apstiprināja, ka tie noraida ikvienu politisku un pasaules uzskatu, kas pauž strādnieku šķiras pakļaušanu kapitālistiskai sistēmai."

Pašreizējos apstākļos, uzsvēra Lejbzons, internacionālisma raksturs izpaužas komūnistu cīņā par viskarstāko problēmu atrisināšanu. Berlīnes konferences dalībnieki pasvītrāja savu partiju ciešo apņēmību cīnīties par mieru, demokratiju un sociālu progresu. Tas atbilst strādnieku šķiras kopējām interesēm, demokratisko spēku un visu valstu tautas masu mērķiem. Tādai brīvprātīgai brālīgo partiju sadarbībai un viņu solidāritātei ir dziļas vēsturiskas saknes. Internacionālisms ir neatņemama strādnieku šķiras ideoloģijas daļa. Komūnistiskās partijas, kuŗas iet atbrīvošanas cīņas un sociāla progresa priekšgalā, nevar necensties nostiprināt savstarpēju internacionālu solidāritāti.

Partiju pienākumus Lejbzons pārvērš par solidāritāti, par ko jau pēdējā laikā arvien biežāk runāja arī Brežņevs. Tālāk Lejbzons, pieskaŗoties tieši atsevišķo komūnistisko partiju nacionāliem jautājumiem, uzsvēra: lai gan komūnistiskā kustība ir internacionāla, tomēr tā attīstās uz nacionālas bazes. Katras komūnistiskās partijas cīņas arēna ir viņas zeme. Par savu darbību katra komūnistiskā partija atbild vispirms tiem strādniekiem, kuŗu intereses viņa pārstāv. Dažādu zemju apstākļi ir ļoti atšķirīgi. Ikvienai no tām ir savas īpatnības un tās atrodas uz nevienādas vēsturiskas attīstības pakāpes. Lejbzons norādīja, ka arī Ļeņins 1908. gadā uzsvēra, ka proletāriāta komūnistiski revolūcionārā kustība neiet un nevar iet vienmērīgi un vienādā veidā dažādās zemēs.

Tālāk Lejbzons pastāstīja, ka sabiedriskās attīstības process — internacionālizācija un starptautisko elementu pieaugums katras tautas dzīvē nekādā gadījumā neved pie atsevišķo zemju „nivelēšanas", bet tiek apvienotas līdz ar visām atšķirīgajām īpatnībām. Komūnistiskās partijas tāpēc nevar vadīt pēc kopēja šablona, bet tās jāaicinā meklēt labākus cīņas veidus, atbilstošus viņu īpatnējiem apstākļiem.

Lejbzons vēl norāda uz lielajām sociālisma uzvarām, uz koloniālās sistēmas sabrukumu, strādnieku un demokratiskās kustības panākumiem, kas ļoti pārveidojusi šķiras spēku attiesības visā pasaulē. Tas esot radījis jaunus apstākļus cīņai par sociālismu, pavēris jaunas iespējas virzīties uz priekšu pa „sociālā progresa ceļiem". Visu valstu komūnistiskās partijas pamatoti domājot, ka šīs iespējas vislabāk varētu izmantot tā, ja katra partija pati un patstāvīgi nosaka savu politisko līniju saskaņā ar savā zemē pastāvošiem sociāli ekonomiskiem apstākļiem un nacionālām īpatnībām.

Runātājs uzsvēra „pastāvīgo un līdztiesīgo partiju brīvprātīgo starptautisko solidāritāti, kas stiprina katru komūnistisko partiju un līdz ar to arī visu komūnistisko kustību kopā ņemot".

Nobeidzot viņš izteica pārmetumu „buržuāziskai" presei, ka tā pilnīgi noklusējusi Brežņeva Berlīnes konferencē teikto runas daļu, kuŗā tas norādījis uz katras komūnistiskās partijas tiesībām saglabāt patstāvību.

Vai tie nav tikai vārdi un propaganda? Doť katrais nacionālai kompartijai patstāvību un brīvību iet savus ceļus komūnisma uzbūvē nozīmētu sarkanās imperijas sabrukumu, jo nevienā imperijā nacionālā brīvība nevar pastāvēt. Čechoslovakijas kompartija to mēģināja un samaksāja ar pilnīgu pakļaušanos Kremļa vadībai. Tāda brīvība komūnistiskās partijas pārvērstu par disidentu partijām. Gandrīz droši var teikt, ka tas ir viens no propagandas manevriem sabiedrības novēršanai no patiesības.

I. Blaževičs

30. apr. un 1. maijā Bickford Park vidusskolā Ādolfa Alunāna dziesmu spēle „Seši mazi bundzinieki", DV teātŗa sarīkojums.

Janvārī atminamies vairākas smagas Ziemsvētku kaujas, kuŗas dažādos laikos izcīnījuši latviešu karavīri. Šogad paiet 60 gadu kopš latviešu strēlnieku vēsturiskajām Ziemsvēku kaujām pie Rīgas — Tīreļpurvā. Latviešu kara veterānu strēlnieku biedrība Kanadā šo atceri atzīmēs ar plašāku sarīkojumu 8. janvārī pl. 7 vak. Latviešu namā Toronto. Smagas Ziemsvētku kaujas norisinājās arī priekš 32 gadiem Kurzemes cietoksnī 2. pasaules kara laikā. Kā ik gadus, arī šogad pie Kritušo karavīru pieminekļa Saulainē notiks svinīgs atceres brīdis kritušo karavīru piemiņai. Tas paredzēts 15. janvārī pl. 6 vak.. Visā mūsu zemē pēc brīvības izkaŗošanas pacēlās piemineklī kritušajiem cīnītājiem, no kuŗiem okupanti daudzus iznīcinājuši. Augšējā attēlā redzams piemineklis kritušajiem varoņiem Valmierā.
LA archīvs

MASKU BALLE

Kanaks brūtes dancināja

sestdien, 5. februārī, pl. 20 DV namā,

125 Broadview Ave., Toronto.

Mūzika — George ILTAL (igauņu orķestris)

Ieeja — 5 dol. no personas, maskās 3.00 dol.
Jauniešiem 3dol.

Zāles dekorācija — māksl. Alfreds JAUNZEMS.

Pilna bufete. Labākās maskas godalgos.

Visus ielūdz DV Toronto nodaļas valde.

Skol

ALBERTA

Bezdievī
tajās skol
dzimtenē
rām zināš
nistu parti
krievu vai
nedrīkst dz
okupantu v
dzināt nāk
su. Ilgajos
trūkst pie
skolotājs
un vecākie
sēt. Zīmīgi
dītāju viet
sāk ieņemt
soņi, nepra
latviešu va

Dvēseles
cīņas uztu
vēlmju sek
svētdienās
nās 168.000
raksts —
kas maksā
pazīšanās a
niekiem ob
tītie temati
ti politiskā

Mums, b
neiedomāja
kopā ar sk
par skolas
līdzekļu ieg
ru gadu jāl
šefības līgu
vienmēr ti
valodās. Ga
tiecīgi rada
gam skolotā
vidū, kandid
mūnistiskajā
pantu slavin
šība pastāv
tajā konjunk
du uz karje
Pieminētajā
centīgs ir G
lotāju kolle

Skolnieku
rāk saista a
un rūpniecī
Rīgas skolā
sarā kolchoz
pavadīja 385
dzēkņi. Viņi
kaplē, jāpie
šanā un visā
sacensībās,
pašdarbības
priekšā lasīš
vēršas sark

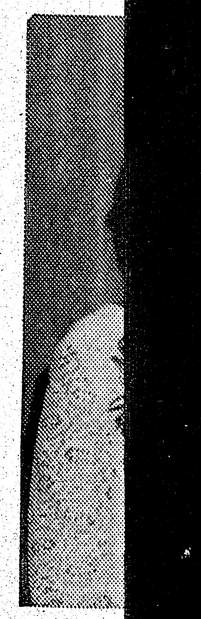

**Arnolds un M
laulības dziv
savu lauksai
dzīvo Sande
bojušies viet
fondā. Ģime**

Skolas okupētajā Latvijā

ALBERTA EGLĪŠA PIEZĪMES

Bezdievīgiem saukļiem rotātajās skolas sienās okupētajā dzimtenē vairāk par elementārām zināšanām kultivē komūnistu partijas garu un māca krievu valodu. Latvijas vārds nedrīkst dzīvot bērnu sirdīs, jo okupantu vienīgais nolūks ir audzināt nākotnei padomiešu masu. Ilgajos režīma gados netrūkst piemēru, kur sarunās skolotājs neuzticas skolotājam un vecākiem jāprot daudz klusēt. Zīmīgi, ka mūsu zemē vadītāju vietas skolās lielā mērā sāk ieņemt Pad. savienības pilsoņi, neprazdami nevienu vārdu latviešu valodā.

Dvēseles saindēšanai, šķiru cīņas uzturēšanai un Maskavas vēlmju sekmēšanai sestdienās, svētdienās un visās svētku dienās 168.000 metienā iznāk laikraksts — Padomju Jaunatne, kas maksā tikai 2 kapeikas. Iepazīšanās ar avīzes saturu skolniekiem obligāta, jo tanī apskatītie temati bieži tiek pārrunāti politiskā audzināšanā.

Mums, brīvībā dzīvojot, šķiet, neiedomājami, ka skolotājiem, kopā ar skolniekiem jārūpējas par skolas telpām un mācību līdzekļu iegūšanu. Skolām katru gadu jālīgst jauni tā sauktie šefības līgumi. Līgumu teksts vienmēr tiek parakstīts abās valodās. Gadu no gada mērķtiecīgi rada „pirmrindniekus" gan skolotāju, gan skolnieku vidū, kandidātiem izceļoties komūnistiskajā centībā un okupantu slavināšanā. Katra paviršība pastāvošā režīma izraisītajā konjunktūrā atstāj iespaidu uz karjēru un atalgojumu. Pieminētajā virzienā sevišķi centīgs ir Gulbenes rajona skolotāju kollektīvs.

Skolnieku atpūtu arvien vairāk saista ar darbu uz laukiem un rūpniecībā. Piemēram, no Rīgas skolām vien 1976. g. vasarā kolchozu darbos brīvlaiku pavadīja 3850 vecāko klašu audzēkņi. Viņiem bija jāravē, jākaplē, jāpiedalās ražas novākšanā un visādās vietējās sporta sacensībās, kā arī jāsarīko vēl pašdarbības koncerti, grāmatu priekšā lasīšanas vakari, jāpievēršas sarkanarmiešu cildināšanai, īpaši to, kas cīnījušies Baltijas frontē. Par nodarbību intensitāti grupās rūpējas komjauniešu funkcionāri.

Daugavpils rajona Zemgales vidusskolas audzēkņiem kolchozā — Družba, no sākuma līdz ražas novākšanai bija jāapkopj 6 ha biešu un 10 ha kartupeļu, bet Silenes mežrūpniecības saimniecībā jaunaudzes ravēšanā, sauso zaru salasīšanā, koka mizas savākšanā un sveķu tecināšanā bija jāpiedalās Daugavpils 1. vidusskolas 40 audzēkņiem.

Skolēniem brīvlaika darbu samaksā, bet nopelnītos rubļus saņem skola. Mērsraga vidusskola iznomā savas telpas turienes kultūras kollektīvam, lai par ieņemto īri vasarā izkrāsotu klases un gaiteņus. Talsu rajona skolu dzīvi vada Jakovs Pliners, cenzdamies, cik vien varēdams, okupantu interesēs.

Beidzamajos gados latviešu bērniem vienmēr vairāk jāstiprinoties krievu valodas mācība. Pat stundu starpbrīžos Rīgā, Jelgavā un Liepājā ļoti maz vairs dzird mazos latviešus čalojam tēvu valodā. Iepiudināto krievu bērniem, kas sevišķi pilsētās ir vairākumā, mūsu valoda nepielīp un — nav arī nemaz obligāti nepieciešama, jo viņi Latvijā jūtas kā paši savā Krievijā. Lai skolēnus turētu partijas varā, bieži uzdod rakstīt tendenciozus domrakstus. Ka jaunā sistēma nav galīgi bez panākumiem, savā rakstu darbā pavasarī apliecināja Maltas vidusskolas audzēkne Elga Skudra: „Manas internacionālās jūtas un krievu valoda paveŗ ceļu uz spožu (!) nākotni padomju laimīgo tautu saimē..."

Gandrīz visās skolās klases darbos vienmēr no jauna jāpievēršas diviem tematiem: „Pārdomas par man tuva rakstnieka, dzejnieka daiļradi," kuŗā komūnistiem pieņemamā veidā jāapskata Solohovs, Majakovskis, Simonovs, Grigulis, Lācis, Ķempe, Sudrabkalns. Otrs temats — „Partija — mūsu laikmeta prāts, gods un sirdsapziņa (!)."

Pieminētos tematus aplūkojot, jācenšas izcelties galvenokārt tiem vidējo skolu jauniešiem, kam vēlēšanās izglītību turpināt universitātē.

Smags stāvoklis pensionētiem skolotājiem. Nevarēdami iztikt no nelielās pensijas (12—60 rubļi), tie mēģina strādādami piepelnīties. Saņemt algu un pensiju var tikai strādājot sovchoza darbos, ja strādā citos uzņēmumos, vecuma pensiju pārtrauc maksāt.

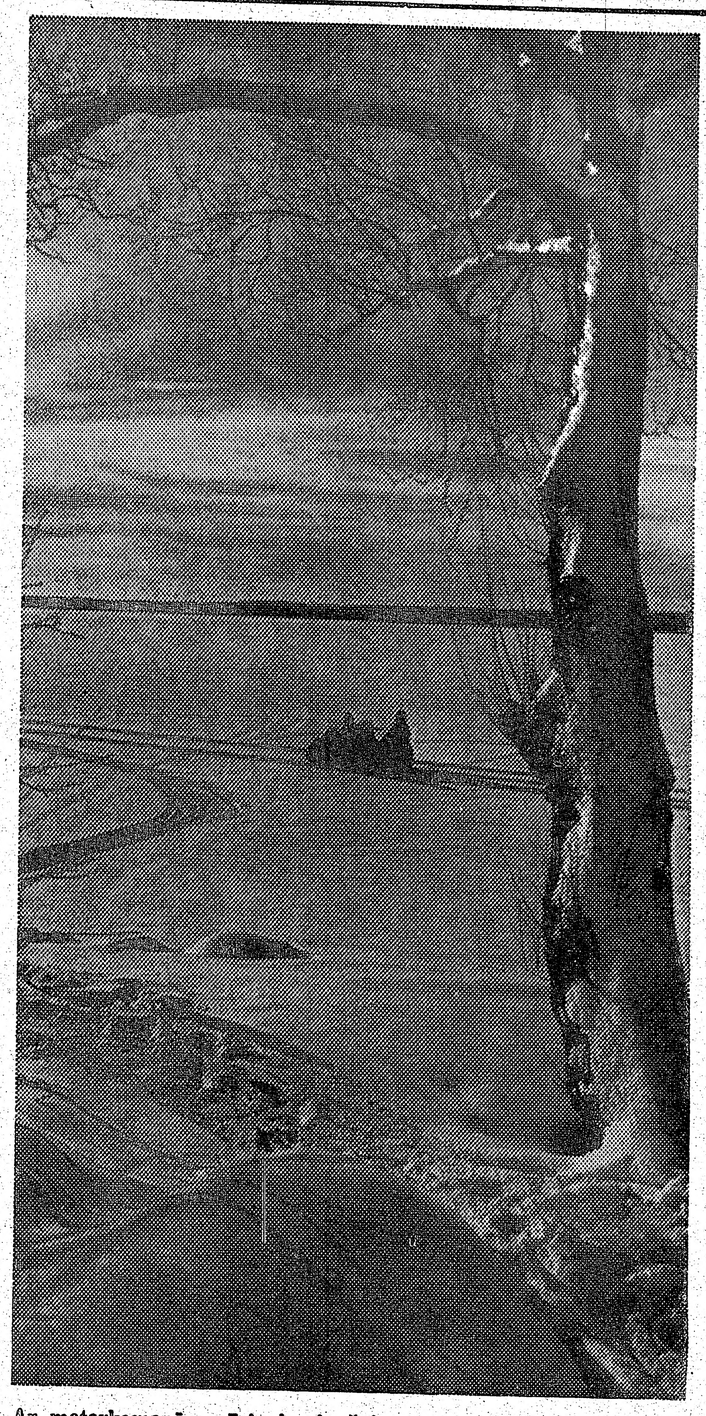

Ar motorkamanām pāri aizsnigušajam ezeram.
J. Liģera uzņēmums

23.000 dol. latviskiem projektiem

Ar Latviešu fonda 13. novembŗa sēdes lēmumu šī gada rudenī fonds piešķirs vismaz 23.000 dolaru projektiem latviešu kultūras un izglītības laukā.

Izgājušos gados Latviešu fonds izveidojies par nozīmīgu latviskās kultūras un izglītības rosmju atbalstītāju. Fonda kapitāls jau pārsniedz 300.000 dol., bet dalībnieku skaits tuvojas septiņiem simtiem. Latviešu fonds visu kapitāla peļņu izlieto latvisku projektu atbalstam. Iepriekšējo gadu piešķirumu kopsumma pārsniedz 50.000 dol.

Latviešu fonds pieņem izvērtēšanā projektus, kas kalpo latviešu tautas vajadzībām latviskā izglītībā, latviskā audzināšanā, mūzikā, literātūrā, tēlojošā mākslā, daiļamatniecībā, zinātnes disciplīnās, kuŗas saistās ar latviešu zemi un tautu, kā arī dažādos citos kultūrālos un sabiedriskos pasākumos, kam nozīme un vērtība mūsu latviskā dzīvē. Latviešu fonda līdzekļi nav paredzēti politiskam darbam, ne arī saimnieciskiem pasākumiem.

Šī gada projektu pieteikumu lapas pieprasāmas Latviešu fonda projektu iesniegumu lietvedim Jurim Petričekam, 350 Olive Street, Menlo Park, CA 94025, U.S.A., tālrunis (415) 323-2838. Projekti jāiesniedz ne vēlāk kā līdz 1977. gada 31. martam. Iepriekšējā gada iesniedzējiem, kas 1976. gada nobalsošanā nesaņēma piešķirumu, šogad fonds atkal piesūtīs 1977. gada projekta pieteikuma lapas.

Ja projekta iesniedzēja ir organizācija, Latviešu fonds sagaida, ka tā pati savu projektu atbalstīs ar vismaz tikpat lielu summu, kādu tā pieprasa no fonda, izņemot ārkārtējus gadījumus, kur organizācija pati nav spējīga savu daļu līdzekļu sagādāt.

Projektu iesniegumus fonds pārbauda un visu apstākļu noskaidrošanai bieži pieprasa papildus informāciju. Iesniegtos projektus vasaras sākumā caurskata un apstiprina Latviešu fonda padome. Pēc tam tos sakārto un izsūta visiem fonda balstiesīgiem dalībniekiem nobalsošanai. Fonda dalībnieku nodotais balsu skaits izšķir, kuŗi no pieteiktajiem projektiem iegūst fonda atbalstu. Balsošanas rezultātus paziņo sabiedrībai ik rudeni Latviešu fonda dalībnieku pilnsapulcē — Nedēļas nogalē nākotnei.

Ojārs Celle,
Latviešu fonda viecepriekšsēdis

Arnolds un Milda Vinteri vecā gada beigās atskatījās uz 50 laulības dzīvē aizvadītiem gadiem. Latvijā viņi apsaimniekoja savu lauksaimniecību Penkules pagastā un kopš 1949. gada dzīvo Sanderbejā (Thunder Bay), Kanadā. Ilgus gadus darbojušies vietējā latviešu draudzē un LNAK. Ir Latvijas brīvības fondā. Ģimene svētīta ar dēlu un diviem mazbērniem.

Lielākais laimests - latvietim Kanadā

BEIGUSIES GAŖEZERA IZLOZE

Lai iegūtu līdzekļus dažādām vajadzībām, jau vairākus gadus pēc kārtas rīko loteriju par labu Gaŗezeram. Tāda bija noorganizēta arī pagājušā gada rudenī. Visus sagatavošanas un ložu izsūtīšanas darbus, tāpat kā agrāk, veica komiteja ar Gaŗezera finamču nozares vadītāju Dr. Zigfrīdu Zadvinski. Komitejā darbojās Vienības draudzes locekļi A. Redlichs, P. Golts, A. Gothards un mācītājs J. Lazda. Daudz palīdzēja ar. A. Rieksts, K. Liepiņš, A. Sinkeviča, V. Dzene, P. Zadvinska, P. Zadvinskis un D. Zadvinskis.

Loterija notika labprātīgu ziedojumu veidā. Tautiešiem ASV un Kanadā bija izsūtītas 10.000 aploksnes ar lozēm, no tām uz Kanadu — 2000. Aicinājumam bija atsaukušās 8500 personas. Pavisam ziedojumos ienācis 11.500 dol., kas līdzinās iepriekšējā gada ieņēmumam. Bija arī vairāki 100 dol. ziedojumi Daži aizkavējušies ziedojumi vēl turpina ienākt.

Izloze risinājās 19. decembrī Vienības draudzes sabiedriskajās telpās, kur klātesošos uzrunāja priekšsēdis Dr. Z. Zadvinskis, cildinot tautiešu atsaucību. Izlozi atklāja Gaŗezera padomes priekšsēdis J. Meija, klātesot arī ALA viecepriekšsēdim V. Miķelsonam, Gaŗezera prezidentam A. Tīdemanim un vairākiem citiem interesentiem. Technisko izlozes darbu vadīja Grand Rapidu latviešu kreditsabiedrības valdes priekšsēdis T. Zeltiņš.

Pavisam bija 77 laimesti. 100 dol. valsts aizņēmuma ķīlu zīmi laimēja Gunārs Liepiņš Grand Rapidos, kas to atdāvināja Gaŗezeram. 500 dol. valsts ķīlu zīmi ieguva Ilmārs Kalniņš Ņudžersijā, bet vienu nedēļu brīvu uzturēšanos Gaŗezera kabīnē — Valdis Ozols Linkolnā, Nebraskā. Vienu nedēļu brīvu uzturēšanos Gaŗezera Dzintaru viesnīcā laimēja Kārlis Alsiņš Bostonā. Lielāko laimestu, 1000 dol. naudā, ieguva Kazimirs Smolinskis Vinipegā, Kanadā.

Kanadas latviešu atsaucība, kā to paskaidroja izlozes komitejas vadītājs Dr. Z. Zadvinskis, šoreiz bijusi lielāka, jo iepriekšējā gadā traucēja Kanadas pasta darbinieku streiks.

V. Zirnītis

Vatikāna raidījumi

Vatikāna radioraidījumi latviešu valodā notiek katru dienu, izņemot otrdienās, pl. 6.30 vak. pēc Viduseiropas vai pl. 8.30 vak. pēc Latvijas laika, uz īsviļņiem 25,61, 31,17 un 41,92 m. Galvenie raidījumi — Vatikāna notikumi, Svētie raksti un dievkalpojumi, kultūras dzīve, citāti no latviešu preses slejām, arī raidījums ģimenei un jaunatnei, Latvijas baznīcai, kristiešu apvienošanās kustība, dienas jautājumi u.c.

Dziesmu svētku nedēļa Dienvidkalifornijā

7 DAŽĀDI KONCERTI, 2 RAKSTNIEKU CĒLIENI, 2 KABARĒ VAKARI UN 3 BALLES RIETUMKRASTA DZIESMU SVĒTKOS

ASV Rietumkrasta 7. latviešu dziesmu svētki no 6. līdz 10. jūlijam risināsies Dienvidkalifornijā. Svētku sauklis: „No pagātnes nākotnē dziesma mūs ved!" Svētku atklāšana 6. jūlijā ar aktu un garīgu koncertu, bet vakarā paredzēts īpašs sarīkojums ar programmu — Vakariņu dancis. 7. jūlijā bērnu nodarbības, populārās mūzikas un jauno mākslinieku koncerts, teātŗa izrāde un jauniešu balle. Bērnu nodarbības turpināsies vēl 8. jūlijā, kad paredzēts rakstnieku cēliens, koncerts un kabarē, pēdējo atkārtojot arī 9. jūlijā, kad būs arī otrs rakstnieku cēliens, kamermūzikas koncerts un tautas deju uzvedums. Svētku koncerts 10. jūlijā ar koŗu gājienu, vakariņām un Rietumvācijas skatuves dziedātājas Larisas Mondrusas-Švarcas koncertu, pēc tam balle. 11. jūlija rītā atvadu brokastis. Garīgajā koncertā piedalīsies vijolniece Rasma Lielmane un ērģelnieks Aldis Lagzdiņš.

Dziesmu svētku sarīkojumi notiks Pasadenas pilsētas centrā, kas ir ērti sasniedzama no diviem lielākiem Losandželosas lidlaukiem (International un Burbank), kā arī no Losandželosas pilsētas centra un pārējiem pilsētas rajoniem. Pasadenas centrs robežojas ar Holiday Inn viesnīcu un sasniedzams dažu minūšu gājienā no Pasadena Hilton viesnīcas. Abas viesnīcas svētku laikā būs svētku organizētāju un viesu rīcībā. Dažādu organizāciju un grupu sanāksmēm dziesmu svētku laikā telpas būs dabūjamas Pasadenas Hilton viesnīcā, iepriekš sazinoties ar Līgu Vaiti, 4411 San Rafael Avenue, Los Angeles, Ca. 90042, U.S.A. Tālr. (213) 256-6784.

Tautas deju uzvedumā sagaida vairāk nekā 300 dejotāju. Ielūgumi izsūtīti visām Latviešu tautas deju apvienībai zināmām deju kopām. Jau pieteikušās 20 kopas. Dejotāji ieradīsies no Toronto, Filadelfijas, Čikagas, Milvokiem, Indianapoles, Klīvlandes, Denveras, Vankuveras, Sietlas, Portlandes, Sanfrancisko un citām vietām. Lai parādītu lielo dažādību latviešu tautas dejās, tautas deju sarīkojuma vadītāja Mirdza Lapeniece izvēlējusies etnografiskas un uz etnografisko elementu pamata radītās dejas no dažādiem Latvijas novadiem. Februārī Losandželosā būs kopmēģinājums Ziemeļkalifornijas Ritenītim un Losandželosas Pērkonītim. Līdzīgs kopmēģinājums organizējas arī Ziemeļrietumos.

Kopkorim izmeklētas samērā nekomplicētas dziesmas, raugoties, lai kopkoŗu koncerts neizceltos tikai dalībnieku skaita ziņā vien, bet arī mūzikālā kvalitātē. Ārpus Latvijas nekad vēl nav atskaņota Jurjāna kantāte Līgojiet, līksmojiet. Dziesmu svētku programmā šī kantāte tādā ziņā būs zināmā mērā pirmatskaņojums, dziesmu svētku biļetenā izsakās virsdiriģente Daira Cilne. Bez viņas par virsdiriģentiem darbosies Arvīds Purvs, Ernests Brusubārdis, Fanija Matīsa, Pēteris Galiņš un Brigita Ritmane-Ose.

Dziesmu svētku rīcības komiteja, kuŗas priekšsēdis ir J. Taube, izdod īpašu informācijas biļetenu „Dziesmu svētku balsis". Iznācis jau šī izdevuma 2. numurs. **(ls)**

A. Sprūdžs — gada labākais kooperātors

Kanadas indiāņu lietu un ziemeļu attīstības ministrijas padomnieks Aleksandrs Sprūdžs saņēmis divu gadu laikā otru apbalvojumu par sekmīgu un nozīmīgu darbu iezemiešu apmācībā kooperācijā. Jauno apbalvojumu A. Sprūdžam pasniedza Starptautiskā kooperācijas paidagogu organizācija, kas apvieno kooperācijas paidagogus Ziemeļ- un Dienvidamerikā. A. Sprūdžs sāka darbu ministrijā 1960. gadā, kad ziemeļu kooperātīvu programma bija gadu veca un darbojās tikai daži kooperātīvi; pēdējos gados to skaits jau pārsniedzis pussimtu.

Pirmo apbalvojumu A. Sprūdžam piešķīra Ontario attīstības apvienība 1974. gadā, izraugot viņu par gada labāko kooperātoru. Ziemeļos K. Sprūdža uzdevums bija praktiski apmācīt gandrīz visa ciema eskimus un iepazīstināt tos ar kooperācijas darbības pamatiem. Darbs bija saistīts ar grūtībām un lielu iepriekšēju sagatavošanos. Vajadzēja strādāt ar tulka palīdzību, un daudzreiz nebija drošs, vai tulks vārda jēdzienus pilnīgi saprot, kādēļ bija jāizskaidro daudzus vienkāršus vārdus, kas gan parasti mūsu ikdienas valodā, bet absolūti sveši eskimiem, jo viņu valodā nav pat vārdu, lai izteiktu naudas jēdzienu vai lielāku skaitli.

Bija jāapmāca kooperātīva darbinieki, jāvada vietējās un Kanadas mēroga konferences. Sanāksmēm vajadzēja sagatavot slīdītes un skaņu lentes. Šos materiālus vēlāk izmantoja kooperātīvās organizācijas ASV un Starptautiskās kooperācijas organizācijas. Sprūdžs arī vadījis kooperācijas kursus universitātēs un starptautiskos kooperācijas semināŗus Barbadosā un Eiropā. A. Sprūdžam iznākusi arī mācību grāmata par kooperācijas pamatjautājumiem. **(Intercom, 1976)**

Organizējiet sabiedriskus darbus jau tagad. Iesniedziet pieprasījumu līdz 4. februārim.

Canada Works
Young Canada Works

Vēsturiskas ēkas atjaunošana, ugunsdzēsības depo būve, novecojušas ūdenssistēmas atjaunošana. Ja jūs pārdomājat to visu, varbūt ir vēl daudzi citi projekti, kas var sagādāt darbus un darīt daudz laba visai apkārtnei.

Šogad jauna darba sagādes programma ar nosaukumu Canada Works palīdzēs cīnīties pret bezdarbu, sagādājot līdzekļus atsevišķām grupām un organizācijām, ieskaitot privātus uzņēmumus, nozīmīgiem sabiedriskiem pasākumiem.

Ja jums būtu kāds projekts, kas dod darbu vismaz pieciem bezdarbniekiem jūsu apkārtnē, iesniedziet lūgumrakstu Canada Works.

Dariet to tagad. Beidzamā diena lūgumraksta iesniegšanai ir 4. februāris.

Pašreiz Canada Manpower Centram ir lūgumraksta veidlapas un Canada Works Norādījumi lūguma iesniedzējiem, kas paskaidro programmu un kā to pieprasīt.

Ierodieties Canada Manpower Centrā jau šodien.

Canada Works: iedzīviniet to savā apkaimē.

Šovasar Young Canada Works palīdzēs samazināt studentiem bezdarbu, sagādājot darbu jūsu apkaimē. Studenti tiks nodarbināti projektos, kas dos viņiem iespēju pārbaudīt viņu iekļaušanos izraudzītajā karjērā.

Ikviena organizācija var iesniegt lūgumu Young Canada Works iestādei.

Jūsu priekšlikumam jāparedz darbs vismaz trim studentiem sešām pilnām nedēļām. Projekts var arī būt līdz 14 nedēļu apmērā laikā no maija līdz septembrim.

Jūsu vietējā CMC birojā ir Young Canada Works norādījumi un lūgumraksta veidlapas.

Iesniedziet savu pieprasījumu rakstveidā. Beidzamais datums Young Canada Works pieprasījumiem ir 4. februāris.

Young Canada Works ir domāts studentiem jūsu apkaimē.

Manpower and Immigration — Bud Cullen, Minister
Main-d'œuvre et Immigration — Bud Cullen, Ministre

TAS NĀKS PAR LABU VISIEM JŪSU APKAIMĒ

Jauns tautas izmantošanas budžets

OKUPĒTĀS LATVIJAS AUGSTĀKĀS PADOMES SĒDE RĪGĀ

Laikā, kad brīvās pasaules latvieši svinēja neatkarīgās Latvijas gada dienu, Rīgā uz sēdi sanāca augstākā padome, lai pieņemtu 1977. gada tautas saimniecības attīstības plānu un budžetu. Ievēlēja jaunu augstāko tiesu un apstiprināja jaunu sadzīves pakalpojumu ministru un citus augstāku amatu vīrus, kā ziņo laikraksts Cīņa.

Augstākās padomes sēdē galvenie runātāji bija valsts plānu komitejas priekšsēdis M. Ramāns un finanču ministrs krievs K. Tolmadževs. M. Ramāns savā referātā vispirms apskatīja t. s. desmitās piecgades saimniecības attīstības plānu, kas aptver laiku no 1976. līdz 1980. gadam, un izklāstīja tos pašus skaitļus un procentus, ko visas imperijas augstākās padomes sēdē klāstīja tautas saimniecības attīstības plāna priekšsēdis N. Baibakovs un ko šīs augstākās padomes sēdē uz okupēto Latviju attiecināja arī J. Rubenis.

Piecu gadu laikā paredzēts nacionālos ienākumus palielināt par 25 proc., kas ir 5 proc. gadā, rūpniecības ražojumu izlaidi par 27 proc., kas tikko pārsniedz 5 proc. gadā. Lauksaimniecības ražu paredzēts palielināt par 16 proc. piecu gadu laikā. Lai visu to panāktu, darba ražība jāpalielina par 26,6 proc.

Iedzīvotājiem solīts veikalu tīklu palielināt par 37.000 kv. m, bet iedzīvotājiem nodot dzīvokļus 5,7 miljonu kvadrātmetru kopplatībā (okupētajā Latvijā nemin dzīvokļu skaitu, bet tikai apdzīvojamo kvadrātūru, jo oficiāli dzīvoklis nav paredzēts, tikai apdzīvojamā telpa, ref.). Medicīnisko palīdzību iecerēts uzlabot ar četrām slimnīcām Rīgā, pa vienai Jelgavā, Ventspilī, Liepājā, Daugavpilī, Rēzeknē un Dobelē, bet citās vietās uzcelt jaunas ambulances jeb poliklīnikas, kā tur tās sauc.

Paredzēts paplašināt arī Ķemeru sēru dūņu iestādi un tur uzcelt sanatoriju ar 1200 vietām.

Izglītības un kultūras jomā plānā ietvertie projekti: uzcelt 5 kino un vairākus kultūras namus, bet Rīgā sākt celt televīzijas namu. 1980. g. paredzēts izdot grāmatas 20 milj. eksemplāros. Jaunas skolas uzcelt 56.000 bērniem, bet bērnu dārzus 26.000 pirmskolas bērniem.

Lai gan Latvijā vairs tik plašā mērā neceļ rūpnīcas kā iepriekšējos gados, tomēr piecgadē paredzēts uzcelt trīs lielas metalla apstrādāšanas rūpnīcas, lielu ķieģelnīcu un, galvenais, Ventspils naftas ostu, ko jau ceļ kāda ASV firma. No Romāna ziņojuma var izprast, ka citas jaunas rūpnīcas vairs necels, bet jau pastāvošajām iegādāsies jaunas modernākas iekārtas. (Var pieņemt, ka tad arī krievus vairs tā neiepludinās Latvijā, ref.).

Ramāns par 1976. g. izteicies, ka plāni izpildoties un pieaugums rūpniecībā sasniegšot 5 proc. Labības raža šogad bijusi visaugstākā — 1.850 milj. tonnu, un valstij pārdots trīsreiz vairāk graudu nekā bijis plānots.

Visi šie plāni izstrādāti Maskavā, un okupētās Latvijas „deputātiem" tie bija tikai jāapstiprina. To pateica pats M. Ramāns sava referāta sākumā.

Pēm M. Ramāna finanču ministrs referēja par 1977. gada budžeta plānu un 1975. g. budžeta īstenošanos. Okopētās Latvijas budžetu 1977. g. pieņēma divos variantos. Oficiāli pieņēma „Latvijas PSR" 1977. g. budžetu, bet otru — „Latvijas PSR" republikānisko budžetu. Bez šī valsts budžeta pieņēma arī rajonu un pilsētu budžetus, pie kam Rīgas budžets vien sasniedz tepat 111 milj. rubļu.

Vislielākie ieņēmumi paredzēti no apgrozījumu nodokļa. Šis nodoklis budžetā paredzēts 1 miljards 306 miljoni rubļu, bet no šīs summas lielāko daļu paņems Maskava; Latvija varēs paturēt tikai 529 milj. rubļu, kas ir tikai 40,5 proc. (Jāpiebilst, ka Maskavā no šī ieņēmuma Latvijas daļu noteica 40,6 proc., ref.). Citi ieņēmumi paredzēti no iedzīvotāju līdzekļiem, t.i. no tiešajiem nodokļiem..

Finanču ministrs Tolmadževs minēja skaitļus un procentus, kas dod iespēju kaut cik ieskatīties okupētās Latvijas saimniecībā. 1977. gada budžetu pieņēma par 1,7 proc. lielāku nekā 1976. g. budžetu, bet krietni mazāku nekā 1975. g. budžetu.

Padome ne tikai pieņēma budžetu, bet apstiprināja arī dažas pārmaiņas komisiju vadībā, ministru sastāvā un ievēlēja augstāko tiesu. No sadzīves un pakalpojumu ministra pienākumiem atbrīvoja krievu Ivanu Bastinu, viņa vietā iecelot Jāzepu Tumovu-Beķi. Par augstākās tiesas priekšsēdi ievēlēja līdzšinējo Boļeslavu Azānu, par vietniekiem Gvido Zemrību un Jāni Vilderu. Pie augstākās padomes izveidoja jaunu komisiju — Sieviešu darba un sadzīves, mātes un bērna aizsardzības jautājumu komisiju, kādas līdz šim Latvijā nemaz nebija.

Kā jau parasti, amatpersonas ievēlēja ar visām balsīm, tāpat arī lēmumus un grozījumus pieņēma ar visām balsīm.

Šoreiz, liekas, Maskava nebija sūtījusi nevienu novērotāju, jo Cīņā augstākās padomes sēdes gaitas atreferējumā neviens „viesis" netika pieminēts. Tas laikam tāpēc, ka modru sargu diezgan pašu mājās, jo Voss tikko no Maskavas atgriezās ar Ļeņina ordeni.

P. E.

Vienā naktī trīsreiz Jaungads

Ceļotāji supersoniskā džetā Concorde, kas lido cauri laika zonām ātrāk par zemes griešanos ap savu asi, 51 pasažieris piecu stundu laikā varēja sveikt Jaunā gada ierašanos trīs reizes: Parīzē, virs Atlantijas okeana un beidzot Vašingtonā.

Lidojums maksāja 3235 dol. no personas. Air France šo lidojumu noorganizēja ar Concorde lidmašīnu, kas lido ar 1500 jūdžu ātrumu stundā.

Vecgada nedēļas sākumā 51 pasažieris izlidoja no Vašingtonas un 1976. gada pēdējās divas dienas pavadīja luksa viesnīcā Francijā pie Seinas. Savu pirmo Jaungadu tie sagaidīja Degolla lidlaukā. Dažas minūtes pēc pusnakts pēc Francijas laika Concorde lidmašīna, lidojot ātrāk par izšautu lodi, devās pāri Atlantijas okeanam. Pusceļā uz Amerikas kontinentu tā ielidoja laika zonā, kur vēl bija 1976. gads, un pusnakts stundā pasažieri pacēla šampanieša glāzi Jaunajam gadam.

Vecgada vakarā Concorde ielidoja Vašingtonas lidlaukā. Tās pasažieri tur svinēja Jaungadu trešo reizi ar diplomātisko korpusu.

Dieva mierā aizgājis

Hermanis Reņģītis

dzimis 1911. gada 13. februārī Dolē,
miris 1976. gada 9. decembrī Hamiltonā.

Un ja arī svešumā jāaizziet bija
Uz lielo un pēdējo dusu,
Tak mūžības sapnī Dievs ieaudīs
Tev dzimtenes mirdzumu klusu.

Viņu mīļā piemiņā paturēs
Gaida, Alfrēds, Māra un Jānis Rāviņi

Debates par sainīšu augsto muitu parlamentā

Kā zināms, Pad. savienība pagājušā gadā noteica nesamērīgi augstas muitas likmes palīdzības sainīšiem, ko piederīgie sūta uz zemēm aiz dzelzs aizkara. Pateicoties baltiešiem ļoti labvēlīgā parlamenta locekļa Martina Okonella pūlēm, gada beigās jautājums atbalsojās arī Kanadas parlamentā, kur šis liberāļu partijas deputāts no Austrumskarboro iecirkņa, Toronto, būdams vienmēr ciešā kontaktā ar mūsu tautieti Kārli Zenaiti un citiem baltiešiem, plaši apgaismoja grūtības, kādas palīdzības sainīšu sūtījumiem sagādā padomju muitas likmes, sevišķi vecākiem cilvēkiem ar mazākiem ienākumiem.

Dāvanu sainīšu sūtījumiem padomju muita jau tā bijusi ļoti augsta, bet pēdējā laikā tā vēl daudzkārt paaugstināta. M. Okonells griezies pie Kanadas tirdzniecības ministra noskaidrot, vai tas saskan ar Kanadas un Pad. savienības tirdzniecīskām attieksmēm, varbūt tā ir tikai mākslīgas barjēras celšana starp abu valstu pilsoņiem, kas neatbilst Helsinku vienošanās garam, kuŗu parakstījusi arī Kanada? Tāpat ļoti grūti izkārtot īsos piederīgo apciemojumus Kanadā. Arī šķirto ģimeņu apvienošana veikusies ļoti mazos apmēros, un tikai ar Kanadas valdības neatlaidīgu iestāšanos. Pēdējā laikā tikai 14 personām gadā bijis iespējams atstāt Baltijas valstis. Vai šādā gadījumā var ticēt Helsinku nolīgumam un Pad. savienības izteiktām draudzības frazēm?

Parlamenta debatēs par Pad. savienības augstajām muitas likmēm un ģimeņu apvienošanos izteikušies vairāki runātāji. No debatēm un valdības locekļu paskaidrojumiem izrietēja, ka ierosinātie jautājumi modinājuši vispārēju interesi, kas atbalsosies Belgradas konferencē, kur izvērtēs, kā līdz šim īstenota Helsinku vienošanās. Šajā sanāksmē ievērojama loma būs arī Kanadai.

K. Zenaitis, kam ciešs kontakts ar liberāļu deputātiem, it sevišķi ar M. Okonellu, norāda, ka „mums nav veicies pilnībā saņemt no tautiešiem uz Latviju sūtīto palīdzības sainīšos ievietoto mantu pavadrakstus, kas pierādītu nesamērīgi augsto Pad. savienības muitu." Tie būtu vērtīgi liecinājumi un pamats sūdzībām par Pad. savienības nehumāno rīcību ierobežot palīdzības saiņu sūtījumus piederīgajiem Latvijā, jo šie sūtījumi nav komerciāli darījumi, bet mīlestības dāvanas, kas daudziem veciem, slimiem un darbam nespēj. cilvēkiem palīdz atvieglot dzīves grūtības. K. Zenaiša adrese: 109 Celeste Drive, West Hill, Ont., M1E 2V6. Tālr. 284-7684. —kz—

Divi no trim mūziķiem — čekas dienestā

Ne tikai rakstniekiem un dzejniekiem jāsadarbojas ar padomju čeku, bet arī mūziķiem.

Padomju pianists 23 g. vecais Michails Ruds un viņa saderinātā, pazīstamā pianiste Elena Varvarova, pārbēguši uz rietumies, tāpēc ka čeka spiedusi viņus izspiegot pārējos mūziķus ārzemju turnejās.

„Maskavas konservātorijā no katriem trim mūziķiem divi darbojas čekas dienestā," izteicies Ruds, kas ar savu saderināto kopš novembŗa dzīvo Parīzē, neizpaužot savu apmešanās vietu, līdz noskaidrosies patvēruma tiesību statuss.

Francijas žurnāls L'Express jaungada numurā publicējis interviju ar pārbēdzējiem. Ruds bijis viens no labākajiem audzēkņiem Maskavas konservātorijā un 1975. gadā ieguvis Margaritas Longas starptautisko Grand Prix apbalvojumu. Viņš izteicies, ka bija nodomājis pēc turnejas Pad. savienībā vairs neatgriezties un ka padomju mūziķi varot ceļot pa ārzemēm tikai tad, ja tie sadarbojas ar čeku.

Padomju čeka arī ideoloģiski ietekmējot dzīvi konservātorijā, mūzikas vēstures kursā ietilpinot arī kursus par marksismu, kā arī izlemjot, kādu komponistu darbi pieļaujami Pad. savienībā.

Abiem pianistiem tagad piešķirtas politisko bēgļu tiesības Francijā. —ls—

KLĪVLANDE

● Apvienotās draudzes skolu eglītes sarīkojums sākās ar dievkalpojumu baznīcā pie mirdzošas eglītes altārī māc. L. Grendzes vadībā. To ievadīja kopēja draudzes dziesma No debesīm es atnesu. Dievkalpojumu kuplināja 6. un 8. klases skolēnu koris skolotājas Z. Tēraudas vadībā, un E. Kubuliņš ar trompetes solo. Pēc dievkalpojuma skolas saime un apmeklētāji pulcējās draudzes namā, kur eglītes sarīkojumu ievadīja instrumentāls ansamblis skolotājas Z. Tēraudas vadībā. Sekoja Ziemsvētku uzvedums — Skan zvani, ko bija sastādījusi A. Auzenberga sadarbībā ar skolotājiem. Par apgaismojumu gādāja A. Šulcs, bet skatuvi iekārtoja G. Raņķis un V. Zemesarājs. Ieradās arī Ziemsvētku vecītis.

● Jaunatnes pulciņa svecīšu dievkalpojumu 22. decembŗa vakarā Apvienotās draudzes baznīcā ievadīja ērģeļu priekšspēle un jauniešu koris. Jaunieši lasīja Lūkasa evaņģeliju; Zenta Apine skandēja dzeju. Ar aizdegtām svecītēm rokās svēt-

(Turpinājums 20. lp.)

(11. turpinājums)

„Ko tad nu tā abi vientulībā kūkojat kā no mājām izdzīti?" Pastalnieks omulīgi uzrunāja abus tautiešus. Viņš pašlaik atradās ceļā uz biedrības klubu un aicināja abus līdz.

Klubs bija atvērts jau no pusdienas laika. Kad iegrīnie trīs viesi ienāca krēslainajās telpās, tur vēl nebija neviena apmeklētāja. Parasti tie sāka nākt tikai pēc pulksten četriem, kad beidza darbu. Dažreiz tūliņ pēc kluba atvēršanas saradās ielas aristokrati, bet šoreiz arī to nebija.

Kluba ekonoms Juris Spogulis aiz piestākļa lasīja avīzi.

„Ko tu slinko!" skaļi iesaucās Pastalnieks, labdienas vietā.

„Kas tevi, velns, tik ātri attrieca?" atbildēja Spogulis, bet ieraudzījis vēl Ceriņu un Kalumu, apjautājās, ko ieliet?

„Atļauj saviem viesiem vispirms atsēsties un tad tikai izvēlēties dzērienus," Pastalneks labsirdīgi jokoja.

„Te neviens tik dārgu mantu klāt nepienes. Ņemiet un dzeriet, stāv rakstīts, Spogulis svinīgā balsī paskaidroja, piekodinādams neaizmirst atnest atpakaļ tukšās glāzes un pudeles.

„Nu, ko tad ieliet?" Spogulis pēc brīža draudzīgi apprasījās.

„Es domāju, to pašu balto," sprieda Pastalnieks.

No pārējo divu viesu kustībām bija noprotams, ka tie meklē pa kabatām naudu.

„Nepūlieties, es šoreiz maksāšu, jo jūs aicināju," Pastalnieks teica tādā balsī, it kā nupat būtu saņēmis simt latu zīmes par Bēkona Eksportam nodotām bēkoncūkām un tagad kādā Latvijas traktierī izmaksātu pieņēmējiem par sivēnu nogādāšanu uz Londonu. Lai nu angļiem labs apetīts!

Spogulis ar trīcošu roku iepilināja trīs glāzes pa pāris uncēm dārgā dzēriena katrā un pastūma uz piestākļa malas, lai nu paši baudītāji pieliek ledu un izmeklē sevu galdiņu.

Klubā vēlāk iemaldījās arī Priedulis, kas te iegriezās diezgan reti. Ieraudzījis Kalumu ar Ceriņu un Pastalnieku, viņš ar alus pudeli rokā tūliņ piesteidzās klāt.

„Būtu atnesis alu mums visiem, ko nu tā kā lielais nabags staigā apkārt ar vienu pudeli," Pastalnieks pazobojās.

„Jātaupa, jātaupa, sieviņa brauc!" Priedulis bija labā omā.

„Vai tad beidzot ieradīsies gan?" interesējās Pastalnieks.

„Tāpēc jau mani izdzina no dzīvokļa," Kalums pasteidzās ar atbildi.

„Tāds nekauņa!" iesaucās Pastalnieks.

„Ko tur nu kaunēties. Ja sieva ierodas, trešais lieks," Priedulis taisnojās.

„Es jau nu ļaunā neņemu, dabūju jaunu apmešanās vietu. Ceriņš izgādāja," Kalums paskaidroja. „Nu esmu drošībā — tikpat kā cietumā."

‚Vai tad šī drīz būs klāt?' Pastalnieks interesējās un zobgalīgi piebilda:

„Tad nu tikai saturies! Pēc tik daudz gadiem"...

„Liekas, jūs pa visiem šiem ilgajiem gadiem neesat nemaz kļuvuši prātīgāki. Kādi bijāt toreiz ierakumos, tādi esat vēl tagad," Priedulim nepatika šī vāvuļošana.

„Latvietes nav nekādas krievu Duņas."

„Draugi, izbeigsim šo apcelšanos. Gan Priedulis pats zinās, ko darīt. Lūdzu neiejaukties citu ģimenes lietās!" Ceriņš apsauca runātājus. „Priedulis izmaksās uz savas sievas veselību."

Priedulim tiešām nebija žēl sievas veselības labad nosaukt katram pa dubulto un vēl divas pudeles alus uz galviņas.

Kad Pastalnieku jau māca nogurums un viņš sāka skatīties uz to pusi, kur dūšīgi strādāja vairāki kāršu spēlmaņi, Priedulis bija tik pacilātā garā stāvoklī, ka aicināja savus galda biedrus nākt viņam līdz uz rezidenci.

„Mani tu nesen no tās izmeti, kad biju skaidrā prātā, nu laicini atpakaļ piedzērušu," Kalums jokoja.

Mārtiņš Priedulis pēc priecīgās ziņas saņemšanas rezidenci bija redzami uzposis. Viņš tūliņ norāva no galda nesen uzklāto jauno galdautu, lai vīri to nenotraipītu, rūpīgi salocīja un nolika uz grāmatu plaukta, kurā glabājās daudzi latviešu izdevumi no Vācijas nometņu laika, kad vienīgi grāmatas varēja iegādāties bez amerikāņu cigaretēm, šo toreiz vienīgo vērtīgo valūtu.

„Nesāc nu tikai cilāt aristokratu vīnu!" Pastalnieks iesaucās, kad Priedulis liknājās pa grāmata aizmuguri un meklēja kādas pudeles. Tur vēl glabājās viena neizdzerta vodkas pudele no lielā spiegošanas mēģinājuma, kad Priedulis gribēja apdzirdīt Kalumu, lai izpētītu viņa somas noslēpumu. Prieduli somas saturs tagad vairs tā neinteresēja. Kad no Latvijas iebrauks viņa Mirdza, gan jau zinās pastāstīt par Kaluma uzdevumiem šinī pusē. Cik tad nu tā Latvija liela un cik tur tagad vairs pašu latviešu! Cits citu jau pazīst tikpat smalki kā šeit svešumā. Gan jau Mirdza zinās visu pastāstīt, kad ieradīsies brīvajā pasaulē.

Vīri uzdzīvi bija tikko iesākuši, kad kāds stipri dauzījās pie rezidences durvīm.

„Tā būs tava sieva, skrej nu ielaid!" Ceriņš iesaucās.

Priedulis iztukšoto glāžu skurbumā tiešām noticēja, ka tā varētu būt viņa Mirdza un steidzās atvērt durvis, apgāzdams vēl savu krēslu.

„Labvakar visapkārt!" ienācēja stiprā balsī sveicināja, bet tad apstājās istabas vidū un brīnījās: „Ko, vīrieši vien?"

Nejaušā viešņa bija dzejniece Lūcija Vāvere.

„Es domāju, ka tava Mirdza jau ieradusies," viešņa vīlusies teica. „Gadījās iet rezidencei garām, ieraudzīju — ugunis deg! Domāju, paskatīšos, vai nav jau iebraukusi. Tik skaļas un priecīgas valodas bija dzirdamas pat uz ielas."

To teikusi, dzejniece izņēma no lielās rokassomas garu, aprakstītu papīra loksni. „Es jau sacerēju īpašu dzejoli atbraucējai par godu," Lūcija Vāvere plati atlocīja lapu, „bet jums jau no dzejas maz jēgas, sevišķi vēl šādā brīdī kā tagad," dzejniece teica, nemaz netaisīdamās lapu bāzt somā atpakaļ.

(Turpinājums sekos)

Kārlis Dzelzītis

NĀC, LĀČPLĒSI!

Nāc, Lāčplēsi, tev atkal
pestīt ļauts
No mošķiem savu cēlo
saules tautu,
Nu Lucifera pavalstībā kļautu
Ar velniem dresētiem, kas
nagus mauc.

Tie visas tautas krievu
putrā jauc
Un Latvijai grib pārvilkt
līķa autu —
Nāc, Lāčplēs, nāc liktens
tevi sauc!

Pret vispasaules tumsas
varas nakti!
Cel latvju tūkstošgadu
saules saktu! *)

*)Šis dzejolis ņemts no Kārļa Dzelzīša dzejlapas — SONETI, SONETINI, RONDO, ko nupat izdevusi Latviešu rakstnieku apvienība.

Biruta Senkēviča

DAIĻUMA LIKTENIS

Daudz dzīvē ir to,
kas daiļumu mīlē,
kas gremdējas pašā
daiļuma dzīlē
un rūpīgi pētī,
cik īsti tā vērta.

Bet cik gan ir to,
kas zina kā saudzēt,
kā īstu daiļumu
radīt un audzēt?

Lidija Lideka

PIESKĀRIENS

Tavā pieskārienā
Lūzt atkailināti —
Ledi!
Chaoss šķielē
Zivs aukstās acs
Šķērsgriezumā —

Paliec brīdi vien
Milināties
Tuksneša karstajās smilīs —

Citā skicē —
Tu mana saule
Atraktās kaislības
Ievilkta — — —

Valentīne Hermane

NESTEIDZIES

Šai pasaulē
Pilnību nemeklē.
Veltas būs pūles,
Veltīgi izšķiests laiks.
Cilvēkā pilnības nav,
Kā gadu gājumā
Šai pasaulē
Mūžības nav.

Ir tikai niecīga
Dailes un mūžības daļa
Ikviena gājēja ceļā.
Nesteidzies!
Neaizej steigā tai garām.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Jaunajā gadā

Pagājušajā gadā viens otrs no mums gribēja būt labāki nekā mēs bijām iepriekšējos gados, bet, liekas, nekur tālu neesam tikuši. Daži sprauda cēlus mērķus, bet šodien jākonstatē, ka neesam tiem tuvāk pievirzījušies. Viens otrs no mums darīja darbus, bet tie nepadarīja mūs pašus vērtīgākus ne par mata platumu, jo no tiem nav nekāda svētība nevienam nākusi. Vēl citi nav atdabūjuši atpakaļ kādreiz pazaudēto pestīšanas prieku. Un Kristus dažam nav personīgais Pestītājs . . . Lūk, tādi mēs esam iegājuši jaunajā gadā.

Bet visi nav tādi. Daži ar neatlaidīgu garu tiecās pēc spraustajiem mērķiem un centās aizsniegt ideālus. Tādi ir auguši piemīlībā pie Dieva un cilvēkiem. Citiem uzbruka bēdas, bet tie nezaudēja savas galvas un varonīgi izgāja cauri visiem pārbaudījumiem. Vēl citi sastapās ar kārdināšanām, viņi nepadevās, bet piespieda sātanu bēgt un palika daudziem par paraugu. Un vēl citi sastapās personīgi ar Jēzu Kristu, pieņēma Viņu par savu Pestītāju un priecājās, ka ir iegājuši ne tikai jaunajā gadā, bet jaunā dzīvē.

Tomēr, lai kādi mēs būtu iestaigājuši jaunajā gadā, šis nupat iesāktais gads piedāvā mums izdevības. Viss tagad atkarīgs no tā, kā mēs tās izmantosim. Šajā jaunajā gadā slikti cilvēki var pārvērsties labos, un labi cilvēki var palikt vēl labāki. Šinī jaunajā gadā mēs varam sākt rakstīt jaunu lappusi savas dzīves memuāros. Šajā jauniesāktajā gadā mēs varam darīt darbus, kas pagodina Dievu un nes svētību mūsu līdzcilvēkiem un prieku mums pašiem.

Kristiešu pazīmes ir šīs: gadiem nākot, gadiem ejot, viņš vai viņa patur savu ticību un sirds drošību. Vienalga kādi arī nebūtu notikumi pasaulē, viņi patur sevī dziļu mieru. Kur citi apjūk, viņi patur skaidru prātu. Viņi nebīstas no laikrakstu trekniem burtiem veidotiem vārdiem un teikumiem, kas citu sirdīs sēj bailes. Ja citiem sirds dziļumos guļ neatrisinātas problēmas, sarežģīti mezgli, neatrisinātas mīklas, sagrautas gaisa pilis, sadrumstalotas cerības — viņi staigā atjaunotā dzīvībā, jo tas Kungs Dievs varenais valda!

Mīļie Kristīgās lappuses lasītāji, Dievs 1977. gadā būs tas pats Dievs, kas Viņš bija iepriekšējos gados! Viņa mīlestība uz mums būs tā pati! Viņa labais prāts ir dot mums visu nepieciešamo pie dzīvošanas un dievbijāšanas! Dieva žēlastības neizsmeļamie avoti ir mums pieejami. Kā mīļi un paklausīgi bērni tuvosimies savam debess Tēvam un lūgsim: „Tēvs, Tu zini, ko šis jauniesākšais gads nesīs mums, mēs sakām, vienalga, jo, ja Tu esi pie mums un ar mums, tad mums pietiek . . .”

Novēlu visai mūsu lasītāju saimei Dieva bagātās svētības un neizsmeļamo žēlastību šinī jaunajā gadā un vēl tālāk!

R. E.

Autoritāte

Vārds autoritāte palicis nenozīmīgs vārds. Mēs esam noguruši no autoritātes. Autoritāte atgādina likumu un disciplīnu, un viss tas mums nepatīk, bet patiesība ir, ka mēs bez autoritātes iztikt nevaram. Kur nav autoritātes, tur ir chaoss. Noņemiet zaļās un sarkanās gaismas no ielu krustojumiem, un cik tālu jūs tiksit? Bez autoritātes iztikt mēs nevaram un negribam.

Kristietim svētie raksti ir autoritāte. Bībele mums ir rakstītais Dieva vārds, kas mums ir ticības un uzvedības normētājs. Kristietis saka, es stāvu par to, kas rakstīts bībelē. Jēzus bībele bija Vecā derība. Citas bībeles tad nebija. Jaunās derības vēl nebija. Jēzus pazina savu bībeli, vai es pazīstu savu?

Bībeli nevajaga aizstāvēt, bībele aizstāv pati sevi. Mēs stāvam par svēto rakstu autoritāti.

Jēzus teicis: „Es gribu celt savu draudzi.” Draudze, tātad ir Jēzus „roku darbs”, ja tā drīkstētu teikt. Draudze ir garīga celtne. Jēzus arī teicis: „Cilvēka Dēls ir nācis meklēt un izglābt zudušo.” Atrastos un izglābtos zudušos Jēzus pievieno savai draudzei. No tiem sastāv Jēzus draudze. Mēs visi esam pieņemti, no Dieva Tēva apžēloti grēcinieki. Dieva mīlestība uz visiem ir vienāda.

Mēs esam draudzē tāpēc, ka Dievs mūs pieņēmis, un mēs esam draudzē, lai mēs pieņemtu viens otru, tā kā Dievs mūs katru vienu pieņēmis. Tā ir prioritāte: sava draudze un savs dievnams pirmā vietā. Tādi draudzes locekļi ceļ savu draudzi, un tādas draudzes zied, zeļ un nes augļus.

Bez Dieva cilvēks ir pazudis sev, Dievam un citiem cilvēkiem. Bez bībeles cilvēks nezina savu vērtību, viņš nezina, kas viņš ir, no kurienes viņš nācis un uz kurieni iet. Tā ir bībele, kas māca par cilvēka vērtību. Dievs radīja cilvēku, iedodams tam daļu no sevis. Visi cilvēki ir no Dieva radīti, no Jēzus Kristus atpestīti Golgatā, un neviens nav tik tālu gājis un tik dziļi grimis, ka pie viņa nevarētu notikt žēlastības brīnums.

Ja Kristus nav kāda individa sirdī, tad tāds nav kristietis. Ja Kristus nav kādas draudzes centrā, tad tāda draudze nav kristīga draudze. Kristus ir tur, kur Viņu pieņem par Pestītāju un atzīst par Kungu. Jānis savā Atklāsmes grāmatas ievadā ir ierakstījis tādus vārdus par Jēzu: „Viņam, kas mūs mīlējis un ar savām asinīm atsvabinājis mūs no mūsu grēkiem, lai ir slava mūžu mūžos. Amen.” Ja kādam cilvēkam mīlestība liegta, Kristus mīlestība ir pieietama katrā laikā un katrā vietā. Un Kristus mīl mūs tādus, kādi mēs esam.

Mēs stāvam par svēto rakstu autoritāti, par kristīgo draudzi, par cilvēka vērtību Dieva acīs, par Jēzu Kristu, Dieva Dēlu un Cilvēka dēlu, par dzīvības neizpratni.

Mūsu stāvēšanai ticībā jābūt arī stāvēšanai mīlestībā.

R. E.

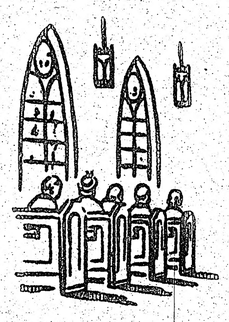

MĀCĪTĀJS

J. POINTERS

sludinās un aizlūgs par slimiem

Walmer Road baptistu baznīcā katra mēneša otrā pirmdienā.

Pirmais dievkalpojums notiek 10. janvārī plkst. 7.30 vakarā.

Visi mīļi aicināti.

Vilma Kinstlere

KRISTUS PIEDZIMŠANA

No debesīm, kur Dieva tronis,
Un eņģeļi kā sudrabs mirdz,
Dievs atsūtījis savu Dēlu —
Tik ļoti mīlē tēva sirds!
Ka tie, kas grēka važām sieti,
Caur Viņu tiktu atbrīvoti.

Tur Betlemē, kur gani gana,
Par ko pravieši sevi sludina;
Tur tumšā naktī gaismu mana —
Mirdz zvaigzne visā spožumā.
Tur piedzimis ir
Kristus bērniņš,
Dus kūtī sīlē šķīstais
Dieva Jēriņš.

Sāk tumsa klīst, svīst
gaisma skaidra,
Skauj klusums, neparasti maigs;
No debesīm pār vaidu zemi
Līkst mīlestībā Tēva vaigs.
Nu Viņš ir mūs ar sevi sējis,
Caur savu Dēlu izredzējis.

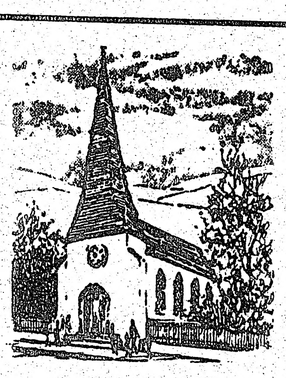

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cress., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā otrdienās no pl. 9.30 līdz 12.30, bet trešdienās un piektdienās no pl. 5 pēcp. līdz. 8 vakarā.

9. janvārī dievkalpojums.

16. janvārī dievkalpojums.

23. janvārī dievkalpojums.

30. janvārī dievkalpojums.

Māc: J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. Toronto. Mājā 8 Rolland Road, 482-5742.

Māc. J. Cālītis sastopams baznīcas kancelejā trešdienās no pl. 10 — 12 rītā un no 6 — 8 vakarā, bet ceturtdienās no pl. 10 — 12 dienā. Citā laikā — iepriekš sazinoties.

9. janv. pl. 11 no rīta dievkalpojums.

16. janv. pl. 3 pēcp. dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

9. janvārī pl. 1 pēcp. Zvaigznes dienas dievkalpojums un svētdienas skola. Dziedāšana no dziesmu grāmatām.

16. janvārī pl. 1 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma iesvētīšanas mācību stunda.

23. janvārī pl. 1 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma nodarbību stunda pirmsiesvētes jauniešu grupai.

Māc. R. Ekšteins, 487 Brookdale Avenue, tālr. 782-8570. Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., tālr. 533-9456 Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 1 dienā.

9. janvārī pl. 1 pēcp. dievkalpojums.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 213 East 15th Street, Hamilton, Ont. L9A 4G1; tālrunis 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 7.30 —9.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

9. janv. pl. 10.30 no rīta — Bērnu dievkalp., Bībeles klase un svētdienas skola. Pl. 11 draudzes dievkalpojums.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

9. janv. Zvaigznes dienas dievkalpojums.

16. janv. 13.30 dievkalpojums.

23. janv. pl. 11 no rīta draudzes gada sapulce dr. namā.

30. janv. pl. 13.30 dievkalpojums.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudzes Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

9. janvārī pl. 2 pēcp. dievkalpojums bērniem un jauniešiem.

16. janvārī pl. 2 pēcp. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma dāmu komitejas gada sapulce.

30. janvārī pl. 2 pēcp. dievkalpojums. Pēc tā draudzes gada sapulce.

Latviešu misijas
radio raidījums
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU”
Nepārtraukti 21 gadagājumā
Katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
No Niagara WHLD raidītāja
Vadītājs A. Lakamanis, 106
Dorset Rd. Scarborogh,
Ont., Tālr. 291-4218.

PRIEKA VĒSTS
Kristīgo latviešu
radio raidījums
katru svētdienu pl. 2.45 pēcp.
no Niagara WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītāja Dāvida Miķelsona
60 Stevenson Rd., Rexdale,
Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS
RAIDĪJUMUS
107.7 un TV 29. staciju
pl. 11.30 no rīta.
Tuvāka informācija,
700 CLUB, CBN FM radio
tel. 889-3126.

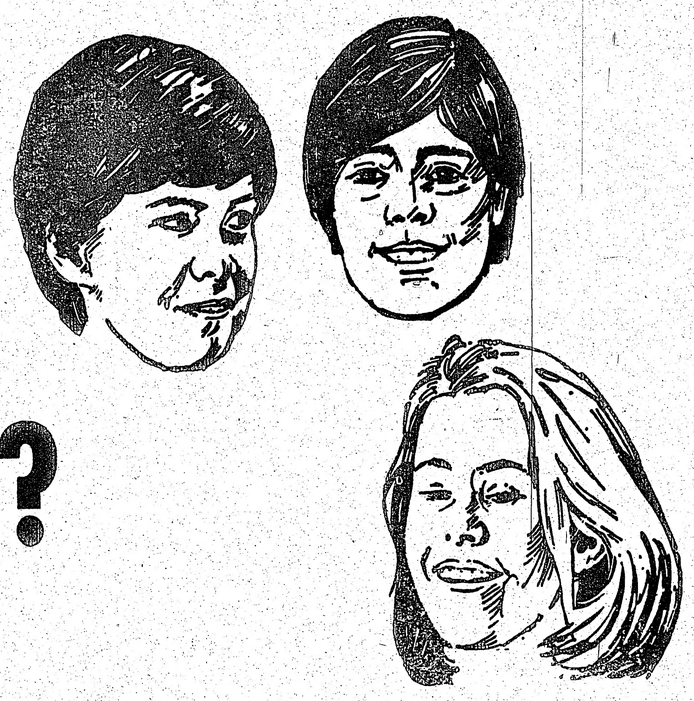

Daudzkulturālisms?

Tas atkarigs no jums.

Visa daudzkulturālisma jēga ir palīdzēt kanadiešiem saprasties, izprast vienam otra izcelsmi un īpatnības.
Lai gan tā ir paliekama valdības politika visiem kanadiešiem, daudzkulturālisms ir brīvprātīgs. Tas ir tikai atkarīgs no mums, vai mēs to iedzīvinām.
Lai saglabātu mums mūsu kultūras mantojumu, Federālās valdība dod šādas programmas un iespējas:

SECRETARY OF STATE DEPARTMENTĀ
Daudzkultūras programmas nolūks ir palīdzēt un popularizēt kultūrālo attīstību visām kanadiešu grupām, kuŗas vēlas saglabāt un nodot savus kultūras mantojumus Kanadai.
To palīdzēs izvest dzīvē sekojošās programmas un darbības:

Sakaru uzturēšana starp etniskām grupām
(Ethnic Goups Liaison)
Šī programma dod iespēju etniskām grupām izmantot profesionālu palīdzību valsts un vietējā mērogā, lai sazinātos un organizētos.

Kanadiešu identitātes programma
(Canadian Identities Program)
Cenšas stiprināt etnisko grupu kultūras identitāti. Veicina labāk izprast Kanadas kultūrālo dažādību — ar mākslasdarbiem, teātriem, tautas deju un dziesmu festivāliem, literātūru, u. c.

Kanadas etniskās studijas
(Canadian Ethnic Studies)
Ar Kanadas Etnisko Studiju Padomdošanas Komitejas palīdzību ir izveidotas etnisko problēmu pētniecības programmas.
Šī komiteja kārto arī viesu profesoru un lektoru lekcijas Kanadas universitātēs.

Neoficiālo valodu mācības līdzekļi
(Non-Official Languages Teaching-Aids)
Financiāli atbalsta neoficiālo valodu mācību līdzekļu sagādi attiecīgo valodu mācīšanai.

Daudzkultūras centru programma
(Multiculturalism Centres Program)
Palīdz brīvprātīgām grupām organizēt vietējos daudzkultūras centrus.

Ieceļotāju iekļaušanas programma
(Immigrant Integration Program)
Palīdz dažādām ieceļotāju grupām vieglāk un pilnīgāk iekļauties kanadiešu sabiedrībā.

Projektu pabalstu programma
(Projects Grants Program)
Atbalsta grupas ar dažādiem pabalstiem daudzkultūras veicināšanā.

NACIONĀLĀ FILMU PĀRVALDE
(The National Film Board)
Atbalstot daudzkultūrālismu, Nacionālā filmu pārvalde ir izgatavojusi vairāk nekā 400 filmas 19 dažādās valodās.
Šīs bezmaksas filmas ir dabūjamas Nacionālās Filmu Pārvaldes birojos Vankuverā, Vinipegā, Toronto, Montrealā,, Otavā un Halifaksā.

NACIONĀLAIS MŪZEJS
(The National Museum of Man)
Nacionālais mūzejs Otavā kārto un dokumentē visu kanadiešu etniski-kultūrālās tradicijas un vēsturi. Mūzejs ir savācis un sakārtojis lielos daudzumos mākslas priekšmetus, skaņu un video lentes un filmas.
Mūzejs ir ieinteresēts tautas architektūrā, mēbelēs,. mājrūpniecībā: rokdarbos un pārtikas sagādāšanā, seno pasaku un teiku uzkrāšanā, ģimenes un sabiedrības dzīvē, svētku svinēšanā un citās tradicijās.

PUBLISKAIS ARCHĪVS
(The Public Archives)
Nacionālā archīva uzdevums ir vākt, uzglabāt un pasargāt dokumentus ar etniski-kultūrālu nozīmi.
Nozaŗu vadītāji sadarbojas ar etniskām grupām, vienībām vai privātām personām, vācot un sakārtojot šos nozīmīgos un vērtīgos dokumentus.

NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA
(The National Library)
Nacionālā bibliotēka organizē neoficiālo valodu pakalpojumus Kanadas bibliotēkām.
Bibliotēkas nodoms ir iegūt grāmatas neofociālās valodās un izdalīt tās publiskām bibliotēkām Kanadā, tā palielinot grāmatu daudzumu un darot tās pieejamas lielākam lasītāju skaitam.

Pirmais neoficiālo valodu grāmatu sūtījums, 10 dažādās valodās, izsūtīts no Otavas 1975. g. martā. Bibliotēku ir paredzēts paplašināt katru gadu ar piecām citu valodu grāmatām, kopsummā sasniedzot 70 valodas.
Lai izteiktu savus uzskatus vai lai saņemtu informāciju, rakstiet:

Multiculturalism, 166th Floor, 66 Slater Street, Ottawa, Ontario K1A 0M5

Hon. John Munro
Minister Responsible for Multiculturalism

L'hon. John Munro
Ministre chargé du multiculturalisme

EDUARDS FREIMANIS

DIVAS PASAULES

ROMĀNS

Amber Printers & Publishers Ltd. Toronto nupat iespiedusi Eduarda Freimaņa romānu Divas pasaules, glītā kabatas formāta izdevumā (Paperback), kas latviešu trimdas grāmatniecībā līdz šim nebija praktizēts. Grāmatai 332 lappuses un tā maksā $3.50. Atkalpārdevējiem 20 proc. atlaide, un tā pieprasāma apgādam.

FLORENTINE
MODES ZĪMĒTĀJA
UN ŠUVĒJA
Toronto, telef. 535-8069

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS
dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto 17. Tālr. 534-0563

EAGLESNEST

LAIKRAKSTAM LATVIJA AMERIKĀ
125 BROADVIEW AVE, Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu $21.—
☐ 6 mēnešiem $11.50
☐ 3 mēnešiem $6.—

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda

A. BĒRZIŅŠ Realty Ltd.
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA
OBLIGĀCIJAS UN NOTĀRS
316 Harbord Street, Toronto, Ont.
Realtor
Tel. 534-8447

A. Eglītis – TV RENTALS
161A Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2L3
Tel. 537-1401

PAVASARA LE 1-7353
DĒLIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks St. ČUKULS

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 Ausma Miķelsone

Ja esat nodomājuši iegādāties
Jaunu 1977. gada automašīnu,
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131
Robertson Motors Ltd.
1555 Danforth Av., Toronto 6.

Lotus FLOWERS
792 Bathurst St.,
(pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
TEL. 533-3394
PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI
Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Imāra un Arvīds Tīrums

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM
un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ mārc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — piektd. no pl. 9.00 — 7.00,
sestdienās no pl. 9.00 — 5.00, trešdienās birojs slēgts.
Baltic Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
M6R 2N5 Tālr.: 531-3098.

Dāviniet draugiem grāmatu

LAIKS, TELPA, ĻAUDIS

DV Centrālās valdes izdevumā un V. Hāznera redakcijā jau iznākušas grāmatas LAIKS, TELPA, ĻAUDIS divas daļas. Šī grāmata ir vēsturiska apcere par DV organizācijas 25 gadiem. Tajā apskatīts DV organizācijas darbs un izveidošanās no 1952. g. līdz 1973. gadam. Grāmatā 448 lappuses, 120 foto attēlu un 1640 personu vārdi. Šī grāmata var interesēt ne tikai DV organizācijas dalībniekus, bet ikvienu, kam interesē DV organizācijas mērķi un uzdevumi.

Grāmatas cena ASV un Kanadā 15 dol. Pasūtinot vismaz 3 vai vairāk eks. un iesūtot samaksu, paredzēta 20 proc. atlaide. Pasūtinājumi un maksājumi Kanadas dolaros, vai attiecīgas zemes valūtas vērtībā adresējami: **Mr. K. Bencons, 223 High Park Ave., Toronto, Ont. M6P 2S5, Canada.**

Apgādā vēl krājumā Laiks, Telpa, Ļaudis 1. daļa. Tās cena 14 dol., bet pasūtinot kopā ar 2. daļu var saņemt ar 20 proc. atlaidi. Sagatavošanā ir 3. daļa, kuŗā sīkāk būs pieminētas atsevišķo zemju nodaļu/apvienību un kopu darbība. Tā iznāks 1977. gadā.

Iznākusi pazīstamā triloģijas KĀVU GADOS autora

Jāņa Zariņa

interesantā grāmata par Smiltenes Piensaimniecības un lopkopības vidusskolu

Cepure ar zelta vārpu

Tas ir jauks jaunības atmiņu stāsts par brīvās Latvijas skolu jaunatnes dzīvi vispār. Grāmatai pievienotas arī vairākas illustrācijas no šīs Smiltenes lauksaimniecības mācību iestādes dzīves un Smiltenes apkārtnes. Autors, kas tagad pievienojies veļu pulkiem, silti notēlojis tā laika jaunās Latvijas valsts skolu jaunatnes dzīvi un entuziasmu divdesmitajos gados. Grāmatai 390 lappuses, un tā iznākusi glītā iesējumā Amber Printers & Publishers Ltd. izdevumā Toronto.

Cena tikai 6 dol. eksemplārā. *Atkalpārdevējiem 20% atlaide.*

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 Broadview Ave. Toronto. M4M 2E9

GRĀMATAS DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA DĀVANĀM

A. Eglītis — Piecas dienas, rom. $9.50
J. Daģis — Prezidents Kārlis Ulmanis $16.00
A. Lejiņš — Gorkija iela 11A $4.00
Māra Kalmane — Zemei un Cilvēkiem, dz. $6.00
H. Krauja — Ziedošie negaisi, dzej. $5.00
J. Babre — Mīlestības derība, vec. derīb. $8.00
ACTA Latgalica 6 ..... $10.00
M. Bukšs — Latgaļu atmūda $15.00
U. Ģērmanis — Latviešu tautas piedzīvojumi, ilustr. $18.00
RAKSTI II ..... $ 20.00
I. Grebzde — Sējējs izgāja sēt, rom. ..... $ 6.50
R. Rīdzinieks — Zelta motocikls, rom. ..... $ 8.00
K. Ķezbers — Mana Roma un Meka, atm. ..... $ 6.50
T. Zeltiņš — Leļļu meistars Eņģelis, rom. ..... $ 8.00
B. Bičole — Buŗot, dzej. ..... $ 5.00
T. Heijerdāls — Fatu - Hiva, paradīzi meklējot $8.00
Dīķa 1977. gada sienas kalendārs $1.40
J. Klīdzējs — Ievainotā dzīve $8.50
K. Ozoliņš — Celies augšā, atm. $7.50
A. Ozoliņš Likteņa ceļos, stāsti $4.50
Baltijas vēstneša 25 gadu piemiņai $2.75
Okupētās Latvijas dienas grāmata $7.00
Ingrīda Vīksna — Piecas naktis, poēma $12.50
Latvians in Bicentennial America $20.00
A. Klīve — Latvijas neatkarības gadi $15.00
E. Tūters — Straumes brīvībai, dz. $5.00
J. Zariņš — Cepure ar zelta vārpu, atm. $6.00
J. Kronbergs — Biszales, dzej. $9.50
A. Baumanis — Pa Kronvalda Ata pēdām $8.00
Valmieras pulka vēsture $18.00
Mārtiņa dziesmu grāmata $8.00
A. Dravnieks, Latviešu literātūras vēsture $11.25
Ceļa zīmes Nr. 58 ..... $2.50
A. Bērziņš — 1939 gads $9.50
K. Raudive — Laikmeta atjaunotāji, esejas $6.50
B. Pukelevičute — Septembŗa sestdiena, rom. $6.50
A Johansons — 1710—1800 Latvijas kultūras vēsture $30.00
L. Bārene — Miera pēc, stāsti $7.25
V. Hāzners — Laiks, telpa, ļaudis II d. $15.00
L. Bārene — Dzīves straumē, rom. $7.25
Al. Barons — Mana māsa, mans dēls? rom. $8.00
E. Aistars — Adatas ēnā, rom. $8.00
E. G. Uait — Audzināšana $7.50
A. Baumanis — Grāfa kunga sūtnis, rom. I-II-II $18.00
" — Saderinātie, rom. I-II $12.00
" — Hernhūtieši, rom. I-II-III $18.00
Arn. Rasa — Gaismas stars tumsā, apceres $6.25
Māc. K. Briedis — Dieva Valstība ir Jūsu vidū $7.00
Dž. Makfersona — Oģians, skotu eps. $7.50
Edg. Dunsdorfs — The Baltic Dilemma $12.50
Art. Landsmanis — Pastāvēt vai iznīkt, Baltijas tautu destrukcija $5.00

DABŪJAMAS
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5,
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem pievienots 10%

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Māra Gugāns-Lūsis

RATAS
— IGAUŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss • Rodenstock • Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles • Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tiosot Bulova.
Latviešiem atlaide.

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M6G 1A5

DAVANAS KATRAM GADĪJUMAM
KERAMIKA, ROTASLIETAS, ADAS UN KOKA IZSTRĀDĀJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTĪTES
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto, Ont. M6G 1A5
Piegam maksājumu par laikrakstu un sludinājumus.
921-7121

Nenokavējiet mūsu dāmu rudens un ziemas
MĒTEĻU UN KOSTĪMU
LIELO JANVĀŖA FABRIKAS
IZPĀRDOŠANU

Mums ir lielā izvēlē dažāda stila un lieluma apģērbi, kas gatavoti no skaistiem — 100% vilnas audumiem un importēta tvīda materiāla ar grezniem ādas rotājumiem — minka, lapsas un rakūna. Jums ir iespēja iegādāties skaistu mēteli par pieņemamu cenu.

Nāciet un pievienojieties mūsu apmierināto apmeklētāju simtiem gadu gājumā.

BRISTON FASHIONS
312 ADELAIDE ST. W. (2 ielas uz austrumiem no Spadina ielas) 1. STĀVĀ. Tālr. 364-0944
366-4557
Atvērts no pirmdienas līdz sestdienai no pl. 9 rītā līdz 6 vak.

Nav uzlabojumu..

(Turpinājums no 5. lp.)

jo austrumu jautājumā. Liekas, ka Kanada kā vidējā valsts jau atrodas uz lielvalstu sliekšņa un valsts produkcijas ziņā ir priekšā Itālijai un Lielbritanijai, un ātri vien panāks Franciju.

Saimnieciskos jautājumos padomju pārstāvji skaidri pateica, ka Kanada nevar sagaidīt no Pad. savienības lielākus kviešu iepirkumus tuvākā nākotnē, jo tai pašai šogad bijusi laba kviešu raža. Patoličevs izteica savu neapmierinātību par tirdzniecības bilanci starp abām valstīm. Pagājušā gadā Kanada pārdevusi Pad. savienībai preces par 409 milj. dol., galvenokārt labību, kamēr Pad. savienība pārdevusi Kanadai preces tikai par 28,5 milj. dolaru.

(Canadian Scene)

Latviešu . . .

(Pārnesums no 4. lp.)

viešu strēlnieki nesagaidīja nekādu palīdzību, jo Sibirijas strēlnieki bija atteikušies iet kaujā bez artilerijas atbalsta. Tā divu dienu cīņu panākumi netika izmantoti. Krievu nodevības dēļ Jelgavu nesasniedza. Par šādu krievu vadības rīcību latviešu strēlnieki bija stipri sašutuši. Varbūt tas bija arī izskaidrojums, kādēļ daļa strēlnieku vēlāk pievienojās boļševikiem, lai atriebtos cara armijas vadībai.

Ziemas svētku kaujās piedalījās visi 8 latviešu strēlnieku pulki, kuŗi bija iedalīti divās brigādēs: pirmā brigādē ietilpa pirmie četri pulki, otrā — pārējie četri. Pirmo brigādi komandēja ģen. Misiņš, bet otru plkv. Auzāns. Pēc abu brigāžu apvienošanas divīzijā par tās komandieri iecēla ģen. Misiņu, bet par pirmās brigādes komandieri kļuva plkv. Goppers.

Slavens ar saviem pārdrošajiem izlūku gājieniem kļuva vītn. Fridrichs Briedis, kas bija apbalvots ar Sv. Juŗa krustu un zobenu. Viņš bija arī viens no tiem virsniekiem, kas piedalījās latviešu strēlnieku pulku organizēšanā.

Lai gan latviešu upuŗu skaits 1. Pasaules kaŗā bija liels, tomēr tas nebija velts. Par strēlnieku varoņiem runāja visa pasaule, pat ienaidnieks — vācietis. Latviešu strēlnieki deva stūŗakmeni topošai Latvijas valstij.

Šogad, kā katru gadu, Toronto latviešu strēlnieku - veterānu biedrība rīko Ziemas svētku kaujas 60 gadu atceres sarīkojumu 8. janv. pl. 7 vakarā Latviešu namā Toronto.

O. Dz.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
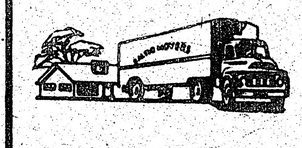
BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

Daugavas Vanagu nams
125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12. dienā — 12 naktī,
piektdienās un sestdienās no pl. 12. dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country RE Ltd., Realtor
V. PALMA - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas
Atlaide
Benjamiņa filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

Alcan Building Products Authorized Dealer — ALCAN
Māju īpašnieki!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem
Ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:
1) Ietaupa darbu un laiku 2) Izolāciju un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un Jūs ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGI
- DURVIS
- MARĶIZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

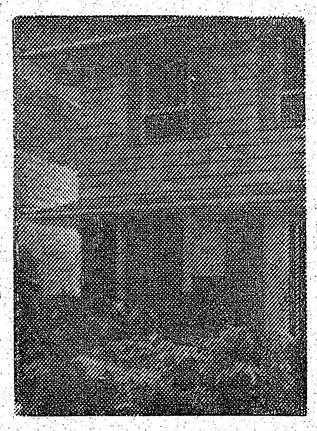

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 Īpašnieks Arturs Mime
2226 Dundas St. W. Toronto, M6R 1X3

Elza Avots
Broadview Wools, Arts & Crafts
674 Broadview Ave., dienvidrietumos no Danforth Ave.
Tālr. 469-2005
Piedāvā ■ dažādas vilnas dzijas (vietējās un ārzemju) un izstrādājumus.
■ dāvanas dažādiem gadījumiem
■ latviskus rokdarbus, audumus u. c.
■ materiālus latvisku rokdarbu un tautas tērpu izstrādāšanai.

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkales
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto
Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

Mayflower REAL ESTATE LTD — Realtor
A. LAKSTIGALA — pārstāvis
Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas īpašumu pirkšanai.
Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu,
nesaistīgai informācijai zvanīt 438-7070
1177 Brimley Rd. Scarboro

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem - viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

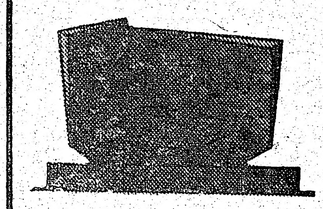

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
Starp Eglinton un Davisville
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Dāvināsim latvisku dāvanu

LAIKRAKSTU LATVIJA AMERIKĀ

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu),
uz vienu gadu, sākot ar š. g. 21. decembŗa numuru

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

.....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu: .....

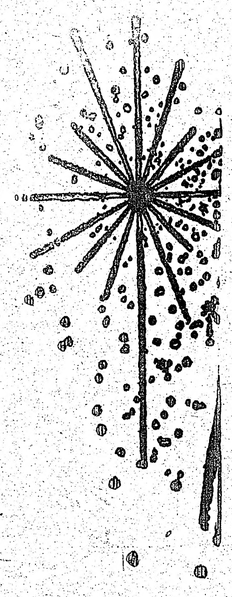

Nosūtu $21.- par savu dāvanu Latvija Amerikā Publishing Ltd., 125 Broadview Ave., Toronto Ontario, M4M 2E9

Lūdzu sūtīt man kā latviskās dāvanas devējam „LATVIJU AMERIKĀ par speciāli pazemināto cenu uz vienu gadu $17.- gadā.

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

.....

☐ Jauns pasūtinājums
☐ Abonementa pagarinājums uz 1 gadu.

Kopā nosūtu $.....

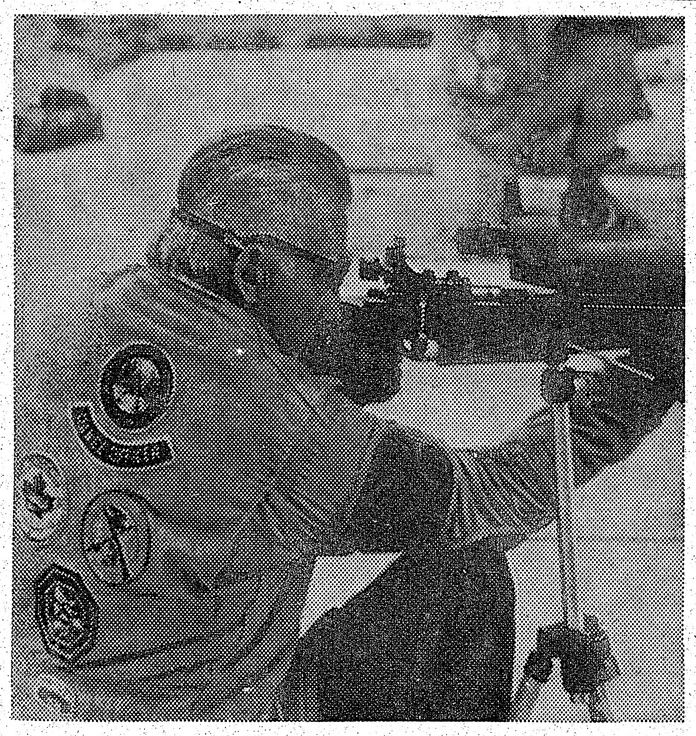

Vai jaunajam Toronto latviešu kultūras centram jau iemēra būvvietu? Varbūt jaunajam latviešu pensionāru namam? Ja arī tā būtu, vai tam gribēs kāds ticēt? — Lai nemaldinātu lasītājus, paskaidrojam, ka augšējam attēlam nav nekāda sakara ar būvēm un plānošanu. Tajā redzams DV Toronto nodaļas biedrs Oskars Zvirgzdgrauds, viens no trim Toronto vienībā, kas izcīnījis Kanadas DV meistarsacīkstēs šaušanā pirmo vietu. Foto: J. Liģers

Padomju savieniba gatavojas . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

gājuši uzbrukumā, un nav šaubu, ka Gandija reaģēs ar visiem viņas rīcībā esošiem ierocīem. Lai gan formāli Indijas attieksmes ar Pad. savienību nav grozījušās, nav šaubu, ka Indijas komūnistu partija ir tikai Maskavai paklausīgs ierocis. Varbūt ka tieši šajā gadā izšķirsies, vai 600 miljonu lielā indiešu tauta vēl tālāk ieslīgs Maskavas apkampienos, vai arī nokratīs šīs bīstamās draudzības valgus. Diemžēl, Vašingtona Kisingera valdīšanas laikā bija gauži maz vērības veltījusi skaita ziņā otrai lielākajai apdzīvotajai valstij pasaulē.

Turpat Indijas ziemeļos sarkanajā Ķīnā turpinās politiska akcija, kas atsevišķās provincēs, kā paši ķīnieši atzīst, gandrīz sasniedz pilsoņu kara apmērus. Mērenāko spēku uzvara nozīmētu tagadējā kompartijas vadoņa un valdības galvas Huā varas nostiprināšanos. Tas reizē nozīmētu arī Maskavas un Pekingas konfrontācijas turpināšanos.

Lielvaru konfrontācija 1977. gadā neaprobežosies ar bruņošanās sacensību un savstarpēju propagandas kaŗu. Angolas atdošana komūnistiem ir viena no amerikāņu grūti izlabojamām kļūdām. Tā nebija ārlietu ministra Kisingera vaina, bet gan ASV likumdevēju nostāja, kas bez cīņas atstāja Maskavai šo stratēģisko telpu Melnā kontinenta sirdī. Šī Vašingtonas vājuma parādīšana droši vien ietekmēs arī tālākos notikumus Melnajā kontinentā.

Un tā Jaunais gads pūrā dabūjis no Vecā gada jau pieminētās politiskās problēmas, kurām mēs droši varam pievienot arī negaidītu notikumu attīstību Eiropā, Vidējos austrumos un citās vietās.

Aleksandrs Ķegumnieks

Kanadiešu laikraksts par latviešiem

„Kanada ir labākā zeme dzīvošanai," sacījusi 73 g. vecā latviete Maiga Norštrande intervijā The Toronto Star līdzstrādniekam Harvejam Šachteram. Laikrakstā pieminēts, ka viņa ir viena no tūkstošiem iecelotājiem Kanadā, kam patīk šī zeme. Gadmijā 76. g. vecais Kārlis Nordštrands un trīs gadus jaunākā Maiga izteikušies, ka viņiem gan neesot nekādas sevišķas ieceres nākotnē, bet vairāk dzīvojot tagadnē, nodarbojoties ar gleznošanu un daiļamatniecību. K. Nordštrands savas mājas pagrabā Etobiko pēc aiziešanas pensijā iekārtojis darbnīcu ar virpu, kur veidojot koka svečturus un citus koka izstrādājumus, bet Maiga gleznojot pie sava molberta dzīvojamā istabā vai nodarbojoties ar latvisko spilvenu izšūšanu. Kad Nordštrandi 1952. gadā ieceļojuši Kanadā, grūtības bijušas ar angļu valodu, kuŗu arī tagad runājot ar akcenšu, piebilst kanadiešu laikraksta žurnālists. Abi Nordštrandi aktīvi darbojas arī Toronto latviešu pensionāru apvienībā, ziedojot tās izlozei daiļamatniecības darbus un gleznojumus. Maiga Nordštranda piedalās apvienības rokdarbu grupā un zīmējusi dekorācijas vairākām apvienības izrādēm, kā arī piedalījusies tēlotājos. K. Nordštrands dāvinājis apvienībai savus gatavotos koka svečturus. (ls)

KLĪVLANDE

(Turpinājums no 13. lp.)

vakara dalībnieki dziedāja — Tu, mazā pilsēta Betlēme. Svētrunu sacīja jaunietis Dāvids Grendze, bet lūgšanu Anita Pētersone, Liturģiju vadīja Sandra Pētersone, Guntars Ziediņš, Benita Krūmiņa un Zenta Apine. Dziedātāju ansamblī piedalījās Edis Hāzners, Lisa Hāznere, Jānis Zemesarājs un Ilma Kalniņa. Jaunieši dziedāja J. Kalnieša aranžētās koŗa dziesmas, ērģeles spēlēja Līga Zemesarāja. Pēc māc. L. Grendzes svētīšanas vārdiem jaunieši vēl devās apmeklēt vecos ļaudis, lai iepriecinātu ar evaņģelija lasījumiem un svētku dziesmām.

Ziemsvētkus šejienes draudzēs atzīmēja ar svinīgiem dievkalpojumiem. Apvienotā draudzē svētvakarā notika divi dievkalpojumi māc. L. Grendzes vadībā. Pirmo dievkalpojumu kuplināja draudzes koris Ausmas Pirktiņas vadībā ar J. Vītola Dievišķais mirdzums un V. Baštika Kristusbērna roze. Otrā dievkalpojumā dziedāja tenors Leo Lipomanis — A. Adama Ak, svētā nakts un Guno Ave Maria. Abi dievkalpojumi bija dievlūdzēju pārpilni. Pirmos svētkos dienas dievkalpojumu vadīja māc. L. Grendze un tajā dziedāja brīvmāksliniece Elza Mekša. Mārtiņa Lutera draudzē notika svētvakara dievkalpojums māc. K. Brieža vadībā. Ar vijoles solo to kuplināja vijolnieks Pēters Briedis Līgas Zemesarājas ērģeļu pavadījumā. Miera draudzē Ziemsvētku dievkalpojums notika 25. decembrī māc. H. Jurjāna vadībā. Ziemsvētku dziesmas dziedāja kontralts Antoņina Vaivode. Ērģeles spēlēja Ilze Berkule. Latviešu baptistu draudzē dievkalpojums notika 25. decembrī Beteles baznīcā māc. U. Ukstiņa vadībā. To kuplināja draudzes koris Zentas Viķes vadībā. Pēc dievkalpojuma svētku eglītes sarīkojumā baznīcas blakus telpās bija klāts cienasta galds, kur ieradās arī Ziemsvētku vecītis ar dāvanām. Otrā Ziemsvētku dienā, 26. decembrī, notika baptistu draudzes dievkalpojums — koncerts, kuŗu ievadīja Hendela Prelūdija un draudzes koris ar V. Baštika dziesmu — — Dzirdēt jauko prieka vēsti. Ievadvārdus un lūgšanu sacīja māc. U. Ukstiņš. Dziedāja koris Z. Viķes vadībā un trio: U. Drobeševska, V. Ūsis un M. Ziedaine. Duetu dziedāja T. Barbins un V. Ūsis. Solisti — T. Barbins, V. Ūsis, M. Drobeševska un M. Ziedaine. Programmā: J. S. Bachs, Ch. Guno, Hendels, V. Baštiks u. c.

J. E.

☆ Pagājušā gadā ap 5200 austrumvāciešu pārbēguši Rietumvāciju ar „13. augusta apvienības" palīdzību, kas dibināta, lai protestētu pret 1961. gadā uzbūvēto Berlīnes mūri. Vairums bēgļu ieradušies caur kādu trešo valsti, bet 620, riskējot ar savu dzīvību, tiešā ceļā šķērsojot smagi apsargāto robežu: 9900 bēgļu emigrējuši legāli un apmetušies uz dzīvi Rietumvācijā.

Mākslinieku vienības izstāde februārī

Mākslinieku vienības Latvis tēlotājas mākslas gadskārtējo izstādi, kas notiks Latviešu kultūras dienu ietvaros no 11. — 13. februārim Sv. Jāņa baznīcas sarīkojuma telpās, atklās 11. februārī pl. 7.30 vak. LPB Kanadas kopas valdes priekšnieka vietnieks prof. H. Tichovskis. Izstāde būs atvērta atklāšanas vakarā līdz pl. 9, bet sestdien, 12. februārī, no pl. 1 — 9 vak. un svētdien, 13. februārī, no pl. 1 — 8 vak.

Mākslinieku vienības Latvis valde aicina piedalīties arī Toronto un tās apkārtnē dzīvojošos māksliniekus — nebiedrus ar diviem darbiem. Darbi iesūtāmi līdz 29. janvārim, tuvākais informācijai zvanīt Z. Jurševskim, tālr. 536-8183. Iesūtītos darbus izvērtēs vienības gadasapulcē izraudzītā žūrijas komisija: A. Jaunzems, Z. Jurševskis, K. Langenfelds, V. Mērniece un I. Šteins.

Vienības gada sapulce notika decembŗa sākumā vienības biedra K. Langenfelda studijā un tajā piedalījās 9 biedri, galvenokārt no Toronto, jo daudzi dzīvo ārpus pilsētas. Sapulce ar klusuma brīdi piemineja pērngad mūžībā aizgājušos biedru — tēlniekus Augustu A. Kopmani un Hugo Mercu. Sapulci vadīja valdes priekšsēdis Edgars Krūmiņš un protokolēja sekretāre Emma Dzeguze. Jaunajā valdē ar aklamāciju ievēlēja uz vienu gadu līdzšinējos: priekšsēdi Edgaru Krūmiņu, viņa vietnieku Zigfrīdu Jurševski, biedrzini un informācijas vadītāju Ilgvaru Šteinu, kasieri Arvīdu Struci un sekretāri Emmu Dzeguzi.

Valde uzņēma divus jaunus biedrus — Itu Ozolu un Lailu Rāvu. Revīzijas komisijā, līdzšinējam Arnoldam Nulītis nekandidējot, no jauna ievēlēja V. Mērnieci un līdzšinējo Ādolfu Kerānu. No Gvalfas uz Toronto pārcēlies gleznotājs Agris Anšmits, bet Gvelfā no Saskatūnas atbraukusi gleznotāja Baiba Bērziņa. Sapulcē nolēma biedru naudu paaugstināt no 3 dol. uz 6 dol. gadā. Izstādes rīkošanai, tāpat pārējo izdevumu segšanai lietos Grāmatu fondā uzkrātos līdzekļus.

—ls—

Ziemas panorāma

Dadža zīmējums